

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

AionianBible.org
Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca si “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ®

Luka

Bayash Luke

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 8/25/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.19.20 (Pro) on 9/2/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Bayash at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 377 translations now available in 166 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka 11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

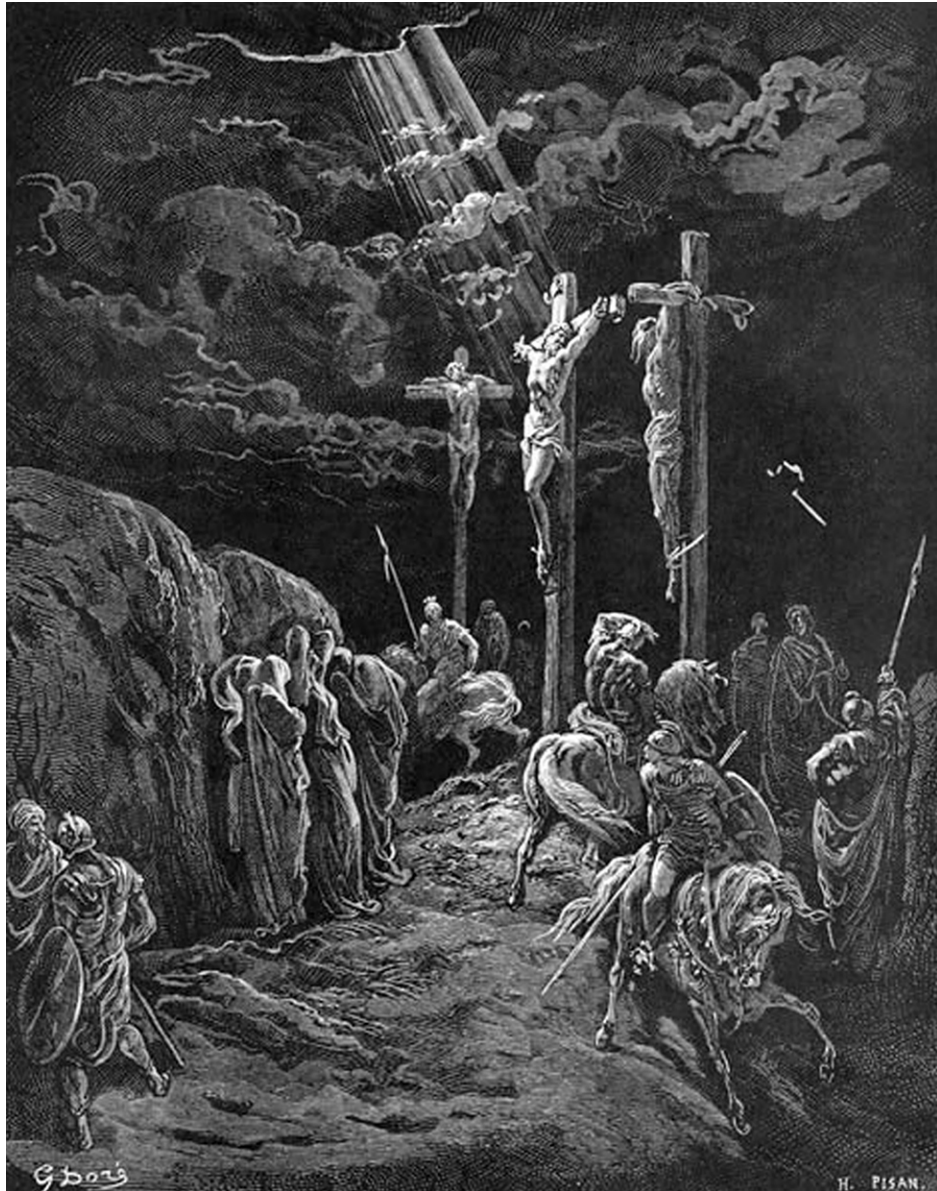
Destin

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă šje fašji."
Šă vojnici ur skos kockă să să ămperci dăm coljilje aluj ăntră jej.
Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šćijec mulc su apukat sã skriji događajur šje Dimizov u obečalit a su dogodulit antri noj. **2** Orikic as re svedoci dãm kap dã šje ur skris šje ur vãzut šã šje svite Isus, jej aš slugurlje alu vorba. **3** Aša šã ju mam aňgãndit dãm elši pã rãnd sã skruv kutotu pãntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sã fij siguran šã sã poc arãta šã sã spuj dã aňkriđalã dã vorbilje dã šje u fost aňvãcat kã aj aje anume. **5** Åm zãljiljelje kãnd kralj Herod vladale aňm Judeja, are unu popã šje sã čima Zaharija dãm svečenički rodu alu Abiji, šã mujere aluj isto are dãm pleme alu Aron. Je sã čima Elizabeta. **6** Amãndoj aš re aňm oči alu Dimizov fãr dã duvinã, pravedni kã jej cãnje toči zapovjedurlje šã pravilurlje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fãr dã kupij, daje kã Elizabeta nu puće sã ajvi kupij, šã amãndoj asre tari bãtãrnj. **8** Kãnd una zã, Zaharija služule ka popa alu Dimizov aňm Hram, u vinjit vreme pã grupa aluj sã služulaskã. **9** Dã pã običaju aňtri pop lu izabralit ku kockã sã mergã aňm svetište alu Domnu sã prinusulaskã miomirosur. **10** Šã aňtreg narodu ašćipta afarã aňm udvar šã sã aruga aňm vreme dã mirosur. **11** Atunšje aňđalu alu Domnu su nãstãmit aňm Hram alu Zahariji dãdãnenći pã desna parći dã žrtvenik hundĩ are miomiris. **12** Zaharija kãnd u vãzut pã aňđal tari su aňfrikušatãšã. **13** Daje aňđalu ju zãs: "Nući sprije, Zaharija! Arugalã ata u fost auzãtã. Mujere ata Elizabeta u ave fišjor, šã tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fãlušãje šã slavlje šã mulc sur aňm fãluša la fãtala aluj. **15** Kã jãl anume u fi mari aňm oči lu Domnu anostru. Vin šã tari buturã no be. Mar aňm injima alu mumãsa jãl u fi umpljet ku Duhu Svãnt. **16** Mulc fišjori kari aš Izraelci sur aňtoršji dã rãnd dã la jãl aňm napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jãl u meržji aňm nenće alu Domnu ka vjesniku aňm duhu šã aňm

pučere alu Ilija kari are dă kănva prorok să pomirilaskă pă kupiji ku tatusurlje, să ăntorkă pă eje kari ăs nevjerni să apuși mudrost dă la heje kari ăs pravednă, să pripremalaskă narod păntru Domnu.” 18 Ali u zăs Zaharija alu anđalu Gabrijel kari stăce ăm nenče alu Dimizov: “Dă pă šje uj šči kă aje ăj anume? Tu vejs kă mes aku om bătărň šă bășăca ame ăj isto ăm aj.” 19 Anđalu ju ăntors vorba: “Numilje amnjov ăj Gabrijel šă ju mes ku Dimizov să askultă šje mu spunji, aša mes mănat să svitesk ku činji šă săc aduk Hir fălos. 20 Punji mă ureci, kănd mar nu maj ănkrizut dă vorbasta šje cam spus, tu njimika nu vi puče sviti păn šje no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi ăm pravă vremi.” 21 Lume aščipta afară pă Zaharija, šă să čudule šje fašji atita dobă ăm svetište. 22 Kănd u vinjit afară nu puče să svitaskă. Jăl svite ăm znakovur šă nu puče să svitaskă njimika păn šje nu ju su ave kupilu. Šă atunšje ur prišjepi kă u avut vizijă ăm svetište. 23 Kănd u završalit vreme dă služba aluj ăm Hram, Zaharija u fužjit akasă. 24 Atunšje maj dă pă zăljilje bășăca aluj u rămas gărjonă, šă nu jăšă afară šinšj lunj. Elizabeta u zăs: 25 “Domnu ăj ala kari u făkut asta aku: Dimizov su ujtat pă minji ku milă šă u lot ăndărăt rušanje dăm oči alu ominj.” 26 Šasă lunj dă kănd Elizabeta are gărjonă, Dimizov u mănat pă anđalu aluj pășči Gabrijel ăm varuș ăm Galileja kari să čamă Nazaret. 27 Jăl u vinjit la fată ăm păr kă su zaručulit ku Josip kari are potomku alu Kralju David. Je să čima Marija. 28 Gabrijel u vinjit šă u zăs: “Ănfălušešćici tu kari ješč izabralită! Domnu ăj ku činji! Blagoslovulită ješč tu ăntri mujer!” 29 Marija are uznemirenă dă pozdravu aluj šă je u ănšjirkat să să ăngăndaskă šje značalešći. 30 Anđalu ju zăs alji: “Nuc fijă frikă, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milă. 31 Punji ureci, vi rămănje gărjonă, vi făta fišjoru šă tu ji

punji numi Isus! 32 Jäl u fi mari, šă u fi čimat Fišjoru lu Hăl Maj Mari! Šă Domnu Dimizov ju da autoritet să vladalaskă ka kralju ka kum aj predaku aluj David. 33 Šă jăl u vladalit am familija lu Jakov dă erikeš, šă kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aiōn g165)

34 Marija u antribat atunšje pă anđal: "Kum poći asta fi kă ju mes fată am pār!" 35 Anđalu ju antors vorba: "Duhu Svânt u vinji pă činji, šă pučere dă Hăl Maj Mari cu astupa ku umbră. Dăm ala ränd Kupilu Svânt šje u fi fătat dă la činji u fi čimat Fišjoru alu Dimizov. 36 Punji ureči: Rođakinja asta Elizabeta aj bătărna šă isto u ave fišjor, kă je nu puče să ajvi majmult, ali aku aj mar am šasă lunj dă känd aj gărjonă. 37 Kă njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" 38 Atunšje u zăs Marija: "Da ju mă ligizesk ku asta să fjuv ropkinja alu Domnu. Lasă fijă aša kum tu zăšj." Atunšje anđalu u fužjit dă la je. 39 Dovă tri zălji dă pă aje Marija su gătat šă u mers pă kalji, je su angribit am unu sat am Judeja pă đal. 40 Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat am nontru šă su pozdravalit ku Elizabeta. 41 Kum u auzăt Elizabeta pozdravu lu Marija u sămcăt pă kupilu alji kum tari su miškat am injimă, šă Elizabeta are pljină ku Duhu Svânt. 42 Elizabeta tari u mužjit lu Marija: "Maj tari ješč blagoslovulită tu antri mujer, šă blagoslovulită aj kupilu atov! 43 Adišje mes aša bitnă, kă tu mama lu Domnu amnjov vinji să mă posjetilaskă? 44 Kă dăm momentu šje am auzăt pozdravalala ata, kupilu amnjov tari su miškat dă fălušăjă am injima ame! 45 Blagoslovljenă daje kă tu aj ankrizut kă šje Domnu cu igirit sigurno u fi!" 46 Atunšje Marija u zăs: "Duša ame al slavalešci pă maj mari Domn, 47 šă duhu amnjov să anfălušešci am Dimizov Spasitelju amnjov, 48 daje kă jăl su ujtat ku milă pă minji pă poniznă ropkinja aluj, aku toći generacijurlje mur čimamă blagoslovljenă, 49 daje kă svemogući

Dimizov u făkut mari djelur ku minji, šă numilje aluj ăj svănt.

50 Pălăngă totă sămănca, Dimizov ăj milos pălăngă eje kari ăl poštivalešci. 51 Ku mănă aluj jăl u făkut pučernjišji lukrur. Jăl u arunkat afară pă eje kari asre ponosnă ăm sufličilje alor šă pă eje kari asre umišljeni. 52 Pă heje bălour vladar lju vărli dă pă prijestolje, a pă heje kari ăs ponizni lju riđikatulji. 53 U rănjit pă flămănz ku mănkar bună, a pă găzdašji lju măna ku mănjlje golji. 54 Jăl u ažutat pă Izrael sluga aluj su ăngăđitusă dă milă aluj, 55 ka kum u obečalit alu preci anoštri dă kănva să fijă pljinj dă milă pălăngă Abraham šă pălăngă potomku aluj dă erikeš.”

(aiōn g165) 56 Marija u rămas ku Elizabeta tri lunj atunšje su ăntorsăsă akasă. 57 Kănd u vinjit vreme alu Elizabeti să ajvi kupil, je u fătat fišjor. 58 Šă kănd ur auzăt susjedi šă njamu kă Domnu are bun pălăngă je, jej ur vinjit una la je šă să ăm făluše ku je una. 59 Kupilu trăbuje să fijă obrezalit pă optă (8) zuva, šă kănd or vinjit una să fakă asta, jej gănde să ăj đe numi Zaharija dă pă tatusu. 60 Mumăsa u odbijilit šă u zăs: “Nu, jăl su čima Ivan.” 61 Ali jej ur zăs: “Njime dăm njamuc nu u fost čimat dă pă numiljala!” 62 Šă aša jej ăntriba ku znakur pă tatusu alu kupilula, kum su čima. 63 Zaharija u šjirut pločică dă skris šă u skris: “Ivan ăj numilje aluj!” Toc asre ămirac. 64 Šă dăm ala šas Dimizov u dăsvăkut gura alu Zaharija šă poči să svitaskă. Šă jăl dăđe slavă alu Dimizov! 65 Atunšje frika u vinjit pă tot susjedu šă ăm totă parće dă Judeja păm đalur šă spunje šje su dogodulit. 66 Toc kari ur auzăt dă aje cănje ăm firi šă să ăngănde: “Šje u fi dăm ala kupil? Anume măna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan.” 67 Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dă Duhu Svănt, atunšje prorokovale šă zăšje: 68 “Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kă jăl u vinjit šă să otkupilaskă pă narodu aluj! 69 Jăl u răđikat

pántru noj pã spasitelju silni! Dãm potomstva lu sluga amnjov la kralj David. 70 Asta nju fost spus dãm gurãlje dã proroci aluj svãnc dã kãnva: (aiõn g165) 71 spasenje dã la dužmanji anoštri šã dãm mãnj kari toc nji mãrzãlešći. 72 Are milosrdan pãlãngã precì anoštri, šã u ispunulit savezu aluj svãnt. 73 Æm zakletvã kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: 74 šã nji izbavalaskã dãm mãnju alu dužmanj, sã pučenj poslužulenj pã jãl fãr dã frikã, 75 šã sã kustãnj svãnt šã ðirept ãm toçi zãljilje dã kustu anostru. 76 Šã tu Ivan fišjoru amnjov, tu vi fi čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, kã tu vi meržji ãm nenće alu Domnuluj šã sã ãj ðireš kalje aluj, 77 Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fãlos dã spasalala šã dã jirtala dã grehurlje alor. 78 Kutotu asta ãj dã rãnd dã suflijitu milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari svitlizešći u vinji afarã dãm nor pã noj sus 79 u da luminã alu eje kari šãði ãm tunjerik, šã ãm umbra alu morči. Nju punji pišjorilje anoštri pã kalje dã putuljalã.” 80 Ivan u kriskut šã su ãmbãlurit ãm duh. Kusta ãm pustinjã pãn šje nu su arãtat javno alu Izraelc.

2 Æm aje vremi dã pã šje su avut Ivan, zapovjed u fost mãnatã dã la car August sã fakã skritura dã stanovništvo ãm ãntragã cara. 2 Aje are elši skritura dã stanovništvo kari u fost kãnd Kvirinije are vladar dã Sirija. 3 Aša toc ur mers sã sã prijavalaskã ãm varušu hundì precì alor u kustat. 4 Aša Josip dãm mik varuš Nazaret ãm Galileja, u mers ãm varuš Betlehem ãm Judeja hundì su avut David daje kã jej as re njamu alu kralj David. 5 Josip u mers akulo sã sã jivaskã dã skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gãrjonã. 6 Šã kum asre dãm Betlehem akulo vreme u vinjit sã sã ajvi kupilu. 7 Je u avut elši fišjor, lu ãnvãlitãlu šã lu pus ãm hištalov daje kã nu are soba pãntru jej ãm fugadov. 8 Æm ala lok dã apropi dã Betlehem asre pastirur

kari rămănje afară pă otvoreno šă păze stadurlje alor totă nopće.

9 Šă dăm turdată su pojavalet andalu alu Domnuluj! Andalu u stat
ăm nenće alor, šă slava alu Domnuluj lju svitlăzăt pă jej. Šă
pastiri u gălbănjit ăm ubraz dă frikă. 10 Ali andalu lju zăs: “Nu vă
fijă frikă! Ju vjuv să vă aduk Hir fălos, dă mari fălušăjă păntru
totă lume. 11 Ăm varušu hundī su avut Kralj David, astăs su avut
Spasitelj. Jăl are Krist, Domnu! 12 Asta ăj znak dă pă kari să ăl
ščijec: voj vic afla pă kupilu ănvălit ăm hištalov.” 13 Atunšje dăm
turdată lăngă parće dă andal u vinjit mulc andej dăm nor kari
hvalale pă Dimizov. Šă jej slavale: 14 “Slava alu Dimizov ăm nor
šă pă pământ putuljală alu eje ominj kari lju izabralit.” 15 Dă pă
šje ur fužit andelji dă la pastir ăm nor, pastiri ur zăs una la alt:
“Haj aku am Betlehem, šă să viđenj aje dă šje Domnu nju spus!”
16 Aša sur ăngribit ăm Betlehem šă ur aflat pă Marija, šă pă
Josip, a kupilu are ăm hištalov. 17 Šă kănd pastiri ur văzut pă
kupil, jej sur apukatăsă să spujă šje lju fost spus dă la andej dă
kupil. 18 Toc eje kari ur auzăt šje pastiri ur spus, jej toc asre
ămirac. 19 Ali Marija cănje toci vorbilje alor ăm sufličilje alor šă
mult su găndit dă jelji. 20 Atunšje pastiri ur fužit la stadurlje alor
šă jej dăde hvală šă slavă lu Dimizov dă kutotu stvarurlje šje ur
auzăt šă šje ur văzut, točno kum lju fost najavalit alor. 21 Osma
zuva kănd kupilu su avut u fost obrezalit, šă u fost čimat Isus,
numilje u dată aluj dă la andal majnti dă šje Marija u rămas
gărjonă. 22 Šă kănd u vinjit vreme alu Marija obred dă čistilălă
kum are zapovjedălălă dă la zakonu alu Mojsije, Marije šă Josip
ur dus pă Isus am Jeruzalem să ăl posvetilaskă la Domnu, 23 kă
ăj skris ăm zakonu alu Domnu: “Tot elši fišjor u fi posvetilită la
Domnu.” 24 Jej trăbă isto să adukă žrtvă: “Dovă grlicur ili doj
tănjiră puromb,” kum ăj zapovjedalit dă la zakonu alu Domnu

anostru. 25 Atunšje are om am Jeruzalem šje sa čima Šimun. Jäl are pravedan ša svet ša aščipta pa Mesija sa izbavalaska pa Izrael ša Duhu Svant are ku jal. 26 Ša Duhu Svant majnti ju spus aluj ka no mori majnti da šje no vide pa Mesija alu Domnu anostru. 27 Aša Duhu Svant lu dus pa Šimun am Hram kand ur adus roditelji pa kupilu Isus am nontru ša sa faka obred kum are običaju da zakonu alu Mojsije. 28 Šimun lu apukat am manjilješ pa Isus, slavale pa Dimizov, ša u zas: 29 "Aku lasa pa sluga atov sa mora am putuljala, Domnu, kum tu aj zas, 30 ka oci amej ur vazut spasenje ata. 31 Asta tu aj fakut da tota lume. 32 Asta aj lumina da ominj ša lji sveltizaska alu ominj kari nus Židov, slava alu lume da Izrael!" 33 Tata ša mama alu Isus asre umpljec ku amiralä da kutotu šje Šimun u zas da jal. 34 Atunšje Šimun u blagoslovulit pa jej ša u zas lu Marija: "Dimizov u odredilit pa ala kupil ka pantru jal mulc Izraelc ur kade ša su ridikasä. Jäl aj odredilit sa fija znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacalila 35 aša u vinji pa luminä gandurlje askunša alu mulc, a maču ci ampunžji am duša ata." 36 Are isto aša proročica Ana fatä alu Fanuel kari aj dam pleme alu Ašer. Ana are tari batärnä mujeri, je are šapči aj am brak 37 ša aku aj vadojä, mar hundiva osamdeset patru aj. Ana nu fužje dam Hram, nego služule akulo zuva ša nopce am post ša am aruguminči. 38 Baš pa aje vremi Ana u vinjit, hvalale pa Dimizov, ša je spunje da kupilu Isus alu toc kari aščipta pa Dimizov sa otkupilaska pa Jeruzalem. 39 Da pa šje ur fakut Josip ša Marije kutotu šje zakonu alu Domnu u šjirut da la jej, jej ur mers am napoj am varušu alor Nazaret am Galileja. 40 Kupilu u kriskut ša su ambaluritäsä, are pljin da mudrost, ša blagoslovlje alu Dimizov asre ku Isus. 41 Roditelji alu Isus maržje am tot anu am Jeruzalem sa fija akulo pa blagdan da

Pasha. 42 Aša känd are Isus dvanaest aj dă bătärn jäl una ku jej u mers pä blagdan ka kum stalno măržje. 43 Šă känd u trikut blagdanu jej sur gătätăsă akasă, ali făr dă šćučilje alu roditelji, kupilu Isus u rămas âm Jeruzalem. 44 Jej gănđe kă äj hundiva âm grupă. Jej ur trikut mari kalji totă zuva, kapu sur apukatăsă să äl kočî äntri njamu šă äntri hej kari äl kunošći. 45 Kum nu lor aflat, jej ur mers âm napoj âm Jeruzalem šă äl kočî. 46 Tri zălji dă pä aje jej lor aflat. Isus are âm Hram, šăđe äntri učitelji dă zakonu alu Mojsije, punje ureče šă lji äntriba. 47 Toc kari äl punje ureče asre âmirac la fire aluj, šă la odgovurlje aluj. 48 Roditelji aluj isto aša asre tari âmirac känd lor văzutălă akulo šă mumăsa ju zăs: “Fišjoru amnjov adăšje njaj făkut asta anovă? Tata atov šă ju as renj âm mari brigur dă činji, păšći tot či kutanji!” 49 Isus u äntors vorba: “Ali adăšje mă kutac? Nu šćijec kă ju aš trăbuji să fjuv âm kasa alu Tata amnjov?” 50 Jej nur prišjiput šje gănđe să lji spujă. 51 Ali Isus u mers âm napoj ku roditelji âm Nazaret, šă jăl lju u pus urecí. Šă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje âm suflijtuš. 52 Šă âm aje vremi Isus u kriskut âm gănd šă âm telă šă ku milă dă la Dimizov šă dă la lumi.

3 Känd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upravitelj âm Judeja, Herod vladale âm Galileja a Filip, fračilje aluj dă pä tata alor, vladale âm Itureja šă âm Trahonitida a Lizanije vladale âm Abilena, 2 Ana šă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mănat porukă alu Ivan, fišjoru alu Zaharija, kari kusta âm pustinjă. 3 Šă aša Ivan u mers âm tocí lokurlje pä lăngă rijeka Jordan să propovjedălaskă daje kă toc kari u grešălît, a heje kari su pokajalit să lji jarçi Dimizov grehurlje a Ivan atunšje lju bučuza. 4 Ka kum Prorok Izaija svite âm kenvije aluj dă ešće vorbi: “Graju alu unu kari mužješći âm pustinjă šă să auze:

pripremlec kalje pãntru Domnu; ravnalecã kalje! 5 Lasã totã dolina sã fijã umpljetã šã totã planina sã fijã ãm tokmã ku alčilje, šã kãljilje krivã sã fijã pravã, šã kãljilje kari nus ravnã sã fijã ravnã 6 atunšje totã lume u viđe Spasenje dã la Dimizov.” 7 Alu gãrmadã dã lumi kari ur vinjit la jãl sã sã bučazi, Ivan zãšje: “Voj leglo alu otrovni šarpi, šinji vu upozorulit sã ãnšjirkãc sã skãpãc dãm kazna šje u vinji pã voj? 8 Arãtãc plodur dã ãnkãjalã! Nu vã apukãc sã vã zãšjec una lu alt: Abraham ãj tata anostru! Ju vã zãk: Dimizov poçi dãm petrilješće rãđika pã kupij alu Abraham!” 9 Mar aku sãkure dã sudu alu Dimizov ãj pusã sus sã taji dãm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu adušji bun plod u fi tijet ãndãrãt šã vãrljit ãm fok. 10 Gãrmadã lu ãntribat pã jãl: “Šje sã fãšjenj atunšje?” 11 Ivan u zãs: “Dakã avec dovã kãmašã atunšje ãmpãrcãcãvã ku ala kari nari njiš una. Dakã avec mãnkari isto aša trãbã sã vã ãmpãrcãc.” 12 Akulo asre isto šã carinici kari ur vinjit sã sã bučežã šã jej lor ãntribat: “Učitelju, šje sã fãšjenj?” 13 Ivan u ãntors vorba: “Nu maj akuljižec majmult dã kitã šje avec pravo sã locã!” 14 Šã kãtãnjilje isto lor ãntribat: “A noj? Šje trãbã noj sã fãšjenj?” Alor lju zãs: “Nu loc ku sãla dã njime banj, njiš nu svedoçulec krivo protiv dã šjinjiva šã fijec zadovoljni ku plata avostrã!” 15 Lume asre aku pljinj dã ašçiptalur, šã sã ãntriba ãm suflijçilje alor, nar puçe Ivan sã fijã Mesija. 16 Ivan lju ãntors vorba alu toc: “Ju vã bučež ku apã, ali unu kari u vinji kari ãj maj bãlour da minji šã lu kari nu mes vredan sã ãj ljeg žnirancurlje aluj. Jãl vu buçuza ku Duhu Svãnt šã ku fok. 17 Jãl cãnji furka ãm mãna aluj, šã jãl u čistili teleku temeljito. Jãl u akulježi fãjna ãm skladišta aluj, ali jãl u arđi jarba uskatã ãm fok šje nu sã ašçinžji.” 18 Šã ãm mulçi poticajur svite alu lume šã alu carã dã Hir fãlos. 19 Ivan lu fãkut dã njimik pã car Herod dã rãnd kã jãl

su lot una ku Herodijada bāšāčā alu fračisuš isto aša šā dā alci stvarur relji šje u fākut Herod. 20 La kutotu stvarurlje relji šje u fākut jāl u pus maj una: jāl u ānkujet pā Ivan šje bučazā ām čemicā. 21 Kānd asre totā lume bučuzac dā la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kānd Isus su arugat su dāsvākut noru, 22 šā Duhu Svānt u vinjit žos pā jāl am formā dā purombu šā graj dām nor u svātit: “Tu ješč Fišjoru amnjov plākut! Tu ješč fulušuja ame!” 23 Aku Isus are hundiva trideset aj dā bātārn kānd su apukat javno sā propovjedālaskā. Isus are cānut dā fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, 24 Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, 25 Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseh, Joseh are fišjoru alu Joda, 27 Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjoru alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, 28 Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, 29 Er are fišjoru alu Jošua, Jošua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Jorim, Jorim are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, 30 Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijakim, 31 Elijakim are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, 32 David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are

fišjoru alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, **33** Nahšon are fišjoru alu Aminadab, Aminadab are fišjoru alu Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are fišjoru alu Juda, **34** Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu Nahor, **35** Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor alu Eber, Eber are fišjor alu Sala, **36** Sala are fišjoru alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are fišjor alu Lamek, **37** Lamek are fišjoru alu Metušalah, Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu Jered, Jered are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fišjoru alu Kenan, **38** Kenan are fišjoru alu Enoš, Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a pã Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, pljin dã Duh Svãnt su ãntors dãm rijeka Jordan, šã ãl dušje Duhu pãm pustinjur **2** ãetrdeset zãlji, hundĩ u fost ãnšjirkat dã la draku. ãm zãljiljelje nu u mãnkãt njimika, šã kãnd u vinjit do kraja jãl are flãmãnd. **3** Draku ju zãs atunšje: "Dakã ješć tu Fišjoru alu Dimizov zapovijedalešćĩ alu petrilješće sã sã fakã pitã." **4** Isus ju ãntors vorba: "Skris ãj ãm svãntã kenvija: 'Lume nu kustã numa dãm pitã.'" **5** Draku lu dus pã jãl pã planinã naltã, šã ãm unu moment draku ju arãtat aluj kutotu kraljevstvo dã svet. **6** Šã draku ju zãs aluj: "Ju cuj da kutotu pućeresta šã mãndremesta kari ãj datã mijã, šã ju pot da alu šinji gãndesk. **7** Kãnd ãaj klanjali la minji, ju caš da kutotu cijã." **8** Isus ju ãntors vorba: "Skris ãj ãm svãntã kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjalešćĩci šã pã jãl služulešćĩ!" **9** Dã pã aje draku lu dus ãm varuš Jeruzalem šã lu pusãlã pã maj nalt lok dã Hram.

Atunšje ju zäs aluj: "Dakä ješć tu Fišjoru alu Dimizov, seri žos!
10 Kä äj skris äm sväntä kenvija: 'Jäl u zapovjedali alu andelji
aluj sä či päzaskä', 11 Šä 'ču dušji pä mänä sä nu či luvešć ku
pišjorilje äm peträ.'" 12 Isus äntoršji vorba: "U zäs äj äm sväntä
kenvija: 'Nu äňšjirka pä Domnu Dimizovu atov!'" 13 Atunšje känd
u trikut draku ku toći äňšjirkalurlje, lu läsat pä jäl pä una vreme.
14 Isus meržji äm napoj äm lok dä Galileja äm pučere lu Duh, šä
vorbi dä jäl sor apukat sä kružulaskä päščítot äm aje regijä. 15
Jäl äňväca äm sinagogurlje alor šä toc äl slavale. 16 Jäl u vinjit
äm varuš dä Nazaret, hundí jäl u kriskut šä pä običaju aluj, jäl u
mers sämbäta äm sinagogä. Šä su skulat sä čitalaskä. 17 U
datä la jäl svitak dä la proroku Izaija, a jäl u däsvkut svitku šä u
aflat lok hundí skrijä: 18 "Duhu alu Domnuluj äj pä minji dasupra.
Däm ala ränd jäl mu izabralit pä minji sä vä propovjedalaskä Hir
fälos la särašj. Jäl mu mänat pä minji sä spuj alu hej šje äs
ljigac kä poći sä fijä däsväkuc šä lu orb kä poći sä vadä šä sä
đe slobodä alu hej tlačalic, 19 šä sä proglasalesk anu pljin dä
milä alu Domnuluj." 20 Isus u äňčis svitku šä u dat äm napoj la
pomočniku šä u šäzut. Šä toc ku oči äm sinagoga u mucät pä
jäl. 21 Su apukat sä äňveci: "Astäs asta sväntä karči, kari ac
auzät ku urečilje avoštri, su ispunulitäsä." 22 Jej toc sä ämira la
toći vorbilje dä milä šje kädě dä pä gura aluj. Šä jej su äňtribat:
"Nuj jäl fišjoru alu Josip?" 23 Jäl lju zäs: "Äj una izrekä kari
sigurno ac pripunji pä minji. A šä meržji: 'Doktoru, äňträmäci
pä činji sängur!' Kutotu aj fäkut, kum anj auzät, äm varuš dä
Kafarnaum, fä šä aišje, äm kraju atov!" 24 Šä jäl u zäs: "Anume,
ju vä zäk niti unu prorok nu u fost äm benji apukat äm kraju aluj.
25 Anume, ju vä zäk, känd äm doba alu proroku Ilija äm Izrael,
noru are äňčis a ploje nu kädě tri aj šä šinšj lunj šä are mari fomi

pām totă pāmāntu šă asre mulci vādojur ām Izrael. 26 Tot Ilija nu u fost mānat la njišj unu dām jej osim la vādoja ām Sarfata dapropi dā varušu Sidon. 27 Isto aša ām vreme dā prorok Elizeja asre mulc gubavcur ām pāmāntu dā Izrael. Šă njiš unu dām jej nor fost čistilic osim Naamana Sirijaca.” 28 Kānd ur auzāt, toc ām sinagogă asre tari mirgiš, 29 jej sur skulat sus šă lur mānatulă afară dām varuš. Jej lur dus pā jāl pā maj nalt đal pā kari are varušu fākut, ām namjeră să āl āmpingă žos să āl amori. 30 Ali jāl u fužjit āntri jej šă u mers pā kalje aluj. 31 Jāl u mers žos ām Kafarnaum ām varuš dā Galileja. Šă akulo sāmăbata ānvāca. 32 Lume asre āmirac la ānvācală aluj daje kă vorba aluj asre pljinji dā pučeri. 33 Unu dām ominjije ām sinagogă ave rov duh ām jāl, aje are drak. Šă jāl u mužjit ku graju glasnik: 34 “A! Tu Isus dām Nazaret, šje gāndešči dā la noj? Aj vinjit să nji uništilec? Ju ščuv benji šjinji ješč tu, tu Svāntu alu Dimizov!” 35 Isus lu lot pā frikă šă ju zās: “Fi putuljit! Hajde afar dām omusta odma!” Drakula lu vārljit pā omula žos ām nence alu toc šă u jāšāt afară, šă njimik nu ju fākut. 36 Eje kari ur vāzut asre tari āmirac šă zāšje una lu alt: “Šjefāldă vorba āj asta? Ku autoritet šă ku pučeri šă relji duhovur jašă afară pā vorba aluj!” 37 Hiru dā jāl u mers ām tot kotu dā regijă āntragă. 38 Kānd u fužjit dām sinagogă jāl u mers la Šimun akasă. Akulo asre sokra alu Šimun ām pat bičagă ku fok mari ām je. Šă jej lor āntribat pā jāl să āj ažući. 39 Isus u mers la je u lot pā frikă pā foku šă foku u lāsatu. Je odma su skulatāsă šă su apukat să lji poslužulaskă. 40 Mar kānd să slābuzē sorilje žos toc kari ave njam šă urtaš dām mulci bičišugur lgor adus la jāl. Šă jāl lju āntrimat aša dā jāl punje mājilije aluj pā jej unu pā kici unu. 41 Mulc dām jej ave drašj ām jej šă kum jāše afară, drašjije dām jej mužje: “Tu ješč Fišjoru alu

Dimizov!" Ali jăl lju răspută șă nu lji dăde să svitaskă kă jej șćije ka jăl aj Krist. **42** Mar kum vinje zuva jăl u fužjit dăm kasă pă lok pustulot. Gărmadă dă lumi ăl kuta, șă kănd lor aflată gănde să ăl cājă să nu fugă dă la jej. **43** Ali Isus lju zăs: "Ju trăbă să mă duk ăm alčilje varušur să spuj Hir fălos dă kraljevstva alu Dimizov. Dăm asta rănd am fost mănāt pă pământ." **44** Šă aša u mers să propovjedalaskă păm sinagogur ăm Judeja.

5 Ăm una ză Isus stăce lăngă Genezaretsko jezero, kănd gărmadă să astrănzje la jăl să audă vorba alu Dimizov. **2** Jăl u vāzut doj čamcur kum asre pă mal rāzāmac, kari u lāsāt ribari kănd aš čistile mrežurlje. **3** Jăl u tunat ăm čamac kari are alu Šimun, șă lu ăntribat să ăl ămpingă maj ăm sus dă la mal. Atunšje jăl u šāzut žos šă su apukat să ănveci pă gărmadă dă lumi. **4** Kănd u fost gata ku ănvācala, jăl u zās alu Šimun. "Ămpinži ăm maj adănkă apă šă slăbuzăc mrežurlje ăm apă." **5** Šimun ju ăntors vorba aluj: "Domnu luj, anj lukrat totă nopće šă njimik nanj apukat: ali pă vorba ata ju uj slăbuză mreža ăm napoj ăm apasta." **6** Kănd u făkut aša jej u apukat mari boglă dă pešć, atit dă mreža kit nu puknje. **7** Jej ur mužjit la urtašji alor dă pă alčilje čamcur să lji ažući; jej ur vinjit, šă umpljet dovă karur dă pešć dă maj šjeva să ăntupe. **8** Kănd u vāzut Šimun Petar aje jăl u kăzut la pišjorilje alu Isus šă u zăs: "Maknaleščići dă la minji, Domnu, kă ju mes grešnă om!" **9** Frikă delj svăntă u kăzut pă jej šă pă ominj šje ur vinjit să lji ažući, kănd ur vāzut kic pešć ur apukat. **10** Isto aša asre ămirac Ivan šă Jakov, jej asre Zebedejevi fišjori šă urtašji alu Šimun. Ali Isus u zăs alu Šimun: "Nuc fijă frikă. Dă aku, maj menkulo tu vi apuka pă ominj!" **11** Aša jej ur adus karurlje dă apă pă mal, ur lāsāt kutotu šă lor sljedilit pă jăl. **12** Isus are ăm unu dăm varušurljelje. Om pljin dă

gubă lu văzutulă pă jăl șă su arukănt pă đinučiș ăm nenće aluj
șă să aruga la jăl: "O Domnu, dakă numa tu vuješć, tu mă poc
ănrîma." 13 Isus u măcăt măna aluj șă lu taknulit, șă u zăs: "Ju
găndesk. Fi čistilit!" Šă dănturdata guba lu lăsat. 14 Atunșje
lu purunșjitulă să nu spujă alu njime, čar asta să fakă: Elși să
mergă la popă șă să să arecí, dă pă aje, dă dokaz dă vrază, vi
trăbuji să adușj žrtvă dă čistilală ka kum Mojsije u zapovijedălit.
15 Svat dă jăl su širilil maj pă dăparcí, aša dă gărmadă dă lumi
ur vinjit să pujă urecí la jăl, șă să fijă ozdravalic. 16 A jăl să
tărăje pă lok pustulot șă să posvetilaskă la aruguminčí. 17 Ăm
una ză, Isus ănvăca, ave ăm nenčí pă mulc farizej șă učitelj dă
zakonu alu Mojsije kari ur vinjit dăm točí kumpănjlje dă Galileja
șă Judeja șă dăm Jeruzalem. Pučere alu Domnuluj are ku Isus
să ozdravalaskă pă bičež. 18 Atunșje šjeva ka ominji ur vinjit šă
adușje pă om kari nu puće să umblji. Šă jej gănde să ăl adukă
la Isus. 19 Ali nu are lok pă hundî să ăl adukă ăm nontru dă
gužva mari. Aša jej sur urkatăsă pă krov șă lor slăbuzăt ăm
nontru păm krov ku pat dă tot la dă dă nenče alu Isus. 20 Kănd
u văzut ănkriđala alor, jăl u zăs aluj: "Omulji, grehurlje atelji ăs
jirtáci." 21 Pă ešće vorbi farizeji șă učitelji dă zakonu alu Mojsije
să gănde: "Šjinji ăj omusta šje svitešćí aša protiv dă Dimizov?
Šjinji osim dă Dimizov počí să jercí grehurlje?" 22 Isus šćije šje
să găndešćí, șă jăl lju zăs: "Adăšje vă ănrîbăc ešće stvarur
ăm suflijčilje avoštri? 23 Šje ăj maj ušuri dă zăs: 'Grehurlje cis
jirtáci!', ili să zăšj: 'Skolăcí šă umblă?' 24 Ali numa să šćijec kă
Fišjoru alu Omu ari autoritet aišje pă pământ să jercí grehurlje.
Dakă zăk alu fišjoru kari nu počí să umblji: 'Skolăcí, jec patu šă
dučí akasă!'" 25 Šă odma su skulatăsă šu lot patu pă šje are pă
košćí, șă u fužjit akasă, șă pă kalji slavale pă Dimizov. 26 Šă

toc akulo asre amirac, ša jej slavale pa Dimizov. Ša ku amirală svite: "Astăš anj vâzut šjeva tari mari!" 27 Dă pa aje Isus u jišăt afară ša lu vâzutulă pa carinik šje să čima Levi, jăl šađe am carinarnică. Isus u zăs: "Sljedilešći mă pa minji!" 28 Ša jăl su skulat u lăsat kutotu, ša lu sljedilit. 29 Atunšje Levi am kasa aluj u făkut mari slavălală pântru jăl; ku jej šađe mulc carinici ša alci la masă. 30 Farizeji ša učitelji dă zakonu alu Mojsije, sur apukat să gumunjaskă kapu su apukată să svitaskă alu učenikurlje alor: "Adišje mănăc ša bijec ku carinici ša ku grešnici?" 31 Isus u antors vorba: "Eje kari aš sănătoš nu trăbă pa doktor, numa aluje kari aš bičež. 32 Ju nam vinjit să čem ša să antork pa pravedni, nego pa grešnă." 33 Jej atunšje jară u zăs: "Učenici alu Ivan ša alu farizejilor postulešći mulci rândur ša să arogă, ali učenici atej mănănkă ša be. Adăšje aj aša asta?" 34 Isus u antors vorba: "Pučec să punjec pa gošč dă nuntă să postulaskă kănd aj mladoženja ku jej? 35 Ali u vinji ză kănd mladoženja u fi lot ändărăt dă la jej, ša kănd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jăl lju spus dă una usporedbă: "Njime no rupi um dărab dă la novă colă ša su kărpaskă pa bătărnă, kănd ar fašji aje, pa haj novă colă ar ave gaură, a alu haj bătărnă nar pasali dărabu dă la novă col. 37 Njime nu varsă nov vinu am bătărnă ša mari čturica; nov vinu ar puknji am čturica ša sar vărša vinu, a čturica ar propadnuli. 38 Nov vinu trăbă să fijă văršat am novă čturica. 39 Ša njime dă pa šje u be vin bătărn nu găndešći să be nov, kă zăšji: 'Bătărn aj dăstul dă bun.'"

6 Un dată pa zuva dă sămbăta Isus trăšje păm šjeva ka poljă dă pšenică. Učenici aluj ur skos pšenică šu u ribile ku mănjlje ša mănka. 2 Ali orikic dă farizej ljur zăs alor: "Adăšje făšjec šjeva šje nu aj ku zakonu am tokmă pa zuva dă sămbăta?" 3

Isus ju ăntors vorba: "Nac čitalit ăm Svăntă kenvija, ŝje u făkut David kănd are jăl ŝă učenici aluj flămănŝ? 4 Kum ur tunat ăm kasa alu Dimizov, David ŝă u lot pita kari are pusă ăndărăt dă žrtvă, kari čar poči popa să mănăŝji, ŝă su umpărcăt dăm pite ku urtaŝji?" 5 Atunŝje jăl lju zăs alor: "Fiŝjoru Omuluj ăj Domnu dă sămbăta." 6 Pă alta zuva dă sămbăta jăl u mers ăm sinagogă ŝă su apukat să ănveci. Akulo are om alu kari are măna njimurogă. 7 Ŝă učitelji dă zakonu alu Mojsije ŝă farizeji să ujta pă jăl să vadă dakă lu ăntrimală jăl pă zuva dă sămbăta. Ŝă jej dabe ŝjeva aŝcipta să fakă krivo să potă să svitaskă protiv dă jăl. 8 Jăl ŝćije ŝje să găndeŝci, ŝă u zăs alu omuluje ku măna njimurogă: "Skolăci ŝă hajd dă dă nenci." Jăl su skulat ŝă stăce akulo. 9 Isus atunŝje u zăs alor: "Ju găndesk să vă ăntreb, ăj benji să faŝj benji pă zuva dă sămbăta, ili relji? Să spasalaskă kustu ili să uniŝtilaskă?" 10 Atunŝje su ujtat okolo pă tot omu, ŝă jăl u zăs alu omuluje: "Măceŝcic măna!" Jăl u făkut aŝa, ŝă mănă ju fost sănătosă ka hajelantă. 11 Ali jej asre tari mirgiŝ ŝă sur apukat să svitaskă ŝje să fakă alu Isus. 12 Una ză u mers pă planină să să arožji, ŝă jăl u fost akulo totă nopce ăm aruguminći la Dimizov. 13 Haje zua jăl u čimat pă dvanaest (12) učenikur la jăl pă kari lju akuljes ŝă lju čimat apostoli. 14 Eŝce asre: Ŝimun pă kari lu čimat Petar, ŝă fračisu Andrija, Jakov ŝă Ivan, Filip ŝă Bartolomej; 15 Matej ŝă Toma, Jakov fiŝjoru alu Alfej ŝă Ŝimun čimat Revan, 16 Juda fračisu lu Jakov ŝă Juda Iskariot, kari u fi izdajica. 17 Kum vinje ku jej ăm napoj žjos, jăl u stat pă čistină dă đal hundī asre grupa dă učenici aluj ŝă mari gărmadă dă lumi sur akuljesăsă, jej ur vinjit dăm Judeja ŝă dăm varuŝ Jeruzalem ŝă dăm Tir ŝă Sidon varuŝurlje lăngă more. 18 Jej ur vinjit ŝă ăl punje ureci, ŝă să fiěj ozdravalic dăm bičiŝugurlje alor. Isto aŝa u

ozdravalit pã heje kari ave relji duhovur ãm jej. **19** Mulc gãnde sã pujã mãna pã jãl daje kã puçeri fužje dãm jãl šã puçe pã toc sã lji iscjelilaskã. **20** Atunšje su ujtat ãm oç pã učenici aluj šã u svãtit: “ãnfãlušãcãvã voj kari šćec sãrašj kã kraljevstva alu Dimizov aj avostrã. **21** ãnfãlušãcãvã voj kari šćec flãmãnž, kã vic fi sãtuj. ãnfãlušãcãvã voj kari plãnžjec, kã voj vic rãđi. **22** ãnfãlušãcãvã voj kari šćec mãrzãlic, rušunac šã mãnac ku relji dã rãndu alu Fišjoru Omuluj. **23** Kãnd u vinji zue, ãnfãlušãcãvã šã sãrec pãm sus dã fãlušãjã. Kã sigurno nagrada avostrã u fi mari ãm nor. Haleluja! Nus are aša šã proroci tretiralicã dã la mošurlje alor! **24** Ali jao avovã, kari šćec gãzdašj, kã ac apukat utjehã! **25** Jao avovã kari šćec sãtulj, kã voj vic fi flãmãnž. Jao avovã kari aku rãđec, kã voj vic žalali šã plãnžji! **26** Jao avovã dã kari toc benji svitešći, aša isto fišjec pã mišjinjoš prorokur, mošurlje alor kari aša fišjec.” **27** “A voj kari mã punjec ureçi, vã zãk: ‘Plãšjecãvã pã dužmanji avoštri. Fãšjec benji alor kari vã mãrzãlešći. **28** Blagoslovulec pã eje kari vã blastãmã! Arugãcãvã dã eje kari relji vã kivinješći. **29** Hãl kari çi luvešći pãšći una parçi dã ubraz, ãmbijã šã haje parçi atunšje. Šã alu hãl kari ac je šuba nuj branalec sã ãc je šã kãmašã. **30** Dã alu toc, šje šjeri dã la çinji. Dakã je šjinjiva šjeva šje ãj atov, nu šjire sã ac ãe ãm napoj. **31** Aša maj, fãšjec alu altora kum ac gãndi sã vã fakã avovã. **32** Dakã plãšjec numa pã eje kari vã plašji pã voj, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Ka šã çak šã grešnici plašji pã eje kari lji plašji pã jej. **33** Šã dãkã fãšjec numa benji alu eje kari fašji vovã benji, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Çak šã grešnici fašji aje. **34** Dakã dãđec keçinj alu alor dã la kari ašçiptãc sã vã ãntorkã ãm napoj, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Çak šã grešnici dã keçinj alu grešnici sã potã ãm napoj sã kepiçi kit lju dat. **35**

Plášjec pã dužmanji avoštri, ažutáčãlji šã dãđec kečinj, ali nu aščiptãc sã vã äntorkã äm napoj. Atunšje voj vic kãpãta mari nagradã šã voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari Dimizov daje kã jãl aj bun alu nezahvalni šã alu ubraznjiš. 36 Fijec miloš kã jãl Tata dãm nor äj pljin dã milã.” 37 “Nu sudulec pã njime, šã njime nu vu suduli pã voj. Nu osudulec pã njime, šã njime nu vu osuduli! Jirtãc šã vu fi jirtat. 38 Dãđec šã vu fi dat bunã merã astrãnsã, zdrãnšinatã šã tari multã u fi vãrsatã äm saku avostru. Kã ku ista mjerã šje voj dãđec vu fi datã.” 39 Jãl lju spus izrekã: “Poći unu orb sã adukã dã mãnã pã altu om orb? Nar kãđe jej amãndoj äm gropã? 40 Ućeniku nu poći fi maj mari dã učitelju. Jãl u fi ka učitelju aluj kãnd su vježbãli dãstul dã benji. 41 Adãšje vã ujtãc tot la cupljigã äm oću alu urtaku, a äm oću atov nu ves dãrab dã ljemn? 42 Kum poc zãšji alu urtaku: ‘Lasãmã sã skot cupljigã dãm oćuc’, kãnd nu ves dãrãbu mari dã ljemn äm oću atov? Licemjeru, elši skoćec dãrãbu dã ljemn dãm oćuc, kapu vi puće maj benji sã skoc cupljigã dãm oću alu urtaku.” 43 “Tot bun ljemnu ari bun plod, šã tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. 44 Tot ljemnu äj kunuskut dã pã plod šje fašji. Aša lume nu akulježi smokvur ili strugur dãm mãršunj. 45 Om bun fašji bunji stvarur daje kã ari bunã suflijit, ali hej rov fašji stvarur relji daje kã suflijitu lji rov. Gura svitešćí, dãm šje ci suflijitu pljin.” 46 “Šã dãšje mã čimãc: ‘Domnu! Domnu!’, a nu fãšjec šje vã zãk? 47 Ju vuj spunji kum äj om kari vinji la minji sã puji ureći la vorba ame, šã askultã: 48 Jãl äj ka omu šje u gradalit kasa šã u kapalit adãnkã sã pujã temeljurlje pã petrã. U vinjit poplava šã u luvit apa äm kasa šã njiš nu su zdrãnšjinat daje kã are benji gradalitã. 49 Ali ala kari auzãt šje am zapovjedalit a nu fãkut aje ka omu šje u gradalit kasã pã pãmãnt fãr dã temelj. Atunšje u luvit apã äm

kasă, su răsăpit dăm turdată șă u fost răstunată dokraja șă čar gunojă u rămas.”

7 Kănd u fost gata ku svatu șje svite alu lumi, jăl u mers âm varuș dă Kafarnaum. **2** Akulo are stotnik kari ave sluga pă kari ăl cjenile șă kari are aša bičag dă are pă morči. **3** Stotnik u auzăt da Isus șă u mănat pă orikic Židov kari asre glavni la jăl, șă să să arozji, să vijă să ăntremi pă sluga aluj. **4** Jej ur vinjit la Isus șă să aruga tari la jăl să vijă. Jej u zăs: “Omusta anume zaslužulešči să fașj aje păntru jăl **5** daje kă plașji pă narodu anostru, șă jăl ăj ala kari u făkut sinagogă păntru noj.” **6** Isus u mers ku jej. Šă jăl no mers dăparci dă la kasa, kănd stotnik u mănat pă urtașji aluj să zăkă: “Domnu, nu či činji să vij âm kasa ame kă ju nu mes vredan să vijă tu dăsup krovu amnjov! **7** Kă njiș ju nu mă smatralăsk kă mes vredan să vjuv la činji. Aša numa ză vorba dă pă loku hundī ješč șă sluga amnjov u fi ăntrimat. **8** Kă șă ju mes kătănă kari trăbă să apukă zapovjedur dă la vođa amnjov, ka kum am kătănj dăsupă minji kari trăbă să mă askulči. Ju kănd zapovijedalaskă alu unu: ‘Dući!’, șă jăl merži, șă alu aluje: ‘Hajdi!’, șă jăl vinji, șă alu sluga amnjov kănd ăj zăk: ‘Fă asta!’, șă jăl fașji.” **9** Kănd Isus u auzăt aje șje u zăs, jăl su ămirat, șă su ăntors la gărmaďă șje ăl sljedile șă jăl lju zăs: “Ju vă zăk kă njiș pă unu Židov dăm Izrael nam aflat ku dăstafel vjeră!” **10** Kănd heje mănac dăla stotnik su ăntors akasă, jej or aflat pă sluga sănătos. **11** Dă pă aje, Isus u mers âm varuș șje să čamă Nain. Učenici aluj șă gărmaďă dă lumi umbra dă pă jăl. **12** Ali kum ur vinjit dă apropi la uša dă varuș, u văzut kum dușje pă om mort să ăl ăngropi. Mumăsa alu omula mort are vădoja, șă je ave čar unu fișjor. Šă la mărmaďă măržje multă lumi. **13** Kănd u văzutu Domnu, jăl ave milă, șă ju zăs: “Nu plănzji.” **14**

Atunšje jăl u pus mǎna pǎ kǎrpašo, šǎ ominji šje ǎl dušje u stat. Atunšje jăl u zǎs: "Fišjorulji, ju ac zǎk: 'Skolǎci!'" 15 Šǎ omu mort su skulat šǎ su apukat sǎ svitaskǎ šǎ Isus lu datǎlǎ la mumǎsa. 16 Mari frikǎ u kǎzut pǎ jej toc šǎ su apukat sǎ hvalalaskǎ pǎ Dimizov, šǎ zǎšje: "Mari prorok u vinjit ǎntri noj! Dimizov u vinjit sǎ ažuči alu lume aluj." 17 Šǎ hiru dǎ asta u mers ǎm Judeja šǎ okolo. 18 Učenici alu Ivan ǎj spunje dǎ kutotu šje sǎ dogadǎle. Kapu Ivan u čimat pǎ doj učenikur aluj 19 šǎ lju mǎnat la Domnu sǎ ǎl ǎntrebi: "Ješč tu ala kari Dimizov u zǎs kǎ trǎbǎ sǎ vijǎ ili trǎbǎ sǎ aščiptǎnj pǎ altu?" 20 Kǎnd u ažuns jej la Isus, jej u zǎs kǎ Ivan šje buczǎ nju mǎnat sǎ čǐ ǎntribǎnj: "Ješč tu ala kari Dimizov u zǎs kǎ trǎbǎ sǎ vijǎ ili trǎbǎ sǎ aščiptǎnj pǎ altu?" 21 Isus baš ǎntrima atunšje pǎ multǎ lumi dǎm bičišugur, mukur šǎ lji oslobodule dǎm rov duh, šǎ alu mulc ominj orb lji dǎđe sǎ vadǎ dǎm tot sufljitu. 22 Isus lju ǎntors vorba: "Dušjec ǎm napoj la Ivan šǎ spunjecǎj šje ac vǎzut šǎ ac auzǎt, šje ǎm fǎkut: kǎ orbi ǎs ǎntrimac, šǎ poči viđe, šlagǎrzǎci poči umbla, gubavci sǎ čistileščǐ, šǎ surži poči sǎ audǎ, morci sǎ skolǎ ǎm kust, šǎ alu sǎrašj propovijedaleščǐ Hir fǎlos. 23 Šǎ blagoslovulit ǎj om kari nu aflǎ njimika ǎm minji šje poči uvredǎlaskǎ." 24 Kǎnd u fužjit glasnici alu Ivan ǎndǎrǎt, Isus su apukatǎsǎ sǎ spujǎ alu gǎrmadǎ dǎ Ivan: "Šje ac mers sǎ viđec ǎm pustinjǎ? Trskǎ kum sǎ ljagǎna pǎ vǎnt? Naravno kǎ nu! 25 Ili šje ac mers sǎ viđec? Atunšje ac mers sǎ viđec kum ǎj ǎmbǎrkatǎ ǎm šjefelj colji delj mǎndri? Naravno kǎ nu! Eje kari ǎs mǎndru ǎmbrǎkac šǎ kustǎ ǎm luksuz, pǎ eje lji pućec afla ǎm palačur dǎ kraljur. 26 Atunšje šje ac mers sǎ viđec? Pǎ prorok? Naravno kǎ da! Ju vǎ zǎk, šǎ maj mult dǎ prorok! 27 Jăl ǎj om dǎ kari aj skris ǎj ǎm svǎntǎ kenvija: 'Ujtǎčǎvǎ, asta ǎj amnjov glasnik mǎnat

să pripremalaskă ăm nenći kalje ata.' 28 Anume vă zăk, dăm toc ominj kari su avutăsă, nu are maj mari dă kit dă Ivan. Ali majmikă ăm kraljevstva alu Dimizov aj maj mari dă jăl!" 29 Toc kari u auzăt ur priznalit kă šje Dimizov ănvacă aj benji, čak šă carinici. Eje ăs kari Ivan lju bučuzat. 30 Ali farizeji šă učitelji dă zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov šje ave păntru jej. Jej ur odbjilit să lji bučeži Ivan. 31 Isus u zăs atunšje: "Ku šje să usporedilenj pă ešće ominj ăm asta vremei? Kum samăňă jej? 32 Jej ăs ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešći, kari šađi pă trg, šă să čamă una pă alt: 'Kănd anj kăntat păntru voj, voj nac žukat, šă kănd anj kăntat trišč kăňčiši păntru voj, voj nac plăns!' 33 Aša kănd u vinjit Ivan šje bučază jăl nu mănka pită njiš nu bije vin, mar voj ac zăs: 'Jăl ari drak ăm jăl!' 34 Šă ju, Fišjoru alu Omu, am vinjit, šă ju mănkam šă bjem, ali voj zăšjec: 'Ujtăcăvă! Flămănd šă butor, urtaku lu carinici šă alu grešnici!' 35 Ali mudrostu alu Dimizov su arătat kă aj anume dă la toc kari u apukat." 36 Unu dăm farizej Šimun, lor čimatulă pă jăl pă večeră, aša Isus u mers la farizejula akasă šă šu aflatusă lok la masă. 37 Dăm turdată u vinjit una tari grešňă mujeri, kari u saznalit kă jăl aj akulo šă kă mănănkă la farizej, šă je u vinjit akulo, u adus tari skumpă uloj ku miros ăm skumpă u jagă dăm petră. 38 Je u stat dănapoju aluj, la pišjorilje aluj, šă su apukat să plăngă. Atunšje su apukat să aj spelji pišjorilje aluj ku lăkrmilje alji, šă să aščargă pišjorilje ku păru alji. Je aj săruta pišjorilje aluj, šă ku uloj mănže. 39 Kănd u văzut aje farizeju Šimun kari lu čimatulă pă večeră, jăl să ăngănde ăm jăl săngur: "Să fijă omusta anume prorok, jăl ar šći kă je aj tari grešňă mujeri." 40 Isus ju zăs: "Ju am šjeva să ac zăk cijă Šimun." Šă Šimun u zăs: "Učitelju ză." 41 Isus u vorbit: "Are om kari dăđe kečinj šă jăl ave

doj daturaš. Unu ji are dator petsto banj dām aržjint a halalānt pedeset banj dām aržjint. **42** Njiš unu dām jej nu u dat a nu ave dām šje sã āj āntork, šã omula u jirtat alu amāndoj. Aku spunjec kari ar trãbuji sã āl plakã maj tari?” **43** Šimun ju āntors vorba: “Kã ar trãbuji sã fijã ala alu kari ju jirtat maj mult.” Isus ju zãs: “Benji aj prosudulit.” **44** Atunšje su āntors la mujere šã jãl u zãs alu Šimun: “U vejs pã mujeresta? Ju am vinjit ām kasa ata ali nu maj dat apã pãntru pišjorilje amelji, a je mu lju spãlat ku lãkrmilje šã lju ašçers ku pãru alji. **45** Nu maj sãrutatãmã pã minji, ali je mu surãtat pišjorilje dã kãnd u vinjit ām nontru, no stat sã mã sãrući. **46** Tu nu maj unsã kapu ku uloj ali je mu unsã kapu amnjov ku uloj ku parfem. **47** Dãm asta rãnd ju āc zãk cijã: ‘Mulći grehur jisã jirtãci, daje kã mu plãkut tari. Alu ala kari ari maj pucãnj dã jirtat, ala maj pucãn mu arãtat plãkãturã.’” **48** Atunšje u zãs alu mujere: “Grehurlje atelji ās jirtãci.” **49** Atunšje eje kari asre la masã ku jãl sur apukat sã svitaskã una ku alt: “Šinji ar puće asta sã fijã kari šã grehurlje jartã?” **50** A jãl u zãs alu mujere: “Ānkriđala ata ću spasalit. Dući ām putuljalã.”

8 Dã pã aje, Isus u mers pãm alćilje varušur šã satur, sã propovjedãlaskã šã sã svitaskã dã Hir fãlos dã kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) ućenikur umbra dã pã jãl, **2** šã šjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit dãm rov duhur šã dãm bićišugur: Marija (kari are dãm varuš Magdala, kari u mãnat sedam drašj dãm je), **3** Ivana (bãšãca alu upravitelj Kuza a jãl are upravitelj pãntru Herod), Suzana, šã mulći alćilje cãngãšj. Jelji lji služule ku benjilje šje ave. **4** Mari gãrmadã sã akuljiže šã lume inka vinje la Isus dãm tot varušu. Isus u svãtit alor ku usporedbã **5** “Om šje samãnã u mers sã seminji sãmãnce aluj. Šã kum sãmãna orikići dãm sãmancurljelje u kãzut pã kalji. Šã sãmãnce are kãlkatã,

pån šje nor vinjit vrabujilje šā lju mǎnkalji. 6 Šā orikići ur kǎzut ǎntri petri šā jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kǎ lji ibize vlagǎ. 7 Šā orikići sǎmǎncur ur kǎzut ǎntrǎ mǎršunĵ šā u kriskut ku jej una, ali lji šāĝuša mǎršunĵi. 8 Šā orikići u kǎzut pǎ bun pǎmǎnt, šā u kriskut šā u avut sto rǎndur majmult.” Kǎnd Isus u fost gata ku usporedba u mužjit: “Punĵec ureći voj kari avec ureći sǎ auzǎc!” 9 Ućenici aluj lor ǎntribat pǎ Isus atunšje, šje značale usporedbe. 10 Isus u zǎs: “Avovǎ Dimizov u dopustulitǎ sǎ prišĵipec tajnurlje dǎ kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trǎbǎ sǎ sǎ spujǎ ǎm usporedbur; ka kum u zǎs prorok Izaija: ǎs eĵe kari sǎ ujtǎ ali nu veđi, kari auđi ali nu prišĵepi. 11 Aku usporedba značalešći asta: Sǎmǎnca ǎĵ ka Vorba alu Dimizov. 12 Sǎmǎnca kari ǎĵ pǎ kalji, ǎs ka eĵe ominĵ kari auđi Vorba, ali draku u vinji šā lji je vorba ǎndǎrǎt dǎm sufliĵilje alor, sǎ nu potǎ ǎnkradǎ sǎ nu sǎ spasalaskǎ. 13 Aĵe sǎmǎnca ǎntri petri ǎs la ominĵ kari auđi Vorba šā u apukǎ ku fǎlušǎĵǎ ali nari korĵen. Jej ǎnkredĵi nu dǎ lungat šā atunšje ǎm vreme dǎ ǎnšĵirkalǎ jej kađi ǎndǎrǎt. 14 Sǎmǎnca kari u kǎzut ǎntri mǎršunĵ šā ka ominĵi kari auđi Vorba, ali kum vreme fuĵĵi jej sǎ astrǎnĵi ku brigurlje ǎm kust, šā dǎ ĝǎzdǎšĵije, šā žǎndur ǎm kust, šā eĵe nu adušĵi bun plod. 15 Ali sǎmǎnca kari kađi pǎ bunǎ pǎmǎnt aĵe eĵe ominĵ kari auđi Vorba šā u cǎnĵi ǎm sufliĵitu bun, jej ǎs ustrajni šā u adušĵi bun plod.” 16 “Nĵime nu acǎcǎ lampǎ sǎ u puĵǎ dǎsup ter ili dǎsup pat. Nu, ĵǎl u punĵi pǎ sviĵeĵnjak aša toc u viđe luminǎ kǎnd vinĵi ǎm nontru 17 atunšje kutotu šje ǎĵ aku askuns, šā šje ǎĵ pǎ askuns fǎkut, kutotu u ĵǎšǎ afarǎ. 18 Daje pǎzec kum auzǎc. Kǎ šinĵi ari ju fi dat maj mult, šā šinĵi ĝođe nari nĵimika, dǎ la ĵǎl u fi lot čak šā aĵe carǎ šje samǎnǎ kǎ ari.” 19 Alu Isus u vinĵit mumǎša šā fraci sǎ ǎl posĵetilaskǎ pǎ Isus ali jej nu puće sǎ vijǎ apropi dǎ ĵǎl dǎ

ränd dă gărmadă. 20 Šinjiva u javalit alu Isus: "Mumăta ata šă frací atej stă afară či aščaptă." 21 Isus lju u zăs: "Mama ame šă frací amej šs eje kari auđi Vorba alu Dimizov, šă u kustă." 22 Una ză Isus šă učenici aluj ur tunat ăm čamac šă să mergă pă alta parcí dă galilejsko jezero. Isus u zăs: "Hajd pă haje parčí!" Aša sur maknulit dă la mal. 23 Ali kum plovule jej, pă Isus lu furat somnu. Atunšje oluja ku vântu una su slăbuzăt pă jezero šă jej asre ăm opasnost, daje ka karu să umplje ku apă. 24 Jej ur mers la Isus šă lor skulatulă ăm frikă šă mužje: "Domnu, Domnu, noj nji ăntupenj!" Aša su skulat šă u zapovjedalit alu vântu šă alu valuvurljelje să să putuljaskă. Oluja su putuljit šă are putuljală. 25 "Hunđi vi ănkriđala?", Isus lju ăntribat pă jej. Ali jej asre pljinj dă frikă šă ămirală, šă u zăs una la alt: "Šinji ăj asta čak šă vântu šă valuvurlje ăl punji urecí pă jăl kănd zapovijedalešcí?" 26 Jej ur plovulit păn la malu dă Gerasa, kari ăj pă alta parcí dă Galileja. 27 Kum Isus u pus pišjorilje pă pămănt, ju vinjit dădănenči om dăm varuș kari are mar da multă dobă ku drašj ăm jăl. Jăl nu purta colji, šă nu kusta ăm kasă mar ăm gropur. 28 Kănd lu văzutulă pă Isus, jăl u mužjit tari šă u kăzut dădănenči la jăl šă dăm tot graju u mužjit: "Šje găndešč dă la minji, Isuse Fišjoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mă arog la činji să nu mă mučulešč!" 29 Draku ăl cănje mar multă vremi. Majnti ominji ku lancurlje ăl ljiga šă ăl păze, ali jăl tod daje rupe lancurlje šă draku lu mănat ăm pustinjă. Isus u dat zapovjed alu rov duhu să ješi afară dăm jăl. 30 Isus lu ăntribat: "Kum či čem?" Jăl u zăs: "Legija", daje kă mulc drašj asre ăm jăl. 31 Šă jej sur arugat la Isus să nu lji đe zapovjed să mergă ăm gropă făr dă dno. (Abyssos g12) 32 Akulo are mari stadă dă poršj šje mănka pă parće dă đal, šă jej sur arugat să dozvolulaskă să tunji ăm jej, šă Isus lju dazvolulit. 33

Drašji dām omula u fužjit ām gārmadā poršj, šā stada dā poršj ur arljigatā dā pā đal ām jezero šā akulo sur āntupit. 34 Ominji šje pāze stado u skāpat kānd u vāzut aje, šā jej ur dus hir ām varuš šā ām sat. 35 Šā lume ur vinjit sā vadā šje u fost aje. Kānd ur vinjit la Isus, jej ur aflat pā omu šje are ku drašj ām jāl are āmbrākāt, šā šāđe la pišjorilje alu Isus ku fire sāntosā. Šā kānd u vāzut aje kutotu jej sur ānfrikušat. 36 Hej kari ur vāzut or spus kum Isus u oslobodulešči pā omu ku drašj. 37 Ali tota lume dām lok ām Gerasa ur zās alu Isus sā fugā dām akulo kā asre tari ānfrikušac. Isus u tunat ām kar šā gānde sā fugā ām napoj. 38 Omu dām kari Isus u mānat afarā dām drašj sā aruga la Isus: “Pot sā fug ku činji?”, ali Isus lu mānat šā ju zās: 39 “Dući ām napoj akasā, šā spunji alu toc kutotu šje Dimizov u fākut dā činji.” Aša u mers akasā šā u širilit ām varuš kutotu šje Isus u fākut pāntru jāl. 40 Gārmadā are akulo sā āl pozdravalaskā pā Isus kānd su āntorsusā pā alta parči dā jezero, jej toc tari āl aščipta pā jāl. 41 Atunšje su pojavalit om kari sā čima Jair vođa dā sinagogā. Jāl u vinjit la Isus šā u kāzut žos la pišjorilje aluj šā sā aruga la jāl sā vijā la jāl akasā daje kā 42 jedina fata aluj dā dvanaest aj (12) dā bātārnā are pā morči. Isus u mers dā pā Jair kānd mulc sā āmpinžje sā fijā dapropi dā jāl. 43 Ām gārmade are mujeri kari kārvarale dvanaest (12) aj šā je u čilitit kutotu šje ave pā doktor ali no aflat pā njime kari ar puće sā u ozdravalaskā. 44 Je u vinjit pā dānapoj šā su apukat pus dā cola alu Isus, šā sānžilje u stat sā kuri. 45 “Šinji u pus māna pā minji?”, u āntribat Isus. Toc zāšje kā nu ur pus. Atunšje Petar u zās: “Domnu, tu vejs kum sā āmpinži toc ominji la činji!” 46 Isus u zās: “Šinjiva u pus namjerno māna pā minji kā am sāmcāt pučere kum jašā afarā dām minji.” 47 Kānd u vāzut mujere kā

majmult nu poći cãnje ãm je, je u vinjit ãm nenći trãmurãnt dã frikã, u kãzut ãm njençe alu Isus šã u spus la toc adãšje u pus mãna pã jãl, šã kum u fost ozdravalitã dãm turdatã. **48** Isus u zãs: "Fato, ãnkridala ata cu ozdravalit. Dući ãm putuljalã!" **49** Kãnd Isus svite ku mujere, glasniku dãm kasa alu vladaru dã sinagogã u vinjit šã u zãs: "Fata ata ãj mortã. Nu ãl gnjavali pã učitelj!" **50** Kãnd u auzãt Isus aje, jãl u zãs alu Jair: "Nuc fijã frikã! Numa ãnkređi mijã šã je u kusta!" **51** Kãnd ur vinjit jej la kasa, Isus nu lãsã sã mergã ãm nontru ku jãl osim Petar, Ivan, Jakov šã mumãsa šã tatusu alu fate haje. **52** Šã toc ãm kasa plãnzje šã u žalale, aša jãl u zãs: "Nu plãnzjec. Je nuj mortã, numa sã kulkat!" **53** Jej ãl rãđe pã Isus, kã jej asre sigurni kã je ãj mortã. **54** Isus atunšje u apukatu dã mãna šã dãm tot graju u mužit: "Skolãci kupilu amnjov!" **55** Šã duhu alji su ãntorsãšã šã je su skulat dãm turdatã. Isus u dat zapovjed atunšje sã ãj đe šjeva sã mãnãšji. **56** Roditelji alji asre ãmirac a Isus lju purunšjit pã roditelji sã nu spujã alu njime šje u fost.

9 Isus u čimat pã dvanaest apostolur la jãl šã jãl lju dat pučeri šã autoritet pã toc drašj, šã pučeri sã ãntremi bičišugur. **2** Atunšje Isus lju mãnat afarã šã sã proglasalaskã kraljevstva alu Dimizov šã sã ozdravalaskã pã bičež. **3** Isus lju zãs alor: "Nu loc njimika ku voj pã kalje avostrã, njiš botã, njiš taškã, njiš mãnkari, njiš banj. Njime sã nu je maj una kãmašã ku jãl. **4** ãm kari gođe kasa mãržjec, fijec akulo pãn šje nu fužjec dãm varuš. **5** Hundĩ gođe nu vã punji ureči, fužjec dãm ala varuš šã ãm znak dã upozorenje kã ãl laš la sudbina aluj, skutãrãcãvã prašina dã pã pišjori." **6** Aša jej sur lot afarã sã mergã dãm sat ãm sat sã propovjedalaskã Hir fãlos šã ozdravalaskã pã bičež pã hundĩ gođ meržji. **7** Vladar Herod u auzãt dã kutotu šje Isus u fãkut, šã

are zăbunjît kă orikic zăšje kă Ivan Krstitelj u uskrnulit dăm morc.

8 Šă orikic zăšje kă prorok Ilija su arătat pă pămănt kănd alci gănde kă unu prorok dă kănva u vinjit âm kust. 9 Ali Herod u zăs: “Ju am tijet kapu alu Ivan, ali šinji aj omusta dă kari aud dăstafele vorbi?” Jăl da be šćipta să vadă pă Isus. 10 Kănd sor ăntors apostoli ur spus alu Isus kutotu šje ur făkut. Atunšje Isus lju dus pă lok pustulot apropi dă varuš Betsaida. 11 Lume ur saznalit šă ur sljedilit pă Isus. Aša lju apukat la jăl šă lju spus dă kraljevstva alu Dimizov šă u ozdravalit pă eje kari asre bičež. 12 Mar kitră dă sara Dvanaest apostolur ur vinjit la Isus šă ur zăs: “Mănă pă lumi ăndărăt, aša să mergă să ăš aflji lok dă kulkat šă dă mănkat kă noj šćenj âm pustinjă ajišje.” 13 Isus lju zăs: “Voj dăđecălji šjeva dă mănkat.” Jej ur ăntors vorba: “Noj avenj čar pet darabur dă pită šă doj pešč. Noj săngur să mărženj šă să kumpărănj mănkari dă totă lumesta?” 14 Jej ur umărat hundiva pet hiljada dă bărbec, Isus u zăs alu učenici aluj: “Punjecălji să šadă âm grupur po pedeset lumi să šadă una.” 15 Šă apostoli ur făkut kum lju zăs, lju pus pă toc să šadă žjos. 16 Atunšje Isus u lot pet dărabur dă pită šă doj dărabur dă pešč šă su ujtat sus âm nor, Isus u blagoslovulit šă u ruptă âm dărăbelji, atunšje u dat alu učenici aluj să pujă dădănenći alu lumi. 17 Šă jej toc ur mănkat šă asre sătulj. Šă jej ur akuljes dvanaest košarur dă dărăbelji šje ur rămas. 18 Undată kănd su ăntors Isus pum parći să să aroži, učenici asre ku jăl šă Isus u ăntribat: “Šje zăšji lume šinji mes ju?” 19 Jej ur ăntors vorba: “Ivan šje Bučază, makar orikic zăšji Ilija prorok a hejelanc kă ješč prorok dă kănva kari u uskrnulit dăm morc.” 20 Isus u ăntribat: “A voj? Šje zăšjec voj, šinji mes ju?” Petar u ăntors vorba: “Tu ješč Krist kari aj mănat dă la Dimizov!” 21 Isus u dat atunšje zapovjed mari, šje lji

branale sã spujã asta alu šjinjiva kã jãl äj Mesija. 22 Atunšje Isus u zãs: "Ju, Fišjoru alu Omuluj trãbã sã pãc mulci patnjur. Bãtãrnji kari äs glavni äntri židovur, mari popur šã učitelju dã zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amurã, a ju treçi zuã uj uskrsnuli." 23 Atunšje Isus u zãs alu toc: "Dakã šjinjiva gãndešci sã mã sljedãlaskã pã minji, elši trãbã sã odbijalaskã sã kušci dã pã žãndurlje aluj, jãl sãngur sã äš je krušje aluj totã zua šã sã mã sljedãlaskã pã minji. 24 Šinji gođ gãndešci sã äš spasalaskã kustuš ala lu perđi do kraja, šã šinji gođe šu perđi kustuš pãntu minji ala su spasalisã vječno. 25 Šje ari benji om dãm aje dakã kapãtã celi svet, a jãl äj uništilit ili pãrdut? 26 Dakã äj alu šjinjiva rušunji dã minji ili dã vorbilje amelji, šã ju Fišjoru alu Omuluj ju fi rušãnji dã ala om, kãnd uj vinji ãm slava aluj, ãm slava alu tatusu šã ãm slava alu svãnc andeji. 27 Anume ju zãk, äs orikic kari stã ajišje kari nor muri majnti dã šje nor viđe kraljevstva alu Dimizov." 28 Hundiva osam zãlji dã pã ešce svatur Isus u lot pã Petar, Ivan šã pã Jakov ku jãl, šã u mers sus pã đal sã sã aroži. 29 Atunšje kum sã aruga, ubrazu aluj u šcimbatar, šã coljilje aluj sur šcimbatar am alb dã svitlãze. 30 Doj ominj su pojavalit, svite ku Isus. Eje asre Mojsije šã prorok Ilija. 31 Jej su arãtat ãm slavã šã jej svite dã morci aluj šje u fi ãm Jeruzalem. 32 Pã Petar šã pã urtašji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat šã lor vãzut pã Isus ãm slava aluj ku doj ominj šje stãce ku Isus. 33 Kãnd jej fužje, Petar u zãs alu Isus: "Domnu, anovã nji benji ajiše! Lasã fãšjenj tri koljibur: unu pãntu činji, šã unu pãntu Mojsije šã unu pãntu prorok Ilija." Jãl nu šcije šje svitešci, sãmãna kã bulunzešci. 34 Šã kãnd Petar svite, oblak u vinjit dasupra pã Petar šã pã urtašji aluj šã jej su ãnfrikušat. 35 Atunšje su äuzãt graj dãm oblak: "Asta äj Fišjoru amnjov, ju lam

izabralit! Punjec urecí la jál!" 36 Känd graju su auzāt, Isus are sāngur. Učenici ur tākut šā nor spus alu njime šje ur vāzut. 37 Hajelantā zā Isus šā učenici aluj ur vinjit žjos dā pā đal šā āl ašćipta gārmadā dā lumi. 38 Ām gārmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mā arog, ujtāci pā fišjorum daje kā jāl āj jedini kupilu amnjov! 39 Ujtāci, duh āl napadalešći šā jāl dām turdatā cāpā, āl skutārā ām gārčur šā fašji spumi la gurā šā dabe fužji dā la jāl, ku mukā ām āl baći. 40 Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakā ar puće jej sā mājā pā draku afarā ali jej nu puće." 41 Isus u āntors vorba: "O voj nevjernā šā ubraznikā generacijā! Kitā dobā trābā sā fjuv ku voj? Kitā dobā trābā sā vā trpālesk? Adāl pā fišjoruc ajišje!" 42 Känd kupilula u vinjit la Isus, draku lu vārljit žjos šā āl skutura am gārčur. Isus lu mužjit pā duhu rov šā pā kupilu lu ozdravalit, šā ām napoj lu dat la tatusu. 43 Jej asre toc āmirac la autoritetu aluj šā kit āj dā mari Dimizov. Atunšje känd inka toc sā āmira šje u fākut, Isus u svātit ku učenici aluj: 44 "Zapamtalecā vorbilješće, šā āngāndecāvā dā jelji." Isus u zās: "Ju, Fišjoru alu Omuluj uj fi dat ām mājilje alu omuluj." 45 Jej nor prišjiput šje u gāndīt jāl ku aje sā zākā. Značenje are askunsā dā la jej, a alor lji are frikā sā āl āntrebi pā jāl dā aje. 46 Učenici su apukat sā raspravljaskā šinji dām jej ar puće sā fijā maj mari. 47 Isus lji šćije gāndu ām suflijčilje alor atunšje Isus u lot pā kupil mik šā lu pus lāngā jāl 48 atunšje lju zās: "Šinji gođe apukā pā kupilusta mik ām numilje amnjov apukā pā minji. Šā šinji gođe apukā pā minji, apukā isto šā pā ala kari mu mānat. Daje kā maj mik āntri voj āj maj mari." 49 Ivan u zās: "Domnu noj anj vāzut pā unu om kari ām numilje atov mājā drašj afarā dām ominj šā noj anj zās sā nu fakā aje, daje kā jāl nu āj unu dām noj." 50 Isus u zās aluj: "Nu āj branalec, kā šinji gođe nuj

protiv dă voj, ăj dă voj.” 51 Vreme are apropi kănd Isus trăbuje să fijă dus napoj ăm nor, atunșje tari su odlučilit să mergă ăm Jeruzalem. 52 Isus u mănat glasnișj ăm nenci la jăl a jej ur vinjit ăm unu sat ăm Samarija să pripremalaskă lok păntru jăl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ăm benji, daje kă are pă kalje dă Jeruzalem. 54 Kănd ur văzut učenici Jakov šă Ivan ur ăntribat: “Domnu, găndeșć să čimănj fok dăm nor să lji uništălaskă?” 55 Isus su ăntors la jej šă lju făkut dă njimika pă Jakov šă pă Ivan. 56 Šă jej ur mers ăm altu sat. 57 Kum măržje Isus šă učenici pă kalji, šjeva ka omu u zăs alu Isus: “Ju uj meržji ku činji hundī gođ vi meržji šă tu!” 58 Isus u zăs: “Lisicurlje ari skloniște šă vrăbujilje ari gnjezdurlje alor, ali Ju Fișjoru alu Omuluj nam lok hundī să ăm puja kapu.” 59 Isus alu altuje u zăs: “Sljedileșćī mă!” Omu u zăs: “Domnje, lasămă elși să mă dukă să ăngrop pă tata amnjov.” 60 Isus u zăs aluj: “Lasă pă morc să ăș ăngropi pă morc, ali tu dući šă propovjedaleșćī kraljevstva alu Dimizov!” 61 Akulo are inka unu om kari zășje: “Ju čuj sljedili pă činji, Domnu ali elși lasămă să mă pozdravalesk ku toc akasă.” 62 Šă Isus ju ăntors vorba: “Njime kari punji măna pă plug šă să ujtă ăm napoj dă pă jăl, nuj bun dă kraljevstva alu Dimizov.”

10 Dă pă eșće stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur šă lju mănat ăm nenci, doj pă doj la tot varușu šă lok la kari jăl isto așćipta să mergă. 2 Isus u zăs alor: “Žetva ăj mari ali pucănj ăs lukroj, dăm ala rănd arogăči la stăpănu dă žetva să măji maj mulc lukroj ăm polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureći. Ju vă măj pă voj ka pă birkă mikă ăntri lup! 4 Nu loc ku voj đibularuș ili taškă ili cipiliș, šă nu sta dă lungat ăm svat ku ominji pă kalji să nu zgubec vreme. 5 Elși stvar šje trăbă să zășjec kănd vinjec la kasa ăj: ‘Putuljală fijă la kasasta!’ 6 Dakă om

kari gändešči putuljală kustă ăm kase putuljala u fi ku jăl, ali dakă nu, putuljala u vinji ăm napoj la voj. 7 Rămănji ăm aje ista kasa, mănănkă šă be šje ari jej, kă lukroju ăj vredan dă šje u lukrat. Nu vă selilec dăm una kasa ăm alta. 8 Dakă măržjec ăm bilo kari varuš šă jej vă apukă ăm benji voj mănăkc šje vă punji dădănenći 9 šă ozdravalecă pă bičež kari ar fi akulo, šă spunjecălji kă Kraljevstva alu Dimizov ăj apropi. 10 Ali dăkă vinjec ăm varuš hundī nu vă apukă, atunšje dušjecăvă pă ulicur šă zăšjec: 11 Čak šă prašina dăm varušu avostru kari su apukat pă pišjorilje anoštri, brisălec dă pă noj, protiv dă voj! Ali šă voj ac trăbujī să šćijec kă kraljevstva alu Dimizov ăj apropi. 12 Ju vă zăk kă pă zuve dă sudulală u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dă kită dă varușula.” 13 Isus u zăs: “Jao avovă ominjilor dăm Korazine! Jao avovă ominjilor dăm Betsaido! Kă să vi fost dastafel čudo ăm varuš Tira šă am Sidon ka kum su dogodulit la voj ăm varušu avostru, jej dă kănva sar vi ănkăjit, šăzut ăm colji dă kecă, šă ăm šjinușă znak dă ănkăjală. 14 Anume ăm zuve dă sudulală Tira šă Sidonija maj benji ur trešji dă tu! 15 Šă voj ominji dăm Kafarnaum! Pănăm nor voj vic răđika? Ăm podzemlje vic fi arunkac. (Hadēs 986) 16 Šinji gođe auđi pă voj, mă auđi pă minji, a šjinji odbacalešči pă voj, pă minji odbacalešči, šă šjinji gođe odbacalešči pă minji, odbacalešči pă Dimizov kari mu mănāt!” 17 Sedamdeset doj učenikur su ăntors ku fălușăjă. Jej ur zăs: “O Domnje, čak šă drašji nji punji urecí ăm numilje atov.” 18 Jăl lju zăs alor: “Ju mă ujtam la Sotona kum kađi ka munje dăm nor. 19 Aku punjec urecí! Ju vam dat autoritet să kălkăc pă šarpi šă pă škorpionur šă ku kutotu pučere pă săla dă dužmanj, šă njimik nu vic păcă rov. 20 Tot daje nac trăbujī să vă ănfălușăc kă duhovur vă punji urecí. Fijec făloș la aje kă numilje avoštri ăs skrișă ăm

nor." 21 Ām ala šas Isus su ānfālušāt ām Duhu svānt šā u zās:
"Tata, Domnu pā pāmānt šā pā nor, ju dov hvalā cijā daje kā tu
aj askuns ešče dā la mārđoj šā dā la pāršjipuc, šā aj arātat alu
hej 'mišj' pā pāmānt. Da, Tata, cijā asta cā sā vedi." 22 Šā Isus u
zās: "Kutotu mu fost dat ām povjerenje dā la Tata amnjov. Njime
nu kunošći pā Fišjoru šā njime nu kunošći pā Tata, numa Fišjoru
kunošći, šā alu heje kari Fišjoru gāndēšći u kunošći pā Tata." 23
Atunšje kānd are jej sāngur, Isus su āntors la učenici aluj šā u
zās: "Blago avovā kā oči avoštři asta vedi! 24 Sigurno mulc
proroš šā kraljur dā kānva gānde sā vadā stvarurlje kari voj
viđec, ali jej no putut sā vadā, šā sā audā šje voj ac auzāt, ali
nor auzāt." 25 Šjeva ka učitelju dā zakonu alu Mojsije su skulat,
sā āl iskušulaskā pā Isus šā lu āntribat: "Učitelju šje trābā sā
fakā sā kapāt kust dā erikeš? Kum āl pot kāpāta?" (aiōnios g166)
26 "Šje zāšji zakonu alu Mojsije? Kum prišjep aje?" 27 U āntors
vorba: "Plaši pā Domnu Dimizovu ku tot sufljitu atov, ku duša
ata, ku pučere, šā ku kutotu gāndu atov, pā susjedu atov kā pā
činji sāngur!" 28 Isus u zās aluj: "Benji aj zās, aša fā šā vi kusta."
29 Ali kum gānde sā areči kā āj pravedan, lu āntribat pā Isus: "Ali
šinji āj susjedu amnjov?" 30 Isus u zās: "Are om kari are pā
kalji dā Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u
fost pljačkalit šā lāpādat, bātut pā morči dā la pljačkaš šā lāsāt
pā driik. 31 Popa dā židov slučajno māržje pā kalje šā kānd lu
vāzut, u fužjit pā lāngā jāl numa pā alta parci. 32 Isto aša Levit,
pomočniku alu popa u vinjit isto pā kalje haje. Kānd u vinjit pā
lokula šā lu vāzut, isto u mers pā alta parci dā kalji. 33 Napokon
Samaritanac kum māržje pā kalji u vinjit pā lāngā jāl šā kānd lu
vāzut lu apukat mila dā jāl. 34 Jāl u mers la jāl u vārsāt uloj šā
vin, šā ju ānvālit ranurlje. Atunšje lu pus pā magar šā lu dus ām

fugadov aša su brinulit dă jăl. 35 Odma hajelantă điminjacă kum fužje ju dat lu gazda dă kasa šjeva ka banji šă u zăs: 'Je sama dă jăl, šă dakă asta nu u fi dăstul banj, dă kutotu šje u čilti, ju cuj plăci razlika kănd mă ăntorkă ăm napoj.' 36 Dă pă gandala ata šje găndešč kari dăm eščē tri su arătat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit šjinji maj benji u ažutat?" 37 Jăl u ăntors vorba: "Ala pă kari lu apukat mila dă jăl." Atunšje Isus ju zăs aluj: "Dući šă fă šă tu isto ka jăl." 38 Kum ur mers maj menkulo, Isus u vinjit ăm unu sat hundī are mujeri šje să čima Marta kari lu apukat pă jăl ăm kasa alji. 39 Marta ave soră šje să čima Marija kari u šăzut la pišjorilje alu Domnu šă punje ureci la kutotu šje jăl svite. 40 Ali Marta are ăm brigur dă kutotu šje trăbă să fakă. Aša u vinjit la Isus šă ju zăs: "Nu či dori Domnu, kă sora ame mu lăsat pă minji săngur kutotu să poslužulesk? Šjeva zăj să vijă să ăm ažući." 41 Domnu ju zăs: "Marta, Marta, tu či brinulešč šă či uznemirilešč dă mulci stvarur. 42 U biti numa una stvar trăbujă, šă Marija maj benji u akuljes, šă aje no fi lotă dă la je."

11 Undată kănd Isus u fost gata ku molitva, unu dăm učenici aluj u vinjit la jăl šă ju zăs: "Domnu, ănvacănji să nji arugănj, kum ănvăca Ivan Krstitelj pă učenici aluj." 2 Isus lju zăs alor: "Kănd vă arugăc zăšjec: 'Tata, la să fijă svănt numilje atov, la să vijă kraljevstva ata, ka kum ăj pă nor la să fijă pă pămănt! 3 Pita anostră kari ăj ăm totă ză, dă nji astăs. 4 Šă jartănji grehurlje anoštri, ka kum noj jartănj alu eje kari grešilešci protiv dă noj. Nu nji da să kăđenj ăm ănšjirkalur.'" 5 Isus u zăs alor: "Haj să zăšjenj kă avec urtak la kari măržjec ăm miržuku dă nopci šă ăj zăšjec: 'Urtaku amnjov, dăm kečinj tri dărabur dă pită. 6 Urtaku u vinjit dă pă kalji la minji, šă nam šje să ăj puj dădăneneci.' 7 A jăl ăm nontru aj zăšji: 'O nu mă gnjvali! Uša ăj mar ănkujetă,

kupiji amej šă ju ăščeni ăm pat, šă jednostavno, nu mă pot skula să ac dov pită.' 8 Ju vă zăk: šă dakă nu u merži daje kă ăs urtašj, u fašji aje să nu să rušunji. 9 Šă ju vă zăk: Arugăcăvă, šă vu fi dat! Kutăc, šă vic afla! Kukunjec, šă vu fi dăsvkut. 10 Kă šjinji gođ să arogă, kapătă! Kari kotă, află! A šjinji gođ kukunješci aluje ju su dăsvašji. 11 Kari ăj tata ăntri voj: kănd kupilu šjeri pešci dali ăm lok dă pešci dă šarpi? 12 Ili kănd šjeri să ăj đe škorpion ăm lok dă ov? 13 Dakă voj grešni ominj šcijec să dăđec bunji stvarur alu kupiji avoštři, kit maj mult vu da Tata avostru dăm nor Duh Svănt alu alor kari ăl ăntrabă!" 14 Isus undată u vărlijit afară pă unu drak kari are mut, šă kănd u fost drakula vărlijit afară dăm ala om kari are mut, puće să svitaskă, šă alčilje ominji kari u văzut aje asre ămirac. 15 A orikic dăm jej u zăs: "Jăl u vărlijit afară pă drašj afară ku ažitala alu Beelzebul princu dă demonur!" 16 Akulo asre alci kari ănšjirka pă Isus, šă jej u šjirut znak dăm nor să đe. 17 Ali Isus šcije găndurlje alor, šă lju zăs: "Totă kraljevstva kari să borulešci una ku alt, jej ur uništili kraljevstva alor. Dakă familija una ku alt să borulešci, jej šur uništili familija alor. 18 Dakă Sotona să borulešci protiv dă jăl săngur, kum kraljevstvo aluj su cănje?, šje rămănje dăm kraljevstva aluj? Kum voj zăšjec kă ju vărlijesk afară pă drašji dăm lume ku ažitala alu Beelzebul. 19 Ali dakă ju vărlijesk pă drašji afară dăm lumi ku ažitala alu Beelzebul, atunšje učenici avoštři vărļješci isto afară pă drašj ku ažitală alu Beelzebul? Jej săngur u dokazali kă nus točni. 20 Ali dakă ju măj pă drašji afără ku žejtu alu Dimizov, atunšje u vinjit kraljevstva alu Dimizov la voj. 21 Kănd om bălour ăj naoružan šă păzešci kasa hundī kustă, atunšje pămăntu aluj ăj sigurnă. 22 Ali kănd bălour om ăl napadalešci šă ăl mănănkă ku bătaje, ăj je oružje dă kari

ovisilešći, šă äj ämparcă šje u furat dă la slab om. 23 Kari nu äj ku minji, ala äj protiv dă minji šă šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala răsăpă. 24 Pă lok făr dă apă rov duhu fužji afară dăm om, să lutulaskă šă să kočî lok să să odmaralskă. Dakă nu află njiš šjefălî lok, zăšji: 'Ju uj meržji äm napoj äm kasa ame dăm ala om hundî am fužjit.' 25 Känd draku u vinjit äm napoj u aflat kă aje kasa äj čistilită, šă măturată. 26 Atunšje meržji šă adušji maj šapči rov duhur maj rej dă jăl săngur, šă jej u vinji napoj äm om šă kustă akulo. Aša alu omula are tari urăt dă kit dăm elši." 27 Kum Isus svite, mujeri äm gărmadă dă ominj u mužjit tari dăm tot graju šă su apukat să svitaskă: "Blagoslovulită äj aje kari ću purtat äm injimă, kari ću rănjit šă ću păzăt!" 28 Isus u äntors vorba: "Anume, ali maj blagoslovulit äs eje kari auđi vorba alu Dimizov šă u cănji!" 29 Känd u vinjit tari mulc ominj akulo, Isus su apukat să svitaskă: "Voj ominj kari kustăc äm asta vreme, voj šćec rej ominj. Kotă znak, ali njišj šjefălî altu znak no fi dat ka kum u făkut Dimizov čudo păntru prorok Jona. 30 Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanur kari kusta äm varuš Niniva, kă Dimizov lu mănat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kă pă minji, Fišjoru alu Om kari Dimizov u mănat alu asta narod. 31 Pă zuva känd Dimizov u suduli, kraljica kari dă kănva vladale pă pămănt dă jug äm Seba, su răđika una šă je u suduli pă heje kari kustă astăs. Je u vinjit dă pă kraju dă svijet, să slušulaskă pă Car Salomon kari are tari mudar. A aišje äj šjinjiva maj mari dă Salomon a voj nu găndec să punjec ureči! 32 Äm zua känd Dimizov u suduli, ominji kari kusta äm varuš Niniva su răđika šă ljur suduli ominji kari aku kustă, kă jej nu sur änkăjit känd Jona lji propovijedale. A ajišje äj šjinjiva maj mari dă kit Jona a voj nu vac pokajalit!" 33 Isus svitešći:

“Njime nu acăcă lampă șă atunșje u punji pă lok hundī nu sã vedī ili dăsup koșarã. Nu, jãl u punji âm svijećnjak aša toc u vide luminã kãnd vinji âm nontru. **34** Oču aj ka lampa alu telã. Dakã oču atov aj sãnãtos, atunșje tela ata ântragã u fi âm luminã, ali kãnd ci oču biçag, tela ata ântragã aj âm ântunjerik. **35** Bagã sama da aje șje smatraleșc kã aj lumina âm çinji sã nu fijã fãr dã luminã.” **36** Dakã aj ântragã tela ata âm luminã, njiș unu dio dã telã nu aj âm ântunjerik, atunșje aj kutotu âm luminã, ka kum çar svitlãze lumina ata. **37** Kãnd Isus u svãtit, unu farizej lu çimat sã mãnãnșji la jãl akasã. Isus u mers, șã u lot lok la masã. **38** Kãnd farizeju u vãzut kã nu șu spãlat mãnjlje majnti ka kum aj obiçaj alu židov, su apukat sã mãnãnșji a farizeju su zaçudulit. **39** Ali Domnu Isus ju zãs: “Aku voj farizeji pă dã nã afarã cãnjec klištaru șã teru çišc, ali pă dã nontru voj șçec pljinj dã pulkuçalã șã relji. **40** Voj fãr dã firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit șã nutrina? **41** Maj benj dãđec milostinja avostrã dãm tot sufljitu alu heje kari lji potrebnò șje voj avec, atunșje vu fi kutotu čist. **42** Ali jao avovã farizejilor! Kã voj tari vã trudulec sã dãđec desetina dãm tot zaçinurlje șã povrçur alu Dimizov, a nu bãgãc sama dã pravdã șã ljubav alu Dimizov. Una trãbã sã fașjec, a hajelantã sã nu propustuleșc. **43** Ali jao avovã, farizejilor! Kã voj plãșjec lokurlje glavnã pă sastankur âm sinagogã, șã pozdravalalã ku poštovanje âm varuș pă trgur. **44** Jao avovã, kã voj șçec ka askunsã gropã pă kari ominji umblã a nu șçijã kã obredno aș atunșje neçisti.” **45** A unu dãm učitelj dã zakonu alu Mojsije u zãs alu Isus: “Uçitelju, kãnd sviteșc aša, tu nji vredãleșc șã pă noj.” **46** Isus u zãs: “Jao șã avovã učitelji dã zakonu alu Mojsije, kã punjec pă ominj maj mult teret dã pravilurlje alu vjera dã kit șje poçi om purta, a voj nu gãndec njiș

ku žježjitu mik sã ažuťac dã teretula sã dukã. **47** Jao avovã! Kã voj gradalec spomenikur pã gropã alu proroci šã gãndec kã ku aje fišjec benji, a preci avoštři lju amurãť. **48** Aša voj svedočulec šã vã slagalec ku djela alu preci avoštři. Jej lju amurãť, a voj nastavalec ku lukru alor kãnd gradalec spomenikur. **49** Dimizov ãm mudrostu aluj u zãs: 'Ju uj mãna pã prorokur šã pã apostolur šã orikic dãm jej ur fi amurãc a alci u fi progonulic.' **50** Daje dã la asta generacijã u fi tražalitã sãnzilje dã la toc proroci kari u fost vãrsatã dãm elši dã kãnd su stvorulit svetu: **51** su apuka dã la sãnzilje alu Abel pãnã la sãnzilje alu Zaharija, kari u fost amurãť ãntri žrtvenik šã ãm svetinja dã Hram. Ju vã zãk: 'Kã kutotu asta u fi tražalit dã la asta generacijã!' **52** Jao avovã učitelji dã zakonu alu Mojsije! Daje kã voj ac lot ãndãrãť ãejilje dã kraljevstva alu Dimizov. Voj sãngur nac mers ãm nontru šã ac spreçilit pã alci sã tunji ãm nontru kãnd gãnde." **53** Dã pã šje u fužjit Isus dã pã lokula, učitelji dã zakonu alu Mojsije šã farizeji sur ãngãndit sã mergã dã pã jãl sã ãl ispitivãlaskã. **54** Gãnde sã ãl apušji pã Isus ãm zamkã šje ar puće sã zãkã protiv dã jãl numa sã ãl dukã pã sud.

12 Aša mulc ominj su sakupilit dã mar kãlka una pã alt kic as re pã lãnga Isus. Ali Isus elši u zãs alu ućenici aluj: "Loc sama dã kvascu alu farizej! Ala kvas ãj licemjerje. **2** Njimika nuj akupirit šje no fi dãskupirit, njiš una tajnã kari no fi šcutã. **3** Aša dakã ac zãs šjeva ãm tunjerik su šci ãm luminã, šã dakã ac šupunjit šjeva ãm soba avostrã aje isto u fi mužjit pã krovur dã kãš." **4** Isus u zãs: "Urtašji amej lasãcãmã sã vã zãk, nu vã fijã frikã dã eje kari numa vã poçi amurã tela šã nu poçi njimika sã vã fakã. **5** Ju vuj zãšji dã šjinji trãbã sã vã fijã frikã. Fijã vã frikã dã Dimizov kari poçi sã amori, atunšje vã poçi vãrlji ãm pakao.

Da anume, dă jăl vă trăbă să vă fijă frikă. (Geenna g1067) 6 Nus šinšj (5) vrăbuj vândući dă doj banj? Dimizov nu mujtă pă njime. 7 A avovă čak šă păru pă kap vi umărat. Nu vă fijă frikă! Voj šćec maj vredni dă gărmadă dă vrăbuj.” 8 Isus u zăs: “Šjinji gođ pă pămănt mu priznali pă minji âm nenće alu ominj, Ju Fišjoru Omuluj isto uj priznali pă jăl âm nenće lu anđelji alu Dimizov. 9 Ala kari pă minji nu mu priznali pă pămănt ju muj odreknuli dă jăl la anđelji alu Dimizov. 10 Dakă bilo šjinji svitešći vorba protiv dă minji Fišjoru Omuluj aluje poći fi jirtat; ali dakă šjinjiva svitešći mišjunj dă Duhu Svănt, grehula no fi jirtat. 11 Dakă vu adušji la sud âm sinagogur šă la poglavicur šă vladarur, nu vă brigalec kum šă ku šje muj branali, ili šje să zăk. 12 Kănd u vinji vreme, Duhu Svănt ću ânvăca šje trăbă să zăšj.” 13 Unu dăm ominj âm gărmadă u zăs alu Isus: “Ućitelju ză alu fraćilje amnjov să să âmperci ku minji šje anj kăpătat.” 14 Isus u odbilit šă zăšje: “Omulji, šinji mu pus pă minji dă sudac, să âm părc ântri voj doj?” 15 Atunšje kănd u svătit alu toc kutotu, Isus u zăs: “Băgăc sama šă păzăcăvă dă pulkučălă! Dakă šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kă ari kutotu.” 16 Isus u spus maj una uspredbă: “Are akulo om găzdak făr dă firi kari ave tălek šă tălekula u adus mult plod. 17 Šă jăl šu zăs săngur aluj: ‘Šje să fak kă nam dăstul lok să puj ânďărăt šje mu kriskut?’ 18 Atunšje, jăl u zăs: ‘Aša uj fašji: Ju uj răstuna skladišturlje amelji šă uj gradali maj mari, dăstul dă mari să spremălesk kutotu šje mu kriskut.’ 19 Šă ju muj zăšji alu duša ame: ‘Aj mulći bunji stvarur aku, šă dă mulc ej šje ur vinji. Odmorulešćici, mănănkă šă be, šă ânfulušešćici!’ 20 Ali Dimizov ju zăs aluj: ‘Tu omulje făr dă firi! Mar âm asta nopći uj šjire duša ata. Atunšje šjinji u ave korist dăm stvarurlje šje caj pus ânďărăt?’ 21 Aša păce omu kari

ăș akulježi găzdașijilje pântru jăl sângur, a nu su găzdașjit âm oči alu Dimizov.” 22 Kapu u zăs Isus alu učenici: “Daje vă zăk: voj nu trăbă să vă brigalec, dă kustu avostru, șă să fijec âm brigur șje vic mănka, ili să vă brinulec âm șje vic âmbrăka. 23 Daje kă kustu aj maj vrednă dă kit mänkare, șă tela maj mult dă kit colu. 24 Numa ujtăcăvă la găgărașc. Jej njișj nu samănă, njișj nu akulježi. Jelji nari skladiște ili șupă, șă tod daje Dimizov lji rănjeșci. Nu șcec voj maj vredni dă vrabujrljelje? 25 Poči șjinjiva dăm voj ku brigurlje produžuli kustu? 26 Dakă, nu pućec să fășjec niti maj mākăćelji, adășje șcec âm brigur dă kutotu ostalo? 27 Numa ujtăcăvă la flor âm telek! Jelji niti să truduleșci niti fașji colji ali ju vă zăk, kă njiș Car Salomon âm găzdașije alor nu are âmbrăkat aša mândru ka florurlje âm telek. 28 Ali dakă Dimizov dă dastafel mândremi alu jarbă kari kustă astăs, șă să bagă âm fok, kit atunșje maj mult u da jăl avovă. O voj avec mikă ânkridală! 29 Dăm ala rând nu vă gănđec șje vic mănka șă șje vic be. Nu vă uznemirilec! 30 Dă kutotu aje să brinuleșci ominj făr dă Dimizov. Ăngănđecăvă kă Tata avostru dăm nor șcîjă șje vă trăbă. 31 Șă anume tražalec kraljevstva alu Dimizov elși șă kutotu ostalo vu fi dat. 32 O mikă stadă, nuc fijă frikă, kă Tata avostru să ânřălușeșci să vă apușji âm kraljevstva aluj. 33 Vinđec kutotu șje avec șă dăđec alu sărașj. Așa adunăcăvă tășc kari nu su puće rupi, șă găzdașijă să vă fijă âm nor kari nu propadaleșci, hundî lotri nor puće vinji, niti găndașji să mănășji! 34 Daje kă suflićilje avoștri u fi hundî aj blago avostru.” 35 Isus u zăs alu učenici: “Fijec spremni dă lukru, la să fijec opremilică șă âm mănĵilje avoștri lasă fijă luminĵilje acăcaći. 36 Așa u fi ka slugurlje kari u așcĵptat pă gospodaru aluj să să ânřorkă dă pă nuntă, spremni să aj dăsvăkă kum u kukunji

pă ušă. 37 Măndremi alu eje slugur kari u fi skulac, kănd u vinji gospodaru! Anume ju vă zăk: Domnu šu punji săngur kintrinca să lji služulaskă šă lju punji să šadă la masă šă lju dvoruli. 38 Šă kănd u vinji gospodaru âm miržuku dă nopči ili dăspru zua šă lju afla aša, măndremi u fi alu ala slugur! 39 Slušulecămă dă asta: ka să šćijă gazda âm kari šas u vinji lotru, jăl ar păză šă nar lăsa să aj fijă provalalit âm kasă. 40 Voj isto trăbă să fijec spremni, kă ju Fišjoru Omuluj uj vinji âm vremi kănd nu či nadali.” 41 Petar atunšje lu ăntribat pă jăl: “Domnu spuj tu asta usporedbă păntru noj učenici, ili aj păntru toc?” 42 Isus u zăs: “Šinji aj ala vjernă šă kufiri upravitelj kari âm postavalešći dă gospodar pă kasa, šă âm pravă vremi u da mănkaru alu toc âm kasa? 43 Măndremi alu ala sluga kari kănd u vinji gospodaru, u fašji aša. 44 Dă anume, ju vă spuj kă gospodaru u odredilit alu ala sluga să vodulaskă ku kutotu imanje kari ari. 45 Ali dakă sluga šar zăšji âm suflijituš: ‘Gospodaru, nu su ăntoršji aša păfriš’, šă atunšje să apušji să bată pă slugur šă să be, mănăšji šă să ambeci? 46 Atunšje u vinji gospodaru alu sluga âm šjas kari nu šćijec. Šă atunšje fărd dă milost lu kaznali, ju da sudbină ku alci una kari nus vjerni. 47 Sluga kari šćijă šje găndešći gospodaru, šă dakă nu fašji šă nu să pripremlešći dă dolasku aluj, jăl u kăpăta mulci luvalur. 48 Ali dakă sluga nu šćijă voje alu gospodaru, šă fašji šjeva šje zaslužulešći kaznă, atunšje u kăpăta pucănji luvalur. Kă alu toc kari mult u fost dat, mult su ašćipta dă la jej, šă alu eje alu kari u fost mult dat âm povjerenje, dă la eje šă maj mult u fi šjirut.” 49 Isus u zăs: “Ju am vinjit să vărļjesk fok dă sud pă pămănt, šă kum aš găndi să să apušji să ardă! 50 Trăbă majnti să mă bučez ku mukur. Kum mă mučulesk pă šje aje no trešji! 51 Găndec kă am vinjit să vă aduk putuljală pă pămănt ăntri ominj? Nu, ju am

adus podjelă! 52 Dă aku maj menkulo ăm kasa dă šinšj ominj ur fi ămpărcăc tri u fi pă parče ame šă doj protiv dă tri. 53 Tatusu u fi protiv dă fišjoruš, šă fišjoru u fi protiv dă tatusu, mumăsa protiv dă fataš, a fata protiv dă mumăsa, šă sokra protiv dă njivastaš, šă njivasta protiv dă sokrăsa.” 54 Kum svite alu gărmadă, Isus u zăs: “Kănd videc njeđri oblakur kă să răđika dă pă more pă zapad, voj odma zăšjec: ‘Astăs u fi plojă’, šă voj šćec u pravu. 55 Šă kănd să apukă să bată vântu dăm pustinja la jug, odma zăšjec: ‘U fi zuva tari kaldă’, šă ăj aša. 56 Licemjerilor! Voj šćijec să čitalec znakurlje pă pământ šă pă nor. Kum dă nu prišjipec šje aku să dogudulešči! 57 Voj ac trăbujj dăm haje avostru să šćijec šje ăj benji. 58 Dăkă šjinjiva čj optužulešči pântru dugu kari nac plăčit šă vă găndešči să vă adukă la sud, ănšjarkă inka pă kalji să vij la ligizală majnti dă sud! Ar puće să čj adukă la sudac, sudacu să čj đe la oficir, šă oficiru čj poči băgă ăm čemică. 59 Ju vă zăk, kă akulo vi trăbujj să rământ păn šje no fi plăčit toc banji.”

13 Pă aje vremi orikic dăm regija Galileja ur vinjit la Isus šă jur spus dă Galilejci, a Pilat kari are rimski upravitelj u dat zapovjed pă jej să lji amori kănd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ăm Hramu alu Jeruzalem. 2 Isus u zăs: “Voj găndec kă Galilejci ăs maj grešni dă bilo kari alci Galilejc, numa dăm ala rănd kă ur păcăt jej asta? 3 Nu, uopće nu! Šă punjec ureći! Dăkă nu vic ănkăjji voj toc isto aša vic fi duhovno morc. 4 Šă găndec voj kă eje osamnaest lumi kari ur fost amurăc kănd u kăzut tornju alu Siloam asre maj duvinj ominj ăm Jeruzalem? 5 Nu, uopće nu! Dakă nu vic ănkăjji, aša toc vic fi duhovno morc.” 6 Isus lji spus asta usporedbă: “Are akulo unu om kari ave sământat ăm vinograd ljemn dă smokvă šă jăl tot vinje šă să ujtă dăkă ăj plod pă ljemn ali nu afla njimika. 7 Šă aša u zăs alu omula šje lukră

ăm gard: 'Ujtăci ajišje! Kă mar tri aj mă ujta pă ljemnusta să aflu plod šă nikad nu am aflat njimik. Tajăl ändărăt! Adăšje ar čalti pământu?' 8 Pă aje, omu šje lukra ăm gard u zăs: 'Domnu, lasă maj unu aj să fijă. Ju uj kapali pă lăngă jăl šă uj punji gnoj. 9 Dar atunšje u ave plod. Dăkă nu, poc să ăl taj ändărăt.'" 10 Pă zua dă sămbăta, Isus ănvăca ăm una dă sinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale mar osamnaest ej, dă rov duh ăm je kari izazavale bičišug. Je are apljikată žjos šă nu să puće uspravali. 12 Isus u skužulitu, šă ju zăs: "Mujeru, slobodnă ješč dăm bičišugu atov." 13 Atunšje Isus u pus mănjlje aluj pă je, šă je dăm turdată su uspravali šă su apukat să đe hvală alu Dimizov. 14 Ali zapovjedniku dă sinagogă are mirgiš daje kă Isus u ăntrimatu pă zuva dă sămbăta šă jăl su ăntors la eje ominj šă u zăs: "Ăs šinšj (6) zălji ăm una sămptămăna hundī trăbă să lukri! Dakă găndec să fijec sănătoš hajde pă una dăm elje zălji, a nu pă sămbăta." 15 A Domnu Isus u zăs: "Licemjerilor! Voj fišjec kănd dăzljăgec pă vašjlje šă pă măgari avoštři pă zuva dă sămbăta šă lji dušjec la apă? 16 Ali asta mujeri, sămănca alu Abraham, kari Sotona u cănutu ljugată osamnaest ej šă nar ave pravo să fijă dizljigată dăm ala rănd kă pă zuva dă sămbăta?" 17 Pă asta, toc eje kari să protivile as re rušanac. Toc alci ăm gărmadă sur ănfălušăt la toci mândri šă bunji stvarurlje šje Isus fășje. 18 Isus u ăntribat: "Alu šjinji are slično kraljevstvo alu Dimizov? Kum samănă kraljevstva alu Dimizov? Ku šje să usporidălenj? 19 Kă kraljevstvo alu Dimizov aj ka goruščino sămănca kari ăj tari mikă pă kari om u lotu šă u sămănat ăm garduš šă u krešci šă u fost mari ljemn šă vrăbujilje u făkut skujbur ăm granur." 20 Jară u ăntribat: "Ku šje să usporidălenj kraljevstvo alu Dimizov? 21 Kraljevstvo alu Dimizov ăj ka kum

mujere ari kvasac sã misãlaskã mari količinã dã fãjnã, aša kutotu sã sã potã rãđika.” 22 Isus putuvule ãm Jeruzalem, prošule ãm mulci varušur šã satur šã pã akulo ãnvãca 23 Atunšje šjinjiva lu ãntribat pã jãl: “Domnu u spasali Dimizov čar pucãnj ominj?” Šã Isus u zãs alor: 24 “Uša dã nor ãj uskã. Borulecãvã tari sã tunãc ãm nontru. Ju vã pot zãšji kã mulc ur ãnšjirka sã tunji ali nor puće. 25 Vreme u vinji kãnd gospodaru dã kasa su riđika šã u ãncižji uša atunšje. Voj pã alta parci vic apuka sã kukunjec šã vic aruga: ‘Domnu, dãsvã pãntru noj.’ Šã vorba aluj u fi: ‘Ju nu šćuv dã hundĩ šćec voj.’ 26 Voj vic apuka sã zãšjec pã aje: ‘Ali noj anj but šã anj mãnkãt ku činji kãnd ãnvãcaj pã ulicurlje anoštri.’ 27 Šã jãl u zãšji maj undatã: ‘Ju vam zãs kã nu šćuv dã hundĩ šćec. Fužjec dã la minji, voj ominjilor rej!’ 28 Da akulo vic plãnzji šã vic kãrcãji ku đinci šã vic fi mirgiš kãnd vic viđe pã Abraham, Izak šã pã Jakov šã pã toc proroci ãm kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vãrljic afarã. 29 Šã eje kari ur šãđe la masã pã nuntã ãm kraljevstva alu Dimizov ur vinji dã pã Istok, Zapad, Sjever, šã dã pã Jug. 30 Bãgãc sama kã orikic kari ãs aku maj pucãn važni ur fi maj mar, a hej kari ãs aku maj mar ur fi maj mišj.” 31 Orikic farizej ur vinjit la Isus ãm aje ista zã, sã ãl ãmpurušjaskã. Šã ju zãs: “Herod gãndẽšci sã čĩ amori. Dãm ala rãnd lasã lokusta šã dući pã altu lok.” 32 Isus u ãntors vorba: “Dušjecãvã šã zãšjec alu liscurljelje: ‘Ju mãn pã drašji afarã šã ozdravalaskã pã bičež. Ju uj fašji aša astãs, šã mãnji šã tek ãm treća zuva uj zavãršãli.’ 33 Ali ju trãbã sã fjuv pã kalje astãs, mãnji šã treća zuva, izgledalešci kã nu slobut proroku sã mori afarã dãm Jeruzalem. 34 O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurãt pã proroc šã aj vãrljit petri pã eje kari Dimizov vu mãnat la činji! Kići rãndur am gãndit sã branalesk pã kupiji atej

ka gājna pā pujiš dāsūp haripilješ, ali voj nu gānḑec! **35** Ujtāci aku! Kasa ata āj lāsata sāngurā golā. Šā nu mic viḑe pān šje nu vic zāšji: 'Blagoslovulit sā fijā kari vinji ām numilje alu Domnu!'"

14 Undatā Isus u mers sā večeralaskā la kasa alu voḑa dā farizej. Are pā zuva dā sāmbāta šā jej sā ujta pā jāl tari ku sama. **2** Om ku bičišug dā umflalā dām apā su pojavalet dādānenće aluj. **3** Isus u āntribat pā učiteljur dā zakonu alu Mojsije šā pā farizeji šje asre akulo: "Āj zakonito dā pā zakonu alu Mojsije sā ozdravalaskā pā zuva dā sāmbāta ili nu?" **4** Jej tāšje, Isus pā aje u pus mānjilje pā omula, šā lu ozdravalit šā lu lāsāt sā fugā. **5** Isus lju āntribat: "Dākā šjinjiva dām voj ari fišjor ili pā vakā kari u kāsūt ām bunar adānkā nac skoči odma afarā, šā pā zuva dā sāmbāta?" **6** Pā aje, jej nu puće sā uništilaskā vorba. **7** Isus u bāgat sama kum gošći kari asre čimac izabrale lokurlje helj maj ām centrā la masā. Isus lji ānvacā ku usporedbā pā jej: **8** "Kānd ješć čimat dā la šjinjiva pā nuntā nu šāḑec pā lok dā časni gošć. Domačinu ar puće sā vi čimat pā šinjiva maj važni dā voj pā ala lok. **9** Domačinu ar puće sā vijā ku omula, šā sā ac zākā: 'Urtaku amnjov, elši lokusta āj pāntru jāl', šā atunšje tu ješć ām rušanji. Vi trābujī sā čī dušj pā zadnji lok. **10** Aša kānd ješć čimat, dući šā akulježjic zadnji lok. Atunšje Domačinu ar puće sā vijā šā sā ac zākā: 'Urtaku amnjov, hajd maj ām sus.' Atunšje ām asta slučaj tu vi puće sā aj maj mult poštovanje ām nenće alu urtašji atej šā gošć. **11** A tot omu kari sā rāḑika sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rāḑikac." **12** Su āntors la Domačin šā Isus u zās: "Kānd pripremilešć večerā nu čima numa pā urtašjic, ili pā fračic, ili pā njamuc ili pā gāzdašj susjedur, kā jej sigurno čur čimaći pā činji isto šā aša cu fi āntors. **13** Maj benji kānd fašj feštā čamālji pā sārašj sā vij šā pā invaliž, šā pā ulož šā pā orb. **14** Tu vi fi

blagoslovulit, kã jej nuc poçi äntoršji ali Dimizov çu nagradali äm
 nor pä zuva dã uskrsnuçe dã pravedni ominj.” 15 Kãnd unu dãm
 ominjije la masã u auzãt, Jãl u zãs: “Blagoslovulit äj ala kari u
 mãnka pitã äm kraljevstva alu Dimizov!” 16 Isus u äntors vorba:
 “Undatã are unu om kari u dat mari veçerã. Multã lumi are çimat
 akulo. 17 Mar apropi dã veçerã sluga u fost mãnat la gošč sã
 lji çemi: ‘Hajdec’, u zãs jãl: ‘kã kutotu äj spremno!’ 18 Ali jej
 toc dãm jej sor apukat sã äš aflji izgovorur. Unu u zãs: ‘Ju am
 kumpãrat telek, šã trãbã sã mã duk sã u vãd. Mã arogã la çinji,
 sã zãšj sãm jerçi.’ 19 Alci u zãs: ‘Ju am kumpãrat šinšj (5) perez
 dã bikan šã trãbã sã mã dukã sã äňšjerkã. Mã arogã la çinji,
 sã zãšj sãm jerçi.’ 20 Treçi om u zãs: ‘Ju baš mam änsurat šã
 dãm ala rãnd nu pot vinji.’ 21 Sluga u mers äm napoj la gazda
 aluj šã ju spus kutotu. Asta lu mirgišit pä gazda šã jãl u zãs alu
 sluga aluj: ‘Ängribeščíci, duçi pä ulicur šã äm centru dã varuš
 šã adãlji pä särašj, ulož, invaliž šã pä orb sã vijã.’ 22 Kãnd u
 fãkut aje, gazda u javalit kã u fãkut aje ali inka are maj lok. 23
 Atunšje ju zãs gazda alu sluga: ‘Aku duçi äm kot pä ulicur šã
 çamã šã fã sã vijã, aša sã fijã kasa ame umpljitã. 24 Kã njišj
 unu dãm eje elši kari asre çimac nor gusta dãm veçera ame.”
 25 Mulc ominj äl sljedile pä jãl. Isus su äntors äm napoj šã u
 svãtit alor: 26 “Bilo šinji dãm voj kari plašji maj tari pä tatusu pä
 mumãsa pä bãšãcaš, pä kupijiš pä fraci šã pä sorãlješ šã čak
 pä kustu aluj maj mult dã kit pä minji, nu poçi sã fijã učeniku
 amnjov. 27 Dakã šjinjiva gãndješçi sã fijã učeniku amnjov, trãbã
 sã dukã krušje aluj sã mã sljedilaskã šã sã fijã spremni sã mori
 pãntru minji.” 28 “Gãndecãvã aku dakã unu dãm voj gãndješçi sã
 fakã toranj, nu ac šãđe elši žjos šã sã viđec dakã avec dãstul
 banj sã äl fãšjec do kraja tornjula? 29 Inaçe ar puçe sã fašj

temeljurlje šă hej šje să ujtă la voj šar puće fašji šufă dăm voj daje kă nu avec dăstul banj să završălec. 30 Jej ur zăšji: 'Asta om su apukat să gradalaskă ali no putut să završălaskă!' 31 Ili ka kum kralju su spremili să mergă ăm bătajă ku altu kralj. Šă să nu šadă elši šă să găndaskă dakă ku zešji (10) hiljada dă kătănj poći să ăl savladalaskă ku protivnikuš kari ari doj spešj (20) hiljada? 32 Atunšje dakă nu poći să ăl savladalaskă u măna pă pregovarać kită ăj inka neprijateljju dă parći să ăntrebi dă uvjetur dă putuljală. 33 Šă aša toc dăm voj dakă nu vic lăsa kutotu šje avec, nu poći să fijă učeniku amnjov." 34 Isus u zăs: "Sari ăj bună stvar ali dăkă perđi izu, ku šje poc ăntoršji bălureme? 35 Nuj bună atunšje njiš dă pămănt njiš dă šrot. Lume numa u vărlešći ăndărăt. Punjec ureći voj kari avec ureći să auzăc!"

15 Pălăngă Isus su okupulit tari mulc carinici šă tari mari grešnici să pujă ureći la vorba aluj. 2 Farizeji šă učitelji dă zakonu alu Mojsije sur apukat să ăl gumunjaskă, šă jej zăšje: "Asta om să družulešći ku grešnici, šă mănănkă ku jej." 3 Daje Isus lji spunji asta usporedbă: 4 "Dakă šjinjiva dăm voj ari sto birš šă să perđi una dăm jelji, nac lăsa pă ešće devedeset devet ăm pustulot, šă ac meržji dă pă aje una su kutăc păn šje nac afla? 5 Šă kănd vic afla, aj dušji pă umirilje ku fălušăjă. 6 Atunšje ac meržji akasă, vic čima pă urtašjic šă pă susjedi avoštři šă ac zăšji: 'Ănfălušăcăvă ku minji, kă am aflat pă birka ame kari are pirdută!' 7 Ju vă zăk, ku fi maj mari fulušăjă pă nor kănd su ănkăji unu grešnik, nego dă devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trăbă ănkăjală, aša jej gănde." 8 Isus maj zăšji: "Ili haj să zăšenj kă una mujeri ari zešji (10) banj dăm aržjint šă atunšje unu dăm jej perđi. Nu acăcă lumina šă mătura podu šă u kuta banj, păn šje nu află? 9 Šă kănd u afla banj

dām aržjint pārdut, je šu čima pā urtašjilje alji šā pā susjedurlje una, šā u zāšji: ‘Ānfālušācāvā ku minji, kā ju am aflat banji kari am pirdut!’ 10 Ju vā pot zāšji kā āj isto aša āntrā anđelji alu Dimizov. Dakā sā ānkāješči unu grešnik, jej sā ānfālušešči.” 11 Isus u zās: “Are unu om kari ave doj fišjor. 12 Hāl maj tānār u zās alu tatusu: ‘Tatā, dām dio šje ām pripadalešči.’ Aša tata aluj u āmpārcāt kutotu šje ave āntri jej. 13 Dā pā dovā tri zālji, fišjoru hāl maj tānār u akuljes kutotu šje ave šā su pus pā kalji sā mergā dāparci šā akulo u čilitit kutotu šje ave, čilte fār dā gānd. 14 Kānd u čilitit kutotu, mari fomi u vinjit pā pāmāntu hundī are jāl, šā su aflat ām sārāšijā. 15 Aša u mers la unu om ām pāmāntula kari lu mānat ām telek sā aj rānjāškā poršji. 16 Aluj ji are aša fomi dā šu kivinjit sā mānāšji dām ha šje mānka poršji, šā njime nuj dāde njimika. 17 Dā pā aje jāl šu vinjit ām firi. Jāl u zās: Tata amnjov ari mulci slugur šā jej ari um boglā dā mānkari a ju ajišje mor dā fomi! 18 Ju muj skula šā uj meržji la tata amnjov šā ju zāšji: ‘Tata amnjov, ju am zgrešilit protiv dā činji, šā alu Dimizov ām nor. 19 Ju nu mes maj mult vredan sā fjuv čimat fišjoru atov. O lasāmā sā fjuv radniku atov!’ 20 Atunšje su skulat šā u mers la tatusu. Ali mar kānd are inka dāparci dā la kasa alu tata aluj, tatusu lu vāzut šā lu apukat mila dā jāl. Tatusu u aljirgat la jāl, lu āngārgājet šā āl surātat tari. 21 Fišjoru ju zās: ‘Tata amnjov, ju am zgrešilit protiv dā činji šā alu Dimizovu ām nor. Ju nu mes maj mult vredan sā fjuv čimat fišjoru atov.’ 22 Tatusu u zās alu slugurlje aluj: ‘Dušjec friš šā aflāc maj bunji colji šā punjec pā jāl, dādecāj virigā dā māna aluj, šā cipiliš dā pišjorilje aluj. 23 Šā apukāc pā maj māndru rānjitā vakā šā amurācu, atunšje lasā sā mānkānj šā sā fijenj fāloš. 24 Adāšje? Dām ala rānd kā astās fišjoru amnjov are mort, a aku kustā ām napoj! Jāl

are pirdut šă aku su aflat!' Aša jej sur apukat să să ănfălușaskă.
25 Maj bătărn fișjor are ăm telek. Jăl vinje akasă šă kum vinje
maj apropi dă udvar, jăl puće să audă muzikă šă žok. 26 Aša u
čimat pă unu dăm slugur šă u ăntribat šje ăj aje. 27 Šă ju spus:
'Fračitu atov su ăntors akasă šă tatusu u amurăt maj mândră
rănjită vakă dăm ala rănd kă su ăntors sănătos!' 28 Ali jăl are
mirgiš šă nu gănde să tunji ăm nontru. Šă aša u mers afară,
a tatusu să aruga la jăl să vijă ăm nontru. 29 Ali jăl u ăntors
vorba alu tatusu: 'Numa găndešćici kă mulc ej šje am lukrat dă
činji ka robu, šă uvek am făkut šje maj zăs šă tot nu maj dat
njiš mikă kecă să pot ave slavalala ku urtašji amej. 30 Ali kănd
astăs fișjoru atov u vinjit akasă kari u mănkat kutotu šje aj dat
găzdăšije, ku bludnicur, atunšje tu či dušj šă amor rănjită vakă
păntu jăl!' 31 Tatusu u zăs aluj: 'Fișjoru amnjov, tu ješč uvjek ku
minji, šă kutotu šje am ju ăj atov. 32 Isto aša benji ăj aku să
slavalenj šă să nji ănfălušanj kă astăs fračilje atov are mort šă
su ăntors ăm kust ăm napoj, šă jăl are pirdut šă aku su aflat!'"

16 Asta usporedbă isto Isus u spus alu učenici: "Are om
găzduk kari u dat lukru alu unu upravitelj, šă ju fost spus aluj kă
upravitelju čăltešći šă răsăpă găzdăšije alu gazda aluj. 2 Aša
lu čimat pă jăl šă ju zăs: 'Šje ăj asta šje audă dă činji? Dăm
računu dă kutotu šje aj făkut, kă tu maj mult nu poc fi upravitelj!'
3 Upravitelju u zăs atunšje aluj săngur: 'Šje să fak, aku kănd
gazda je ăndărăt lukru dă la minji? Nu am pučeri să kapalesk? U
fi rušănji să mă duk să kuldujesk. 4 Šćuv šje uj fašji! Ju uj đirežji
aša dă kănd mur măna dăm lukrusta tot uj fi apukat ăm benji la
kăšălje ominjistora.' 5 Aša jăl u mănat dă pă ominji šje as re
dator alu gazda aluj, unu pă kici unu. Jăl u ăntribat pă elši om:
'Kit ješč dător alu gazda amnjov?' 6 Jăl u ăntors vorba: 'Sto

bačvur dā uloj dām maslinur.' Upravitelju u zās: 'Šāz žjos, jec računū šā pā friš skrijā pedeset.' 7 Šā jāl u āntribat pā altu om: 'Kit ješć tu dātor?' 'Sto merur dā pšenicā.' Šā jāl ju zās aluj: 'Jec računū šā skrijā osamdeset.' 8 Atunšje gospodarū u āmārit pā nu đirept upravitelj kari ām oči aluj nu are bun upravitelj, kā u arātat dāstafelā mārđuljijā kari nuj bunā. Asta aratā, kā ominji dā asta svet ās maj mudri ām stvarurlje alor dā kit dā ominji dā luminā. (aiōn g165) 9 Šā ju vā zāk: 'Koristilec gāzdāšije šje fužji daje kā āj nepravēdnā ku aje vā fāšjec urtašj pā lāngā voj, aša kānd nu maj u fi gāzdāšijā, atunšje voj vic fi apukac ām nor dā erikeš. (aiōnios g166) 10 Ala kari āj vjeran ām maj mišj stvarur, āj isto aša vjeran ām stvarurlje mar; šā ala kari nuj vjeran ām stvarurlje mišj āj isto nu vjeran ām stvarurlje mar. 11 Šā aša dakā nac fost vjerni ām svetovno gāzdāšijā šjinji vu ānkređi ku pravā gāzdāšijā sā upravljalec? 12 Šā dakā nu šćijec upravljali ku altora benjilje, šjinji vu da aje šje pripadalešći avovā? 13 Njiš una sluga nu poći sā služulaskā pā doj gazdur dām turdatā, kā pā unu u zamrzāli a pā altu u plašji, ili u fi vjeran alu unu a pā halalānt nu u puće viđe ām oč. Nu pućec služuli šā alu gāzdāšijā šā alu Dimizov istovremeno." 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dā banj, šā jej su apukat sā āš fakā šjuf. 15 Atunšje Isus u zās: "Voj vā fišjec pravēdni ām oči alu lume, ali Dimizov šćijā suflijičilje avoštri. Šje lume tari cenilešći, skārbā āj ām nenće alu Dimizov." 16 Isus zāšji: "Zakonu alu Mojsije šā kenvijurlje alu proroci kari jej ur skris vridile pān šje no vinjit Ivan kari bučuza šā dā atunšje spunje Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov a noj trābujenj sā nagovurelenj sā mergā ām kraljevstva alu Dimizov. 17 Nu značalešći kā zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u trešji noru šā pāmāntu, kitā sā propadalaskā zakonu ili sā kadā una

slovă dăm zakon. **18** Kari sã lasã dã la bãšãcaš sã sã ãnsori ku alta bãšãca fašji preljub. Šã tot omu kari u ãnsura pã mujeri kari ãj lãsatã dã la bãrbat isto fašji preljub.” **19** Isus zãšji: “Are om gãzdak kari sã ãmbrãka ãm colji skumpi šã ãm totã zã mãnka skumpã mãnkari. **20** Akulo are isto aša om sãrak kari sã čima Lazar kari are astupat ku čirevur pã jãl šã are pã košci la uša la ala gãzdak. **21** Jãl ãš kivinje sã fijã rãnjit ku mrvicurlje šje kãđe dã pã masa alu omuluje gãzdak. Kãnji delj divljã čak vinje la jãl šã ãj ljinže čirevur. **22** U vinjit vreme kãnd u murit kuldužu, šã andeji lor dus ãm bracã la Abraham. Omu gãzdak isto u murit šã u fost ãngrupat. **23** ãm mari mukã ãm podzemlje, gãzdaku su ujtat sus šã u vãzut pã Abraham dã dãparci šã pã Lazar kari are lãngã Abraham. (Hadēs g86) **24** Šã jãl u plãns ãm mužjalã: ‘Tata, Abraham fijãc milã dã minji! Mãnãl pã Lazar la minji lasãl sã ãntupaskã žježjitu ãm apã šã sãm rãšjaskã ljinba, kã mari mukur ãs pã minji ãm fokusta.’ **25** Abraham u ãntors vorba: ‘Fišjoru amnjov, tu trãbã sã či ãngãndešć dã aje kãnd arej pã pãmãnt tu avej mulci bunji stvarur, kãnd Lazar ave mulci relji stvarur. Ali jãl ãj aku ãm utjehã, kãnd ješć tu ãm mukã. **26** Šã dã kutotu asta, ãntri noj šã ãntri voj ãj mari gropã fãr dã kraj. Eje kari ar gãndi sã mergã dã ajišje la voj nu poçi, šã njiš njime nu poçi dã la voj sã vijã la noj.’ **27** Atunšje omu šje are gãzdak u zãs: ‘Mã arog la činji sã ãl mãj pã Lazar la kasa alu tata amnjov. **28** Ju am šinšj frac kari akulo kustã. Lasã sã lji upozurulaskã sã nu vijã pã ista lok pljin dã mukã!’ **29** Abraham u ãntors vorba: ‘Jej ari kenvijur kari Mojsije šã proroci ari skris dã jej sã lji opozurulaskã! Lasãlji sã pujã ureci la jej!’ **30** A jãl u zãs: ‘O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trãbã sã lji vijã šjinjiva dãm morc, šã jej sur ãnkãji.’ **31**

Abraham u äntors vorba: 'Dakã no punji ureče la Mojsije šã la prorokur, nur änkredi njiš sã sã skolji šjinjiva dãm morc.'

17 Isus u zãs alu učenici aluj: "Napadajur dã relji trãbã sã vijã ali jao alu ala om pã kari vinji. **2** Aluj jar fi maj benji sã ajvi petrã dãm mlin ljigatã la gãt šã sã sã vãrljaskã äm apã, dã kit sã puji pã grehur pã hej mišj. **3** Fijec äm samã! Dakã fračitu ac vitešći ämpurišešcil; atunšje dakã su änkãji, jartãj. **4** Makar sã zgrešilaskã protiv dã činji šapçi (7) rãndur äm una zã, dakã vinji la činji šapçi (7) rãndur sã priznalaskã dã aje šje u fãkut, jartãj." **5** Apostolu u zãs alu Domnu: "Dãnji maj mult änkridalã!" **6** Domnu anostru u äntors vorba: "Sã vi avut änkridalã makar aša dã mikã ka sãmãnca dã gorušičino zrno voj ac puče zãšji alu ljemnusta: 'Skočici dãm vãnj šã sãmãnãci äm more!', sã voj vic punji ureci. **7** Šjinji dãm voj zãšji alu sluga aluj, dã pã šje u lukra äm telek ili pãze pã biršj, sã ac zãkã kãnd vinji dãm lukru: 'Hajd jec lok?' **8** Mar ju zãšji am lok dã aje: 'Duçi šã fã šjeva dã mãnkat, ščimbãc coljilje, šã ašcãptãmã sã mãnãnk šã sã bjov, dã pã aje poc tu sã šãs šã sã mãnãšj!' **9** Šã ar kãpãta sluga šjeva ka posebnã zaslugã dã aje dã šje u fãkut? Ju gãndesk kã nu. **10** Šã voj isto fãšjec kutotu šje am zapovjedalit, trãbã sã zãšjec: 'Noj ščenj numa obiçni slugur. Noj numa anj fãkut lukru anostru!'" **11** Aša pã kalje dã Jeruzalem, Isus u mers pã kalje kari sljedile granicurlje äntri Samarija šã Galileja. **12** Are aje sã tunji äm unu dãm saturljelje šã jãl u aflat pã drik zešji (10) ominj ku gubã. Jej ur stat pã dãparçi **13** šã ur mužjit la jãl: "O Isuse Domnu! Fijãc milã dã noj!" **14** Kãnd u vãzut pã jej, Isus u zãs: "Dušjec šã arãtãcãvã la pop sã vadã dakã šcec sãnãtoš." Jej lur pus ureci, šã pã kalji jej ur fost čistilic. **15** Atunšje unu dãm jej kãnd u vãzut kã u fost čistilit su äntors äm napoj šã dãm tot graju

slavale pã Dimizov. 16 Jãl u kãzut žjos pã ubrazu la pišjorilje alu Isus šã ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u ãntribat: "Nas re zešji (10) ominj kari as re čistilic? Hundĩ ãs hešćelanc novã (9) ominj? 18 Nu su ãntors njime ãm napoj sã đe slavalala alu Dimizov, čar strancusta?" 19 Atunšje jãl u zãs: "Skolãći šã dući pã kaljec. ãnkrĩdala ata ću spasalit!" 20 Kum u fost ãntribat dã la farizeji kãnd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u ãntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša sã potã ominji sã promatralaskã dã pã znakovur. 21 Aša lume sã nu potã sã zãkã: 'Ujtãći! Ajiše ãj.' Ili: 'Akulo ãj!' Nu! Kraljevstvo alu Dimizov ãj ãntri voj!" 22 Jãl u zãs lu ućenici aluj: "U vinji vremi kãnd vic kivinji sã viđec una dãm zãljiljelje kãnd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kivinjala avostrã no fi ispunulitã. 23 Orikic ur zãšji: 'Ujtãći akulo ãj! Ajiše ãj!' Nu fužjec ãm njikere nu vã maknalec! 24 Kãnd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala pljin dã svetlã svitlãzãnt dãm unu kap dã nor pãn la altu kap dã nor. Aša u fi šã ku Fišjoru Omuluj ãm zua aluj. 25 Ali majnti dã aje, ju trãbujesk sã patalaskã mult šã ju uj fi odbacalit dã la asta generacijã. 26 Kum are ãm zãljilje kãnd Noa kusta, aša u fi ãm zãljilje kãnd ju Fišjoru Omuluj uj vinji. 27 Atunšje jej mãnka šã bije, sã ãnsura šã sã ãmirita pãnã ãm zuve kãnd Noa u tunat ãm arkã. Šã poplava u vinjit šã u uništilit pã toc kari nas re ãm arkã. 28 Isto aša are ãm zãljilje kãnd Lot kusta. Jej mãnka šã bije, kumpãra šã vinđe, šã sãmãna šã gradale. 29 Ali pã zuva šje Lot u fužjit dãm Sodoma u kãzut fok šã sumpor dãm nor šã u uništilit pã jej toc. 30 Isto aša u fi dãm turdatã pã zuve kãnd ju, Fišjoru alu Omuluj muj ãntoršji. 31 Dakã ãj ãm aje zuva omu pã krovuš dã kasa a stvarurilje aluj ãs ãm kasa, nu mergã žjos dã pã jelji sã ãš je ku jãl. Isto aša dakã ãj om ãm telek, nu mergã

akasă. 32 Ȃngăndecavă dă bășăca alu Lot șje ju su dogodulit!
33 Șinji gođe ănșjarkă să ăș spasalaskă kustuș ala lu perđi a
kari lu perđi ala u ave kust. 34 Ȃm aje nopci ju vă spuj ur fi
doj ominj ăm ista pat șă unu dăm jej u fi lot, halalănt u fi lăsat.
35 Dovă mujer una ur meljali făn, șă una u fi lotă, hajelantă u
rămănje.” 37 Učenici ur ăntribat pă Isus: “Hunđi u fi aje Domnu.”
Jăl u odgovorulit: “Hunđi ăș ominj morc akulo u vinji leșinari.”

18 Isus u spus usporedba să areci alu učenikur kă om ar trăbuji
uvjek să să aroži șă nikad să nu odustulaskă. 2 Jăl u zăs: “Ȃm
unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikă dă Dimizov, njiș
nu să brigale dă njime șje jej zășji. 3 Șă akulo are una vădojă
ăm varușula kari stalno vinje akulo la jăl, șă să aruga: ‘Apără
mă dă dužmanu amnjov.’ 4 Una vremi nuj ažuta. Dă pă aje su
apukat să să ăngăndaskă: ‘Nu am njiș șefăl j frikă dă Dimizov, ili
brigă pă lăngă ominj. 5 Kum gođe, ju uj ažuta alu asta udovică
kă mult mă dosadalești. Uj apăra, inače mu dosadali ku vinjala
șă ku ăntribalurlje alji.’” 6 Atunșje Domnu Isus u zăs: “Ac băgat
sama șje șu zăs săngur aluj sudacu hamiș? 7 Șă atunșje nu da
Dimizov điriptaci șă zaștită alu lume akuljesă aluj kari plănzi la jăl
zuva șă nopce șă jăl are strpljiv ku jej. 8 Ju vă zăk kă jăl u ažuta
ku điriptaci șă ku zaștită pă friș. Ali uj afla Fișjoru alu Omuluj
dăstafelă ănkriđală ăm ominj kănd ju muj ăntorșji pă pămănt?” 9
Isus u spus alta puvești, alu orikic ominj kari asre tari uvjerilică
ăm pravednostu alor, a jej pă alci să ujtă ku mărznjă. 10 Jăl u
zăs: “Doj ominj ur mers sus ăm Hram să să aroži. Unu dăm jej
are farizej, șă altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus șă u
zăs asta aruguminici păntru dă jăl: ‘O Dimizolje, ju dov hvală cijă
kă nu mes ju ka heșcelanc ominj: pulkućic, hamiș, preljubnik, ili
čak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovă răndur pă săptămănjă;

dov desetina cijā dā kutotu šje zaradalesk.' 13 Cariniku pā haje parci, u rāmas dā parci, šā nu su āndura sā rādiši očiš ām nor, numa āš bāče čeptu dā žalji šā zāšje: 'Dimizolje aj milā dā minji grešnik!' 14 Ju āc zāk kā ala poreznik u mers akasā opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari sā rāđika sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rāđikac." 15 Jej ur adus isto aša šā pā mišj kupijiš, sā pujā Isus mājilje pā jej sā lji blagoslovulaskā. Ali kānd ur vāzut aje učenici jej ljur svātit sā āj đe uđinā. 16 Isus lju čimat atunšje la jāl šā u zās: "Lasālji pā kupiji sā vijā la minji šā nu lji branalec, kā kraljevstva alu Dimizov pripadalešci alu dastafel ka jej. 17 Anume, ju vā zāk: 'Kā kari gođe no fi ka kupiji mišj ponizni nor puće sā tunji ām kraljevstva alu Dimizov.'" 18 Are unu vladar akulo kari u āntribat pā Isus: "Bun Učitelju, šje trābā sā fak sā kapāt kust dā erikeš?" (aiōnios g166) 19 Ju zās Isus aluj: "Adāšje mā čem pā minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. 20 Zapovjedurlje alu Dimizov šcijā: 'Nu fā preljub', 'Nu amurā', 'Nu fura', 'Nu svedočuli ām mišjunā', 'Poštivālešci pā tatusu šā pā mumāta.'" 21 Jāl zās: "Da šā asta am pāzāt dām tājireme ame." 22 Kānd u auzāt Isus aje, jāl ju zās: "Ali ac ibizešci una stvarā: dući šā vindic kutotu šje aj, āmparcā banji alu sārašj, šā tu vi ave gāzdāšijā ām nor. Atunšje hajd šā sljedilešcimā pā minji." 23 Ali kānd u auzāt aje, tari su āntristat kā jāl are gāzdak ša nu gānde kutotu sā vāndā. 24 Kānd u vāzut Isus kitā dā tari su razočaralit, jāl u zās: "Kitā dā grov āj dā eje kari ās gāzdašj sā tunji ām kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj ušuri āj alu devi sā tunji pām urečilje dā ak, dā kitā alu gāzdak sā tunji ām kraljevstva alu Dimizov." 26 Hej šje punje ureci ur zās pā aje: "Šinji atunšje poći fi spasalit?" 27 Isus u āntors vorba: "Šje āj nemoguće alu om, āj moguće alu Dimizov." 28 Atunšje Petar u

zās: “Benji noj anj lāsāt kutotu, šā čanj sljedilit pā činji.” **29** Isus u āntors u alor vorba: “Anume, ju vā zāk, kā šinji gođe āš lasā kasaš, ili pā bāšācaš, ili pā fraciš, ili pā mumāsa šā pā tatusu, ili kupijiš pāntru kraljevstva alu Dimizov, **30** a sā nu kapići dā aje maj mult ām asta kust dā kit ave, a u kāpāta pā altu svet kari vinji kustu dā erikeš.” (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Isus u čimat pā dvanaest apostolur la jāl, šā u zās: “Punjec ureči, noj mārženj ām Jeruzalem šā kutotu akulo šje u fost skris dā la proroš ām kenvija svāntā dā minji, Fišjoru Omuluj a aje su dogoduli: **32** Jej mu predali ām mājilje alu ominj kari nus Židovi šā dām minji šor fašji šuf, uj fi bātut, jej mu skipa, **33** šā dā pā šje uj fi bičevālit šā uj fi amurāt, ali dā pā aje ju uj uskrsnuli treća zuva.” **34** Učenici nu ščije njimik dā asta. Elje vorbi ljur fost askunšā, šā jej nor prišjiput njimika šje sā āngānde Isus. **35** Kum ās re apropi ām Jerihon, šjeva ka omu orb šāde pā drik šā kulduže. **36** Kānd omu orb u auzāt kā gārmadā trešji pā akulo, jāl su āntribat šje āj aje. **37** Aša jur spus kā Isus dām Nazaret u trikut pā akulo. **38** Pā aje u mužjit: “Isuse Fišjoru alu David, mā arog la činji aj milā dā minji!” **39** Lume kari umblā ām nenci āj zāšje sā takā, ali jāl su apukat šā maj tari sā mužjaskā la jāl: “O Fišjoru alu David aj milā dā minji!” **40** Atunšje Isus u stat šā u dat zapovjed sā āl adukā la jāl. Jāl lu āntribat: **41** “Šje gāndešć sā fak pāntru činji?” Šā jāl u āntors vorba: “O Domnu, ju gāndesk sā vād!” **42** Isus ju zās: “Ujtāci! Ānkriđala ata ću ozdravalitā.” **43** Šā jāl odma u kāpātāt sā vadā. Šā lu sljedilit pā Isus, šā slavale pā Dimizov. Šā totā lume kari ur vāzut dāde slavā alu Dimizov.

19 Isus u vinjit ām Jerihon šā u trikut ām ala varuš. **2** Šā akulo are om šje sā čima Zakej. Jāl are glavni poreznik, šā are gāzduk. **3** Jāl ānšjārka sā vadā pā Isus šā sā saznalaskā šjinji āj jāl. Ali

nu ăl puće să ăl vadă akulo asre mulc ominj daje kă jăl are niskă om. 4 Dăm ala ränd jăl u aljărgat ăm nenci šă su urkat pă ljemn dă divlja smokvă ăm nadă kă lu vide daje kă Isus vinje pă aje kalje. 5 Känd u vinjit Isus pă lokula, jăl su ujtat sus šă lu vāzut pă jăl, šă ju zās: “Zakej, pāfriš haj žjos, kă ju trābă astās să vju la činji akasā.” 6 Šă jăl su āngribit să vijă žjos šă lu apukat ku fālušājă. 7 Känd ur vāzut lume aje, jej toc gumunje: “Jăl u meržji la om kari āj grešnik!” 8 Zakej su skulat šă u zās: “Domnu, ujtāci! Ju dov žāmātači dām gāzdāšije ame alu sārašj. Šă dakā am ānšjāljit pă šjinjiva, āntork patru rāndur majmult.” 9 Isus ju zās aluj: “Astās spasenje u vinjit la asta kasa, kă šă asta āj fišjoru alu Abraham. 10 Kă ju Fišjoru alu Omuluj am vinjit să kotā šă să spasalaskă pă ominj kari u fost pirdut.” 11 Mulc ominj ur auzāt elje vorbi, kum are dapropi dă Jeruzalem, šă ominji să gānde kă kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat să lji spuji maj una usporedbă. 12 Jăl u zās: “Unu gāzdak om su gātāt să mergă ăm dāparci pāmānt să kapiči kraljevstva šă atunšje să să āntorkă. 13 Jăl u čimat pă zešji (10) slugur, šă lju dat pola kila dă aržjint, šă u zās: ‘Fāšjec korist aje pān šje nu mă āntork.’ 14 Ali ominji dām lokula aluj ăl mārzāle, šă u mānat pă predstavnišj dă pă jăl să zākă: ‘Noj nu gāndenj asta om să nji fijă kralj.’ 15 Ali jăl su āntors ku autoritet dă kralj šă u dat zapovjed să āj adukă pă slugurljelje alu kari u dat banj să vijă dādānenci să đe izvještaj šje ur fākut ku banji. 16 Elši sluga kari u vinjit, u zās: ‘Domnu, banji atej mu adus dă zešji (10) majmult.’ 17 Šă jăl u zās aluj: ‘Māndru! Tu ješč bun sluga. Daje kă are vjeran ku mik, aku aj autoritet pă zešji (10) varušur.’ 18 Altu om u vinjit, šă u zās: ‘Domnu, banji atej su rāđikat dă šinšj (5) rāndur.’ 19 Šă jăl u zās isto astuje: ‘Ju cuj da autoritet pă

šinši (5) varušur.' 20 Šă treći (3) u zăs: 'Domnu, ajišje aj banji atej, ju am pázăt pântru činji, am pus âm maramică. 21 Mijă mi are frikă dă činji daje ka ješč strog om: Tu jej šje naj ulagalit šă akuljež šje naj sãmănat.' 22 Šă u zăs kralju âm ânturșjală dă vorba: 'Dăm gura ata cuj suduli, njiš korist sluga! Tu šćijej kă mes om strog, šă jov šje nuj amnjov, šă akuljeg šje nam sãmănat. 23 Atunșje adišje naj pus banji âm bankă? Să vi putut șjeri banji ku kamaturlje kănd maș ântorșji.' 24 Atunșje kralju u zăs alu hej šje stăce akulo: 'Loc banji dă la jăl šă dădecăl alu ala kari ari zeșji (10).' 25 Jej ur zăs: 'Ali Domnu, jăl mar ari šinși (5) kilă dă aržjint!' 26 Ju vă zăk: Kari ari u ave majmult, a heje kari nari čak šă haj pucăn šje ari u fi lot dă la jăl. 27 A alu dužmanji amej kari nu gânde să fjuv kralju alor, adușjecălji ajišje šă amurăcălji âm oči amej!" 28 Kănd Isus u spus usporedbe, u mers maj pă dăparci pă kalje dă Jeruzalem. 29 Kănd Isus vinje mar apropi dă lok âm Betfaga šă Betanija la planina dă maslinur, jăl u mănăt pă doj učenikur aluj âm nenci. 30 Jăl u zăs: "Dușjec âm sat âm nenci. Kum vinjec âm lok, voj vic afla pă magar pă kari njime no șăzut. Dăzljigăcăl šă adușjecăl la minji. 31 Dakă vu ântriba šjinjiva: 'Adišje âl dăzljež?', numa zăj: 'Alu Domnu aj trăbă.'" 32 Šă kari u fost mănată ur aflat točno kum jăl u zăs. 33 Čak šă kănd dăzljiga pă magar, gazdurlje u ântribat: "Adišje dăzljigăc?" 34 Šă ânturșjala dă vorba are: "Alu Domnu aj trăbă." 35 Šă lu dus la Isus šă ur pus haljinurlje alor pă magar šă u pus pă Isus sus pă jăl să șadă. 36 Kum măržje jăl âm nenci, lume punje haljinurlje alor pă driku hundî prušule să đe čast alu Isus. 37 Šă baș kum vinje jăl apropi dă varuš hundî planina dă maslinur să slăbođi žjos, toc učenici aluj sur apukat să kănci âm mari fălușăjă, šă dăm tot graju slavale pă Dimizov dă kutotu

mari čudur šje ur vāzut. **38** Jej mužje: “Blagoslovulit sǎ fijǎ kralj kari vinji ǎm numilje alu Domnu! Putuljalǎ ǎm nor, šǎ slava alu Dimizov!” **39** Orikic dǎ farizej ǎm gǎrmadǎ jur zǎs: “Učitelju, zǎlji alu učenici atej sǎ nu svitaskǎ aje.” **40** A Isus lju zǎs: “Dakǎ jej ur tǎšje, petrilje sur apuka sǎ mužjaskǎ ǎm slavǎ.” **41** Kǎnd u vinjit Isus maj apropi la varuš su apukat sǎ plǎngǎ pǎ jej dasupra. **42** Atunšje jǎl u zǎs: “Sǎ vi šcut numa ǎstǎs šje adušji putuljala ata! Aku ǎj askunsǎ dǎ la oči atej. **43** Daje kǎ vinji vreme kǎnd dužmanji atej ur riđika falur pǎlǎngǎ činji, jej čur opkululi šǎ čur ǎnkuje dǎm totǎ parce. **44** Šǎ jej čur uništili pǎ činji do kraja šǎ kutotu šje kustǎ akulo šǎ no maj rǎmǎnje ǎm činji njiš una petrǎ pǎ alta petrǎ, kutotu pǎntru aje kǎ nu aj prepoznulit vreme kǎnd Dimizov u vinjit la činji.” **45** Isus u mers ǎm Hram, šǎ su apukat sǎ lji mǎji afarǎ pǎ eje kari vinde šǎ kumpǎra ǎm nontru. **46** Jǎl u zǎs alor: “Skris ǎj ǎm svǎntǎ kenvija: ‘Kasa ame u fi kasa dǎ aruguminći’ ali voj ac fǎkut ‘špiljǎ dǎ pljačkaš!’” **47** Dǎ zuva Isus ǎnvǎca ǎm Hram, a mar popur šǎ učitelji dǎ zakonu alu Mojsije šǎ alci vođur kari as re židovur planǎrze sǎ ǎl amori pǎ jǎl. **48** Ali jej nor aflat njimika kum ar fašji aje, daje kǎ lume sǎ cǎnje apropi dǎ jǎl, šǎ punje tari ureći la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dǎ zakonu alu Mojsije šǎ alci vođur kari as re židovur ur vinjit la Isus ǎm una zǎ kǎnd ǎnvǎca pǎ lumi ǎm Hram šǎ propovjedale Hir fǎlos. **2** Jej lor ǎntribat pǎ jǎl: “Pǎ alu šinji autoritet fašj stvarurlješće? Šinji cu dat asta autoritet?” **3** Jǎl u zǎs: “Lasǎcǎmǎ pǎ minji sǎ vǎ ǎntreb una stvar šǎ ǎj dǎ voj sǎ ǎm ǎnturšjec vorba: **4** Anume Dimizov u zǎs alu Ivan sǎ bučuzaskǎ pǎ ominj, ili ominji u zǎs aje sǎ fakǎ?” **5** Jej ur svǎtit una ku alt šǎ zǎšje: “Dǎkǎ anj zǎšji ‘dǎ la Dimizov’, u ǎntriba: ‘Adǎšje atunšje nu ǎnkriđec?’ **6** Ali dǎkǎ anj zǎšji noj:

'Dă la ominj', totă lume u vărli petri pă noj să nji amori. Kă jej ăș uvjerilic kă Ivan are prorok." 7 Așa jej u ăntors vorba kă jej nu șćije dă hundi u vinjit autoritet să bučuzaskă. 8 Šă Isus u zăs: "Njiš ju nu vuj spunji ku alu šinji autoritet fak stvarurlješće." 9 Isus su apukat să spujă usporedbă alu lume: "Are unu om kari u sămănat vinograd šă u lăsat ăm najam vinogradu alu šjeva ka ominji, šă jăl atunšje u fužjit dăm pămăntula pă maj lungă vreme. 10 Kănd u vinjit vreme, jăl u mănat pă sluga la ominj ăm vinograd să ăj đe parće aluj dăm plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bătut šă lor mănat ku mănjlje golji. 11 Atunšje u mănat pă altu sluga ali šă pă jăl lor bătut, vredălit šă lor mănat ku mănjlje golji. 12 Jăl u ănšjirkat să măji pă treći sluga, ali šă pă jăl lor ranalit šă lor arukănt. 13 Gazda dă vinograd u zăs pă aje: 'Šje să fak? Ju uj măna pă fišjoru amnjov plăkut. Dar kănd lu viđe pă jăl, pălăngă jăl ur ave respect.' 14 Ali ominjije kănd lor văzut sur ligizit ăntri jej: 'Jăl ăj nasljednik. Hajc să ăl amurănj aša nasljedstva aluj să nji rămăji anovă.' 15 Atunšje lor dus afară dăm vinograd šă lor amurăt. Aku šje u fašji gazda dă vinograd? 16 Jăl u vinji šă u uništili pă ominjije. Šă u da ăm najam vinogradu alu alci." Kănd u auzăt jej aje kum ominji urăt să ponašalešći, jej ur zăs: "Nu đe Dimizov!" 17 Jăl su ujtat pă jej, šă u zăs: "Skris ăj svăntă kenvija: 'Petră kari graditelji u vărlijt ăndărăt u fost aku petră zaglavnă?' Šje značalešći asta? 18 Toc kari kađi pă petre u fi zdrubit pă dăřabelji, šă toc pă kari kađi u fi zdrubic." 19 Učitelji dă zakonu alu Mojsije šă mar popur ur ănšjirkat să pujă mănjlje pă jăl ăm ala šas ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur prišjiput kă jăl u spus dă asta usporedbă protiv dă jej. 20 Popi šă alci vođur ăl pratale pă Isus šă or mănat pă špijunj, ominj kari trišje ka ominj đirepc kari ar trăbuji să ăl optužulaskă

pã Isus ãm sjeva sje ar zãšji krivo aša sã ãl adukã pã Isus ãm mãnjiije dã upravitelj alu Rim. 21 Aša lor ãntribat pã jãl: "Uãitelju, noj šãijenj kã aje sje zãšj šã ãnvec ãj toãno, šã kã nu arec njiš šefãlj parãí, ali tu ãnvacã anume kalje lu Dimizov. 22 Aku ãj benji dã noj židovur sã plããenj porez lu car ili nu?" 23 Isus u shvatalit kum jej as re lukavi šã lju zãs alor: 24 "Arãtam banji ku kari plããešã porezu. Aku alu šjinji ãj ubrazu šã numilje sus?" Jej ur zãs: "Alu car." 25 "Atunšje plããec alu car sje ãj pripadalešãí lu car šã dããdec lu Dimizov sje pripadalešãí alu Dimizov!" 26 Jej nu puãe sã aflji njimika rov ãm svatu aluj ãntri toc lumi, šã jej asre ãmirac la ãnturšjala dã vorba aluj, šã u tãkut. 27 Aku orikic saduceji kari zãšji kã njime nu su skula dãm morc ur vinjit la jãl, ku trik ãntribalã: 28 Jej ur zãs: "Uãitelju, Mojsije u pus žos zakon pãntru noj kã dakã fraãisu omuluj ar muri šã lasã pã bãšãcaš fãr dã kupij, atunšje fraãisu aluj trãbã sã u ãmiriãí šã sã rããišji familija pãntru fraãisu mort. 29 Undatã asre šapãí frac. Elši u lot bãšãcã šã u murit fãr dã kupij. 30 Šã drugi u lotu pã je, šã jãl u murit fãr dã kupij. 31 Šã treci u lotu pã je. Maj toc šapãí ur lotu šã ur murit, šã njiš unu no avut kupij ku je. 32 Pã zadnji šã mujere u murit. 33 Aku lu šjinji u fi bãšãce kãnd or uskrsnuli morci? ãngããešãíãí kã toc šapãí ur avutu dã bãšãcã." 34 Isus u ãntors vorba alor: "ãm asta svet lume sã ãmiritã šã sã ãnsorã. (aiõn g165) 35 Ali eje kari ur fost smatralic vredni sã uskrsnulaskã dãm morc njiš nu su ãnsura, njiš nu sã ãmiritã. (aiõn g165) 36 Šã jej nu poãí maj mult nikad sã mori, kã jej ãs kupiji alu Dimizov daje kã ãs riãkac dãm morc. Jej ãs ka andeji. 37 Atunšje dã uskrsnuãe šã Mojsije u arãtat aje ãm svedoãulala aluj dã grmu sje arãe. Akulo jãl çamã pã Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, šã Dimizovu lu Jakov, multã dobã dã pã sje jej

ur murit. 38 Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustă, kănd toc kustă păntu jăl.” 39 Šjeva ka učitelji dă zakonu alu Mojsije u priznalit: “Učitelju, tu aj svitit benji!” 40 Dă pă aje jej nu sor maj ăndurat să ăl ănšjeršji ku ăntribalur. 41 Isus u ăntribat: “Šje găndešci jej kum svitešci dă Mesija kă ăj numa Fišjoru lu Car David? 42 David dă jăl săngur ăm kenvije dă Psalmur zăšji: ‘Domnu u zăs alu Domnu amnjov: Šăz pă desna parce ame. 43 Šă ju uj vărliji pă dužmanji atej dăsup pišjorilje atelji.’ 44 David jasno ăl čamă: ‘Domnu’, atunšje kum poći jăl să ăj fijă fišjor?” 45 Isus svite lu učenici aluj a totă lume punje ureci. 46 Jăl u zăs: “Je sama dă učitelji dă zakon alu Mojsije. Jej uživalešci să să šetalaskă ăm haljinur lunž šă să fijă pozdravalic ku poštovanje ăm varuš pă trgur šă jej plašji să šadă lokurlje časni ăm sinagogur šă pă nuntur. 47 Jej pljačkalešci pă udovicur ăm kăšălje alor, kănd fašji lunž aruguminici dă predstavă. Ali jej ur kăpăta maj gre kaznă.”

21 Kum su ujtat ăm sus Isus u văzut pă ominj găzdašj kum bagă banj ăm škatulă kari are ăm Hram. 2 Jăl u văzutu isto aša pă mujere vădojă kum u pus ăm nontru doj mišj banj dăm aržjint. 3 Isus u zăs: “Ju vă zăk anume, kă asta sărakă vădojă anume u dat maj mult dăm toc jej. 4 Adišje? Daje kă toc alci or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov dăm aje šje ave mult kănd mujere u dat dăm sărăšijă šă kutotu šje ave dă kust.” 5 Kănd učenici svite dă Hram, šă zăšje kă ave mândri mar petri, šă are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zăs: 6 “A dă ešce stvarur la šje vă ujtăc aku, zuva u vinji, kănd njiš una petră no rământje ajiše una pă alta. Jelji ur fi toci vărlijci žos.” 7 Jej lor ăntribat pă jăl: “Učitelju kănd u fi aje? Šă šefălj znakuvur ur fi kari ur zăšji kănd u fi?” 8 Jăl u zăs: “Ujtăcăvă să nu fijec

zābunjić. Multā lumi ur vinji ām numilje amnjov šā ur zāšji: 'Ju mes Mesija', šā 'Vreme āj apropi.' Ali nu bāgāc sama la jej. 9 Šā kānd auzāc dā tabārur šā dā nemirur nu fijec frikoš, kā ešće događajur trābā sā fijā elši ali kraj no vinji aša pā friš." 10 Jāl isto aša lju zās: "Nacija sur boruli protiv dā nacija, šā kraljevstva protiv dā kraljevstva. 11 Šā u fi potresur pā različitā lokur isto ka šā fome šā kugur. Šā pā nor ur fi frikoši stvarur dā vāzut šā urāci znakur. 12 Ali majnti dā šje u fi kutotu asta, šā vor apuka. Jej vur adušji ām sinagogur la sud šā vor bāga ām čemicur. Jej vur trāje la kraljur šā la alci vladar daje kā šćec učenici amej. 13 Kutotu asta vu da šansā sā svedočulec. 14 Ali nu vā brigalec šje ac zāšji ām nenci dā obranā. 15 Kā ju voj da ām vreme firi šā mārđulijā ām aje merā dā njime no puće sā sā obranalaskā dā aje, ili sā sā batā protiv dā aje. 16 Šā voj vic fi izdalic, da čak šā dā la roditelji avoštri šā dā la frac šā dā la njam, urtašj, šā orikic dām voj ur fi amurāc. 17 Toc vor māržāli daje kā šćec učenici amej. 18 Tot njiš unu pār dā pā kapičilje avoštri nu vu piri. 19 Šā dākā nu odustanalec vic kāpāta kust dā erikeš." 20 Isus spunje: "Voj vic viđe Jeruzalem opkolulit dā kātānj, atunšje voj ac šći kā u fi uništen. 21 Atunšje eje ām regija Judeja trābā sā skepi ām planinur, eje kari kustā ām varuš trābā sā fugā dā akulo šā heje pām satur sā nu mergā ām varuš. 22 Kā ām elje zālji dā osvetā kutotu stvarurlje dām Kenvija svāntā sur umplje. 23 Jao alu elje kari ās gārjonji ili rānješći pā cācā kupij ām zāljlje kā bjeda šā mirgu protiv dā eje ominj u fi mari! 24 Orikic ur muri pā špica dā mač šā ostali ur fi zarobulic āntrā mulci nacijur. Jeruzalem u fi kālkat dā la ominji kari nus židovi pān šje nu lji trešji vreme dā vladalā." 25 Isus spunje: "Akulo ur fi znakur, pā sori, lunā šā pā šćevilje, šā ominji pā pāmānt ur fi ām mari nevoljur, dā graju

mari dă valovur. **26** Suflijičilje ominjilor lu lăsa dă frikă dă ha
șje tek u vinji pă svet kă silurlje dăm nor sur zdrănsjina. **27** Šă
atunșje jej ur svedočuli kă ju am vinjit Fișjoru Omuluj pă oblak
ku mari pučeri šă ku slavă. **28** Kănd u fi asta ujtăcăvă sus šă
răđikac kapičilje kă Dimizov vinji să vă oslobudulaskă.” **29** Isus
lju spus usporedbă: “Băgăc sama la ljemnu dă smokvă, šă alčilje
ljemnji! **30** Kit să punji listur, voj viđec kă vara aj apropi. **31** Isto
aša kănd vi vide asta kă u fi voj ac šci kă kraljevstva lu Dimizov
aj apropi. **32** Anume, ju pot zăšji: asta ominj kari kustă no fužji
ăndărăt majnti dă șje kutotu asta no fi. **33** Norurlje šă pămăntu u
treșji ăndărăt, ali vorbilje amelji nikad nor treșji.” **34** Isus u zăs:
“Nu lăsa brigur ăm suflijituc dă mănkar, butură šă brigur dă asta
kust, să nu vă dukă dă la Dimizov kă zuve poči să vijă **35** dăm
turdată. Kă u vinji pă toc bez obzira hundî kustăc pă pămănt.
36 Păzăc dăm ala rănd pă toci vremilje. Šă arugăcăvă să fijec
spremni să skăpăc dă kutotu asta șje u fi, šă să pučec să fijec
ăm nence ame la Fișjoru Omuluj făr dă frikă.” **37** Ăm totă ză Isus
ănvăca ăm Hram, ali nopce jăl fužje afară šă ăș fășje lok la
planina dă maslinur. **38** Ali dă điminjaca răkori, totă lume vinje
să puja ureci la jăl ăm Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elși ză dă blagdan dă pita făr dă
kvas. **2** Mar popur šă učitelji dă zakonu alu Mojsije planărze kum
ar puće să amori pă Isus ali alor lji are frikă dă lumi. **3** Atunșje
Sotona u tunat ăm Juda Iskariot, kari are unu dăm dvanaest
(12) apostola. **4** Jăl u mers šă su ligizit ku mar popur šă ku
stražari dă Hram kum ar puće să ăl izdalaskă pă Isus. **5** Jej
asre făloș dă aje šă sor ligizit ku Juda să aj đe banj. **6** Juda su
ligizit šă atunșje su ujtat dă prilikă să ăl izdalaskă pă jăl afară pă
askuns făr dă lumi. **7** Zuva dă Pita făr dă kvas, u vinjit pă kalji

birkuca pã Pashã a aje trãbuje sã fijã žrtvovalitã. 8 Aša Isus u mãnat pã Petar šã pã Ivan šã lju zãs: “Dušjec šã pripremilec večera dã Pashã pãntu noj sã mãnkanj.” 9 Jej lor ãntribat pã jãl: “Hundi gãndešc sã pripremlenj?” 10 Jãl lju zãs alor: “Punjec ureci, kum vinjec ãm varuš, voj ac afla pã om kari dušji mari bukal dã apã. Sljedilecãl pãn la kasa hundi meržji. 11 Atunšje zãšjec lu kapu dã kasã: ‘Učitelju ãntrabã, Hundi ãj soba ãm kari pot mãnka večera dã Pashã ku učenici amej?’ 12 Jãl cu arãta atunšje soba sus pã kat mari šã opremilitã ku kutotu. Fãšjec pripremlje akulo.” 13 Aša jej ur mers šã ur aflat stvarurlje kum Isus ljur zãs, šã jej ur fãkut priprema dã večera pã Pashã. 14 Kãnd u vinjit vreme sã mãnãšji una, Isus šu lot lok la masã, šã ku jãl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jãl u zãs: “Ju am avut mari vojã sã am večera dã Pashã ku voj majnti dã šje uj patali ku morče. 16 Ju vã zãk kã nikad maj mult nu uj mãnka večera dã Pasha majnti dã šje nu su ispunuli ãm kraljevstva lu Dimizov.” 17 Atunšje u lot kljištaru ku vin šã u dat hvalã alu Dimizov, šã u zãs: “Loc asta šã ãmpãrcãc ãntri voj. 18 ãm napoj, ju vã zãk, ju noj be dã plodu dã strugur pãn šje no vinji kraljevstva lu Dimizov.” 19 Isus u lot pita, šã u dat hvalã alu Dimizov, u rupt ãm dovã šã u dat la učenici aluj šã u zãs: “Asta ãj tela ame, kari u fost datã pãntu voj. Fãšjec asta ãm ãngãndalã dã minji.” 20 Šã isto aša dã pã mãnkari, jãl u lot kljištaru dãm kari toc ur be šã u zãs: “Asta kljištar ãj novi zavjet ãm sãnzilje amnjov, kari ãj vãrsat pãntu voj. 21 Ujtãcãvã kã izdajica ame ãj la masã apropi dã minji! 22 Ju Fišjoru Omuluj uj muri kã aša are skris ãm nenci ali jao lu omula kari mu izdalit!” 23 Pã aje jej sor apukat sã sã ãntrebi una pã alt kari ar fašji aje. 24 Isto aša su apukat apostoli unu svat ãntri jej, ka šjinji ar trãbuji sã fijã maj mari ãntrã jej. 25

Aša Isus u zäs: "Kraljevi dä asta svet vladalešći ku narodu pä koristu alor šä ari pučeri pä jej, šä jej sängur zäšji kä fašji benji. 26 Ali nu äj aša ku voj! Lasäc pä maj mari däm voj sä fijä häł maj ponizni, a häł maj bätärn ka sluga. 27 Aku šjinji äj maj mari, gostu la masä ili poslužitelju kari äj sluga? Häł kari äj la masä da nu? Ali ujtäci, ju mes ajišje ku voj ali ka sluga avostru. 28 Voj ac rämas ku minji pä m äňšjirkalurlje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnjov kraljevstva mijä, aša isto, ju voj da avovä, 30 pravo sä mänkac šä sä bijec la masa ame äm kraljevstva ame, šä sä šäđec pä prijestolje, sä sudulec pä dvanaest plemurlje dä Izrael." 31 Isus u zäs: "Šä tu Šimun, Šimun, punji ureci! Sotona u šjirut dopuštenje sä vä iskušulaskä ka pä pšenicä äm sito. 32 Ali ju mam arugat päntu činji, dä änkriđala ata sä nu kadä. Šä tu träbä sä ämbälurec äm vjerä pä fracı atej känd vij äm napoj la minji." 33 Petar u zäs: "Domnje ju mes spreman sä mä duk äm čemicä šä sä mor ku činji!" 34 Isus u äntors vorba: "Lasä mä sä ac zäk kä kukošu no kukuruzu astäs majnti dä šje tu mi tägädi äm tri rändur kä nu mä kunošc." 35 Isus jarä lju äntribat: "Känd vam mänat afarä fär dä đibularuš šä fär dä täšc, ili cipiliš, arec äm šjeva ka potreba?" Jej u zäs: "Nu." 36 Ali jäl u svätit: "Maj mejnkulo, dakä avec đibularuš jec ku voj, šä isto aša šä taška šä dakä nu aj mač vindi šubac šä kumpärä mač. 37 Kä sigurno träbä sä sä ispunulaskä šje are skris dä minji, anume: 'Jäl are smatralit dä zločinac'—isto šje u zäs proroci dä minji träbä sä sä ispunulaskä." 38 Atunšje jej ur zäs: "Ujtäci Domnje, noj avenj doj mačur." Jäl u äntors vorba: "Aku äj dästul ku asta svat." 39 Isus u mers aku la Planina dä maslinur, kum ave jäl običaj sä fakä, šä učenici aluj ur vinjit ku jäl. 40 Känd u vinjit jäl pä lok, jäl u zäs alor: "Arugäcävä dä aje sä nu käđec äm kušnjä!" 41 Jäl su

maknulis ändärät dä la jej aša dä parči ka kum aj värli peträ, šä u kăzut pä đinuc, šä sä aruga. 42 Jäl u zäs: "Tata, dakä tu gändešć je kljištarusta dä patnjä dä la minji! Jarä nu fijä ame vojä mar ata fijä fäkutä!" 43 Atunšje anđalu dăm nor u vinjit šä lu ämbälurit pä jäl. 44 Kum are äm mari mukur jäl šä maj tari sä aruga. Šä znoju aluj su fäkut äm kapljicur, dä sänži kura pä pämänt. 45 Atunšje Isus su skulat dăm aruguminći šä u mers äm napoj la apostoli aluj. Jäl lju aflat kum sä kulka činjic dä žalji. 46 Aša jäl lju zäs: "Adäšje vä kulkăc? Skulăcävă šä arugăcävă sä nu kăđec äm kušnjä!" 47 Isus inka svite känd ur vinjit mulc ominj. Jej ur vinjit dä pä jäl. Unu dăm jej are šä Juda unu dăm dvanaest (12) apostolur. Jäl u vinjit dä apropi la Isus šä lu surutat äm ubraz. 48 Ali Isus ju zäs aluj: "Juda, izdalešć pä minji, Fišjoru alu Omuluj, ku surutala?" 49 Apostoli känd u văzut šje su dogodulit jej ur äntribat: "Domnu, sä nji băčenj ku mačurlje?" 50 Šä unu dăm jej u luvit ku maču pä sluga lu popa mari, šä ju tijet ureče. 51 Isus u zäs: "Dăstul, nu maj vä băčec!" Jäl u pus măna pä ureći šä lu iscjelilit. 52 Atunšje Isus u zäs lu mar popur šä lu straža dä Hram, šä lu bătărni kari ur vinjit afară protiv dä jäl: "Ac vinjit ku mačur šä ku palicur ka pä buntovnik? 53 Nikad nac răđikat njiš žježijtu protiv dä minji känd arem ku voj äm totă ză äm Hram. Ali aku äj vreme avostră šä sä vladalaskă tama." 54 Atunšje jej lor apukat pä Isus, lor dus ändärät šä lor dus la kasa la maj mari popă. Petar sljedile pä dăparči. 55 Fok ur fäkut äm sredina dä udvar, šä kum šăđe lume akulo, Petar u vinjit äntri jej. 56 Una tănără sluškinja lu văzut kă šadi äm lumina dä fok, u mucăt pä jäl tari šä u zäs dä pä aje: "Omusta are ku jäl isto." 57 Ali jäl u tăgădit šä u zäs: "Nu, ju nu mes. Ju nu äl kunosk pä jäl!" 58 Nu mult dä pä aje altu om lu văzut šä u zäs: "Spunji! Tu ješć

unu dām jej!” Ali Petar u āntors vorba: “Ju nu mes!” **59** Hundīva unu šas dā pā aje altu om uporno tvrdāle: “Sigurno, asta om are ku jāl, kā jāl āj Galilejac!” **60** Ali Petar u zās: “Ju nu šćuv dā šje svitešč!” Šā točno atunšje kānd inka svite, kukošu u kukuruzāt. **61** Domnu su āntors šā su ujtat pā Petar. Šā vorbilje lu Domnuluj ur vinjit ām napoj la Petar, kum u zās jāl: “Majnti dā šje kukošu u kukuruzā astās tu mi tāgādi pā minji ām tri rāndur.” **62** Šā Petar u mers afarā šā plāngānt tari. **63** Ominji kari āl pāze pā Isus āš fāšje šjuf dām jāl šā āl bāče. **64** Jej ur pus fljancā pā oč, āl luvē ām ubraz šā sā akāca dā jāl: “Ajde prorokuleščī! Spunji nji šjinji ču luvit ām ubraz?” **65** Šā jej alu Isus ur zās maj mulci urāči vorbi. **66** Dā rākori ām alta zā, bātārni, una ku mar popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije, ur adus pā Isus ām nenće dā sudu alor. **67** Jej ur zās: “Spunjinji dakā ješč tu Krist.” Jāl u āntors vorba: “Sā vā spuj nu mac ānkredī, **68** šā sā vā āntreb pā voj dā Krist, voj nu ac āntoršji vorba. **69** Aku maj menkulo ju, Fišjoru alu Omuluj, uj fi ām pučeri pā desna parci dā māna lu Dimizov.” **70** Šā jej toc ur zās, “Atunšje tu ješč Fišjoru alu Dimizov?” Šā jāl u āntors vorba: “Da baš kum zāšjec! Ju mes!” **71** Atunšje jej or zās: “Šefāl j dokazur maj mult nji trābujā? Noj sāngur anj auzāt dām gura aluj!”

23 Toc kari as re dio dā sud sor skulat šā lor adus pā Isus la Pilat. **2** Šā jej sor apukat sā adukā optužbur protiv dā jāl: “Noj anj aflat kum strikā pā lumi. Jāl u zabranalit sā sā plāčaskā porezu lu Caru dā Rim. Jāl tvrdāleščī kā jāl āj Krist Car.” **3** Pilat lu āntribat: “Ješč tu Car dā Židov?” Isus u āntors vorba: “Da kum aj zās tu.” **4** Pilat u zās atunšje lu mar popur šā lu gārmadā dā lumi, “Ju nam aflat njimika dā šje laš optužuli šā suduli.” **5** Ali jej šā maj tari navalale: “Jāl bunuleščī pā toc pā pāmāntu anostru.

Su apukat sã ănveci ăm Galileja șã u vinjit ăm Jeruzalem.” 6
Kănd u auzăt Pilat kã sã sviteșci dă Galileja, jăl u ăntribat: “Ăj
omusta dăm loku Galileja?” 7 Kum are informiran Isus pripadale
alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mănãt la Herod kari are ăm
Jeruzalem atunșje. 8 Herod are fãlos kã veđi pã Isus. Kã dă
mult gãnde sã ăl vadă pã Jăl daje kã u auzăt mult dă jăl, șã
Herod sã nadale kã lu viđe sã fakă čudur. 9 Herod svite mult,
ăntriba mulci, ali nu ju fost ăntorsă njiș una vorba. 10 Mar popur
șã učitelji dă zakonu alu Mojsije asre isto akulo șã jej ur zãs tari
mar optužbur protiv dă Isus. 11 Atunșje Herod șã stražurlje aluj
ăș fășje șodă dăm Isus șã ăl fășje bulănd. Jej lor ămbrăkat pã
jăl ăm haljinur dă Car șã lor mănãt la Pilat. 12 Šã ăm aje zã Pilat
șã Herod kari asre dužmanj aku asre urtaș. 13 Atunșje Pilat u
čimat una pã mar popur șã pã alci vođur kari as re židovi șã
pã gãrmadã dă lumi. 14 Jăl lju zãs: “Voj ac adus pã omusta
kã bunule pã lumi ali ju vã uvjerălesk kã kănd ăl ispičem nam
aflat njiș šefãlj krivicã am jăl. Jăl nu ăj duvinã njiș dă una krivicã
dă šje ac optužulit. 15 Njiș Herod nu aflat njimik ăm jăl, kapu
lu mănãt ăm napoj la noj. Jăl no fãkut njimika sã zavredilaskã
kaznã dă morci. 16 Ju uj da sã ăl bičalaskã benji benj șã luj
slăbuzã.” 18 Ali jej ur mužjit ăm grupur tari, “Ăndărăt ku omusta!
Noj gãndenj sã ăl slăbož pã Baraba!” 19 (Baraba are ăm čemicã
kã bunule pã lumi ăm Jeruzalem șã u amurăt.) 20 Pilat daje
gãnde sã slăbodã pã Isus șã aša lju svătıt alor ăm napoj, 21 Ali
jej tot ur mužjit maj tari: “Punjecãl pã krușji! Punjecãl pã krușji!”
22 Atunșje po treći rãnd, jăl lju svătıt alor: “Adișje? Spunjecãm
șje rov u fãkut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sã zaslužulaskã
morci. Aša luj dă sã ăl bičalaskã șã atunșje lãsa sã fugã.” 23
Ali jej mužje șã maj tari, șã zahtjevãle sã ăl pujã pã krușji. Šã

napokon jej ur kăpătat ŝje gănde. 24 Pilat u dat zapovjed să să fakă kazna ŝje ur zahtjevalit jej. 25 Aša ăm tokmă ku zahtjevula, jăl u slăbuzăt dăm čemică pă om ŝje u răđikat bună šă u amurăt ali jăl u ăntors pă Isus la jej să ăl pujă pă krušji. 26 Šă kum lor dus ăndărăt pă Isus, jej ur apukat pă om ŝje să čima Šimun, dăm varušu Cirena, kari vinje akasă dăm sat. Jej ur pus krušje pă jăl să dukă ăm loku lu Isus. 27 Multă lumi ăl sljedile pă Isus šă mujer kari plănžje šă žalale pă jăl. 28 Isus su ăntors la jej šă lju zăs: "Mujerilje dăm Jeruzalem, nu plănžjec păntu minji, mar plănžjec păntu voj šă păntu kupiji avoštri. 29 Kă anume u vinji vremi kănd ur zăšji lume, 'Blagoslovulići ăs elje kari nikad no ar avut šă injimilje kari nikad nor purtat kupij šă căcălje kari nikad nor avut lapći ăm jelji!' 30 Lume sor apuka atunšje să zăkă lu planinur: 'Kăđec žos pă noj!' šă lu đalur: 'Astupăcănji!' 31 Kă dakă fašji dastafelji stvarur lu ljemnjilje verž, ŝje nar puće să peci uskat?" 32 Akulo asre isto doj alci, amăndoj kriminalci kari trăbă să fijă pus pă krušji să mori ku Isus una. 33 Kănd ur vinjit pă loku ŝje să čima osu dă kap, jej lor apukat šă lor pus pă krušji, una ku doj kriminalci, unu pă desna, unu pă ljeva parće aluj. 34 Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă ŝje fašji." Šă vojnici ur skos kockă să să ămperci dăm coljilje aluj ăntri jej. 35 Lume stăće šă să ujta; šă vladarur asre akulo šă ăl răđe: "Jăl u spasalit pă alci. Aku dakă ăj Krist, akuljes dă la Dimizov, lasă să să spasalaskă săngur!" 36 Kătănjlje isto ăš făšje šjuf dăm jăl. Šă jej ur vinjit šă u ămbijet aluj ucăt. 37 Jej ur zăs: "Dakă ješć tu Caru dă Židov, spasalešćići pă činji săngur!" 38 Sus la kap are skris: "Asta ăj Caru dă Židov." 39 Unu dăm eje kriminalc kari ăs re puš pă krušji ku Isus ăl vredile šă jăl u zăs: "Dakă ješć tu Krist, atunšje spasalešćići, šă pă noj isto!" 40 Altu kriminalac lu

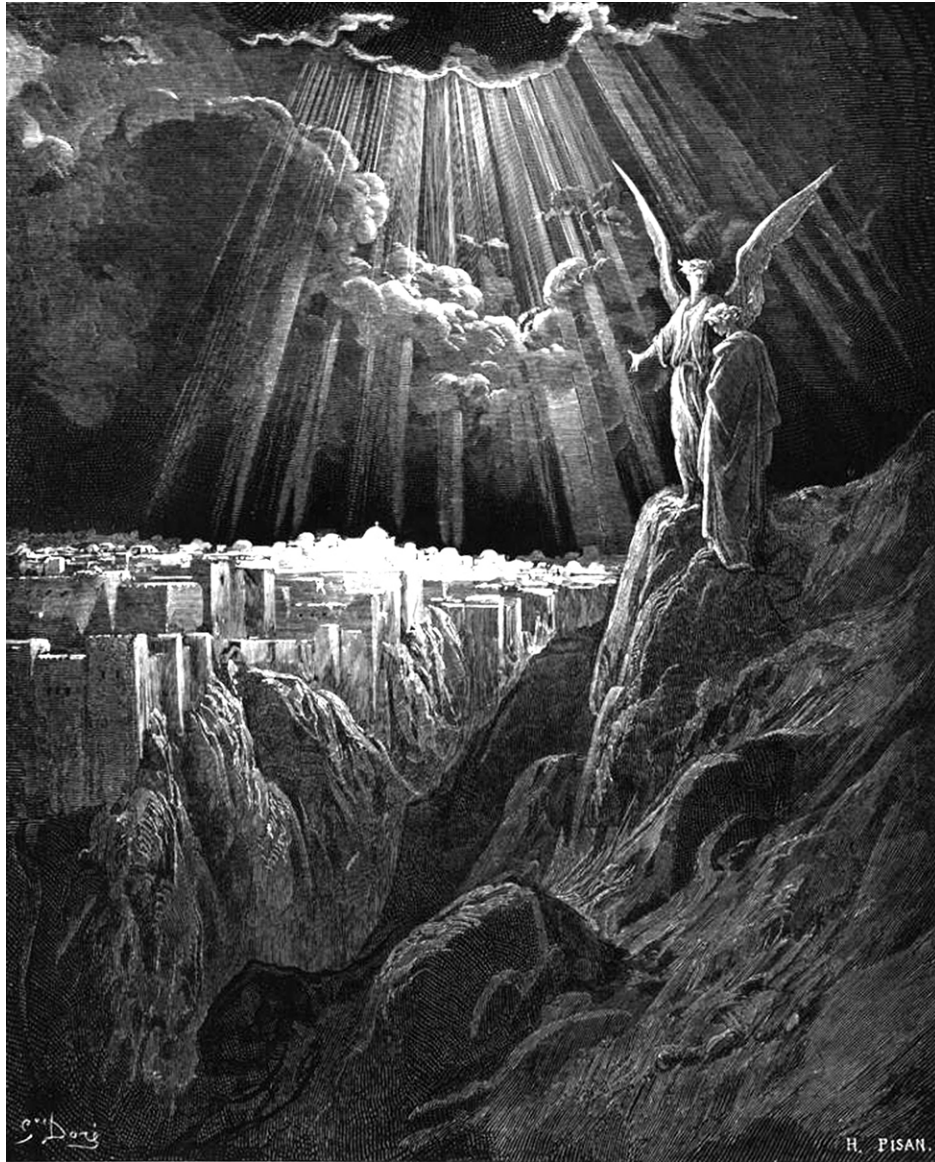
mužjit pã elši šã u zãs: "Nu ci frikã dã Dimizov? Tãrpãlešć ista kazna ka jãl. 41 Tu šã ju šćenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kãpãtat kaznã dã lukrurije relji, ali omusta no fãkut njimika." 42 Atunšje ju zãs lu Isus: "Isuse, ãngãndešćici tu dã minji kãnd vi vinji ãm kraljevstva ata." 43 Isus ju zãs ãm ãnturšjalã dã vorba: "Anume, ju ãc zãk: astãs vi fi ku minji ãm Raj!" 44 Kãnd are hundiva dãmnojaza, are ãntunjerik ãntreg pãmãntu pãn ãm tri (3) šasur. 45 Sorilje are ãntunjerik, šã feringa ãm Hram su tijet pã pola. 46 Atunšje Isus u plãns ãm graj tari šã zãšje: "Tata ãm mãnjilje atelji ju puj duhu amnjov." Kãnd u zãs Isus asta, jãl u murit. 47 Kãnd u vãzut asta kapetanu šje u fost, jãl u slavalit pã Dimizov kum u zãs: "Omusta are sigurno pravedan!" 48 Šã totã lume kari sor akuljes sã vadã kum lor punji pã krušji, kãnd ur vãzut šje u fost, ur mers akasã šã ãš bãće dã žalji čepturije. 49 Ali toc kari ãl kunušće pã jãl una ku mujerilje kari ur vinjit ku Isus dãm Galileja stãće šã sã ujta dã dãparći. 50 Are om šje sã čima Josip. Jãl are član dã mari sud dã židov. Bun om šã pravedan 51 kari no dat pã prav la odlukurije šje ur fãkut ku Isus. Jãl are dãm Arimateja, unu varuš la Judeja šã are dãm unu kari ašćipta sã vijã kraljevstvo lu Dimizov. 52 Omusta u mers la Pilat šã lu ãntribat dakã poći kãpãta tela lu Isus. 53 Josip u lot žos pã Isus dã pã krušji šã lu ãnvãlit ãm plahtã. Šã lu pus ãm gropã šje are sklesalitã dãm petrã ãm kari inka njime no fost ãngrupatã. 54 Zuva dã pripremã are šã zuva dã sãmbãta vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjit ku Isus dãm Galileja isto ãl sljedile. Jelji ur vãzut gropa, šã kum are tela aluj postavalitã. 56 Aša ur mers ãm napoj šã ur pripremit uloj šã parfemur sã ungã tela alu Isus, ali pã zuva dã sãmbãta jej sã odmarale dã pã zapovjed alu Mojsije.

24 Elši zuva dă săptămână, are duminjika, tari dă điminjaca mujerilje ur mers la gropă, šă aduše uloj ku miros šje ur pripremit. **2** Jej ur aflat petră kă u fost ăntorsă ăndărăt dă la gropă. **3** Kănd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. **4** Šă atunše, kănd inka stăće akulo ăm šok, ujtăci! Doj ominj stăće lăngă jelji ăm colji šje svitlăze. **5** Mujerilje sur ănfrikušat tari, kapu sur poklonulit păn la pămănt ku ubrazu šă ominji lgor zăs: “Adiše kutăc pă om ăm kust ănră ominj morc? **6** Jăl nuj ajiše. Jăl u uskrsnuli! Ăngăndecăvă šje vu zăs jăl kănd are inka ăm Galileja: **7** ‘Trăbă ju Fišjoru Omuluj să fjuv dat ăm mănjiilje lu ominji rej šă să mă puji pă krušji daje să uskrsnulaskă pă treća (3) ză.” **8** Atunše jej sor ăngăndit dă vorbilje aluj. **9** Kănd sor ăntors dă la gropă kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur šă alu toc. **10** Jelji as re Marija dăm varušu Magdala, Ivana šă Marija, mumăsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. **11** Ali puvešče alu mujeriljelje lju su văzut alu apostolur kă svite bulunzemi, dă aša nu ljur ănkruzut. **12** Ali Petar su skulat šă u aljirgat la gropă. Akulo u stat să să ujci ăm nontru, šă u văzut numa plahtă. Atunše u mers ăm napoj hundī are šă să ăntriba šje u fost aje. **13** Ăm aje ista zuva doj (2) učenikur măržje ăm lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dăm Jeruzalem. **14** Jej svite una ku alt šje u fost. **15** Atunše kănd svite šă kănd să ăntriba dă kutotu aje, Isus săngur u vinjit šă umbla ku jej. **16** Ali alu oči alor are uskratalit să nu ăl kunoskă pă Isus. **17** Isus lju ăntribat pă jej: “Šă šje raspravljaec aša iskreno kănd umblăc?” Šă jej or stat trišč. **18** Unu dăm jej, unu kari să čima Kleofa, ju ăntors vorba: “Ješč tu jedini stranac ăm Jeruzalem kari nu šćijă šje u fost ajiše ăm zadnji par zălji?” **19** Isus u ăntribat: “Šje u fost?” Jej ur ăntors vorba: “Dă kutotu šje su dogodulit ku Isus dăm Nazaret.

Jăl are Prorok, om bălour ăm djelur, šă ăm vorbi ăm njenće lu Dimizov, šă la lumi. 20 Mar popur šă anoštri poglavarur lor dat să sudulaskă pă Isus pă morči, šă jej lur pus pă krušji! 21 Noj nji nadalenj kă ăj jăl ala unu kari u otkupili Izrael. Šă astăs ăj treća (3) zuva dă atunšje. 22 Ali pă aje kutotu orikići mujer dăm grupa anostră nju iznenadalit benji benj. Dă răkori dă điminjacasta jelji ur mers la gropă. 23 Jelji nu ur aflat tela aluj, mar ur vinjit ăm napoj să nji zăkă kă ur vâzut vizijă dă anđelj dă kari ur zăs kă Isus ăj ăm kust. 24 Orikic dăm grupa anostră ur mers la gropă să vadă šă ur aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor vâzut pă jăl.” 25 Šă Isus lju zăs: “O voj ominj bulănž šă ăm suflićilje avoštri nu šćec spremni să ănkriđec šje ur zăs proroci! 26 Nar trăbujj Krist să patalaskă dă toći stvarurlješće šă atunšje Dimizov să ăl proslavalaskă?” 27 Jăl u spus maj menkulo šje are zăs dă jăl, ăm toći svănti kenvijur; su apukat ku Mojsije šă păm toc Proroci. 28 Kănd ur vinjit dapropi ăm lok hundj măržje, Isus su arătat ăm namjeră să mergă maj menkulo. 29 Ali jej lor nagovorulit să rămăji. “Rămănji ku noj; mar ăj kasno. Zuva ăj mar gata.” Atunšje jăl u mers ăm nontru să rămăji ku jej. 30 Atunšje kănd are ku jej la masă, Isus u lot pită, u blagoslovulitu šă u rupt ăm dovă šă lju dat alor. 31 Aku oći alor puće să vadă, šă jej lor kunuskut, šă dă pă aje Isus u nestalit. 32 Šă jej ur zăs una la alt: “Nu nji arđe suflićilje anoštri kănd svite jăl ku noj pă kalji, šă kănd nji objasnale jăl svăntă kenvijă?” 33 Atunšje jej sor skulat šă ur mers ăm napoj ăm Jeruzalem. Akulo ur aflat pă jedanaest (11) apostolur una pă kupă, šă pă orikic alci ku jej. 34 Ešće lgor spus: “Domnu anume u uskrsnulit, šă su arătat la Šimun.” 35 Doj (2) ućenikur ur spus šje ur păcăt pă kalji, šă kum lor kunuskut kănd u rupt pita. 36 Čak šă kănd svite dă aje šje ur păcăt, Isus

stáće akulo ánrá jej šá jál lju zás: “Putuljalá fijá ku voj!” 37 Jej as re zubunijc šá ánfrikušac ká jej gánde ká veđi duh. 38 Ali Isus u zás: “Adišje vi friká? Šá adášje vinji sumnjur ám sufličilje avoštri? 39 Ujtáčävá la pišjorilje amelji šá la mánjilje amelji! Ujtáčävá ju mes! Punjec mánjilje šá uvjerilecävá, ká duh nari karnji šá osá kum viđec kum ju am.” 40 Kánd u zás asta jál lju arátat mánjilje šá pišjorilje. 41 Ali dá fálušuja mari, jej inka nu ánkride, šá sá čudule. Jál lju zás: “Avec ajiše šjeva dá mánkat?” 42 Jej jur dat aluj dárab dá pešći fript. 43 Isus u lot šá u mánkat ám nenće alor. 44 Isus lju zás: “Asta áj aje šje ju vá svitem avová kánd arem inka ku voj: kutotu stvarurlje kari dá minji as re skrišá ám zakonu lu Mojsije, šá ám kenvijurlje dá prorokur šá ám Psalmur trábuje sá sá ispunulaská.” 45 Atunšje jál lju dásvákut gándurlje alor sá potá sá prišjepi svántá kenvija. 46 Jej u zás: “Asta áj skris ám svántá kenvijá: ká Krist trábě sá patalaská šá sá uskrnulaská dām morc pá treća (3) zá. 47 Isto aša ánkájalá šá jirtala dá grehur ar trábuji sá fijá propovjedalići ám numilje aluj alu toći nacijurlje aša Dimizov lju jirta grehurlje alor, šá sá sá apušji elši ku propovjed ám Jeruzalem. 48 Voj ščec svedoci dá stvarurlješće. 49 Šá ju uj máná žos pá voj Duh svánt šje Tata amnjov u igirit. Ali rāmānjec ajiše ám varuš pān šje nu vic fi ámbrākac ku pučeri dá sus!” 50 Isus lju dus dá apropi ám lok Betanija. Jál u ráđikat mánjilje ám sus šá lju blagoslovulit pá jej. 51 Šá kánd lji blagoslovule pá jej, jál u fost ráđikat šá dus sus ám nor. 52 Jej sá klanjale la jál, šá ku fulušuje mari sur ántors ám Jeruzalem, 53 šá ám Hram cijelo vreme ál blagoslovule pá Dimizov.

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând: 'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei, iar ei vor fi poporul Lui. Și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

ai̅dios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

ai̅ōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the ai̅ōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

ai̅ōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

ele̅ēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

aidios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēsē

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43

Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6

Hadēs

Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

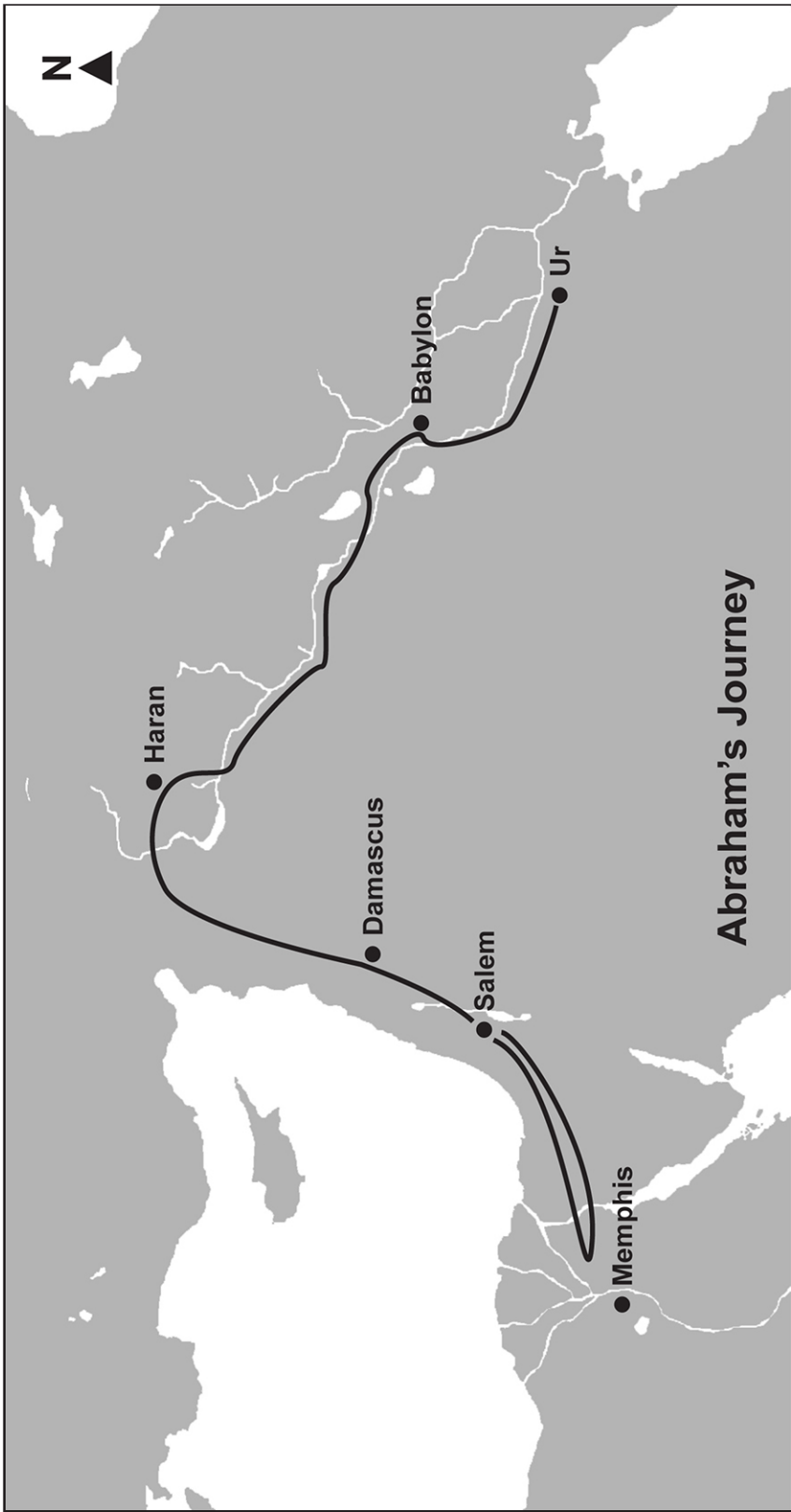
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

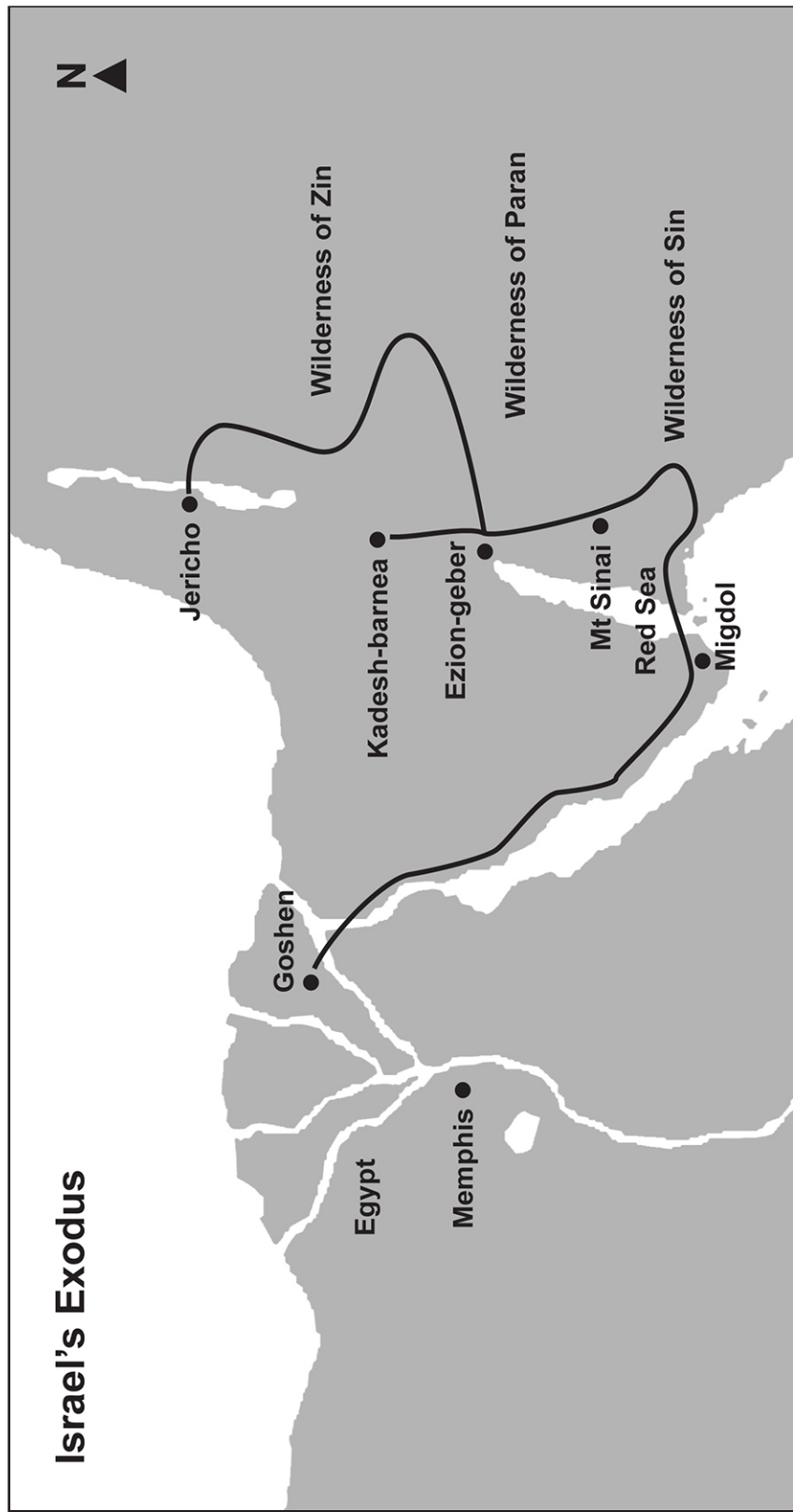
2 Peter 2:4

Questioned

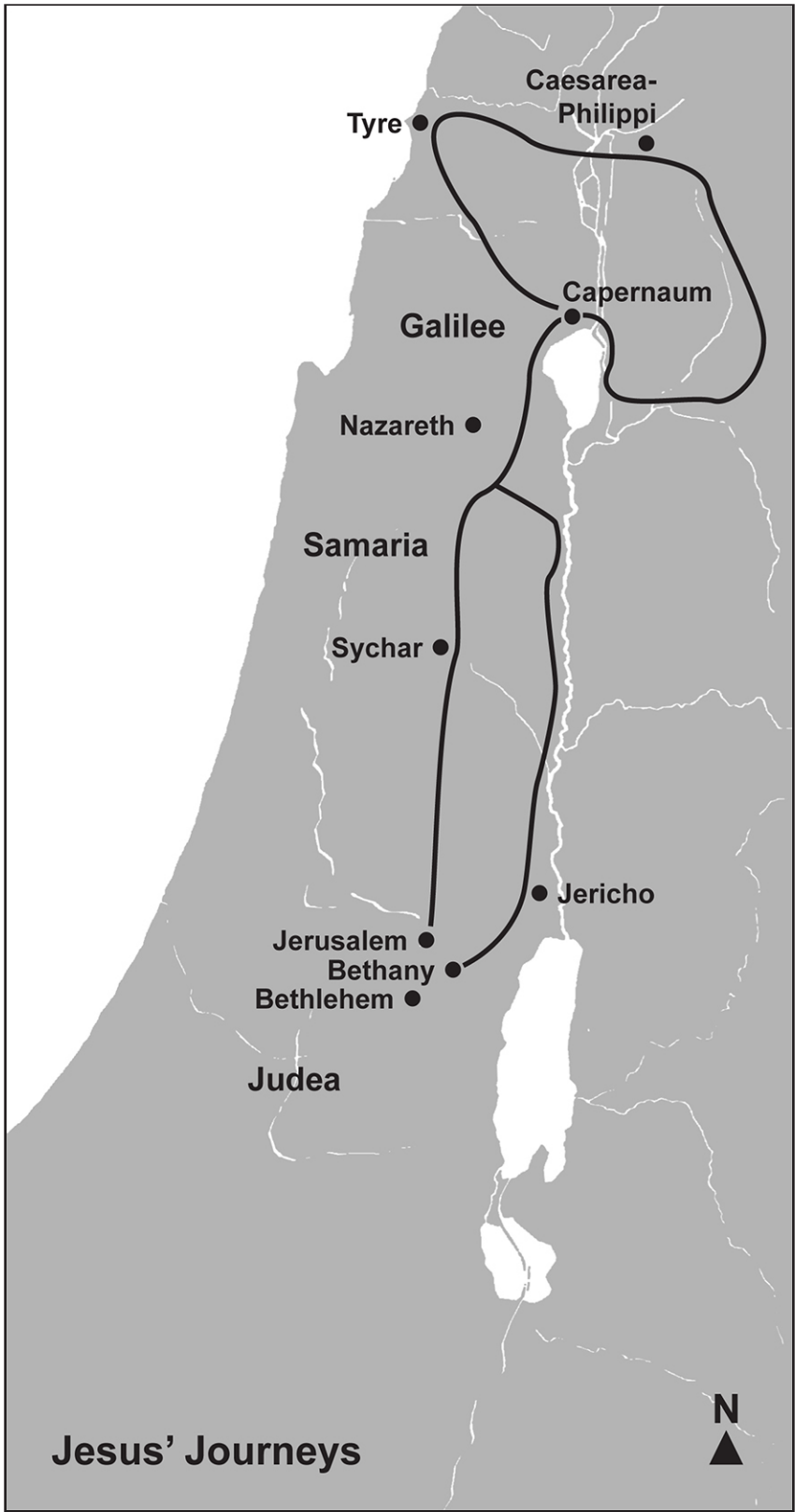
None yet noted

Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis:
'S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război.' - Exodul 13:17

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

Christ returns for his people	1956
Jim Elliot martyrdom in Ecuador	1830
John Williams reaches Polynesia	1731
Zinzendorf leads Moravian mission	1614
Japanese kill 40,000 Christians	1572
Jesuits reach Mexico	1517
Martin Luther leads Reformation	1455
Gutenberg prints first Bible	1323
Franciscans reach Sumatra	1276
Ramon Llull trains missionaries	1100
Crusades tarnish the church	1054
The Great Schism	997
Adalbert martyrdom in Prussia	864
Bulgarian Prince Boris converts	716
Boniface reaches Germany	635
Alopen reaches China	569
Longinus reaches Alodia / Sudan	432
Saint Patrick reaches Ireland	397
Carthage ratifies Bible Canon	341
Ulfilas reaches Goth / Romania	325
Niceae proclaims God is Trinity	250
Denis reaches Paris, France	197
Tertullian writes Christian literature	70
Titus destroys the Jewish Temple	61
Paul imprisoned in Rome, Italy	52
Thomas reaches Malabar, India	39
Peter reaches Gentile Cornelius	33
Holy Spirit empowers the Church	33

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Destin

Bayash at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you*," John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19